

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

GRUDZIEŃ 2010

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipki (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

1. W listopadzie rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej poprawiły się w porównaniu z październikiem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł w ciągu miesiąca o 0,5 pkt. proc. do 101,5 punktu i był wyższy niż przed rokiem o 1,5 pkt. proc. O poprawie rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej zdecydowała wyłącznie poprawa wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, bowiem wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał o 0,4 pkt. proc. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu wzrósł o 1,5 pkt. proc. przede wszystkim na skutek poprawy wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego oraz ożywienia obrotów handlowych z zagranicą artykułami rolno-spożywczymi. Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego wzrósł listopadzie o prawie 3 pkt. proc. i osiągnął poziom 102,4 punktów. Był on jednak mniejszy o ponad 1 pkt. proc. niż we wrześniu i w sierpniu br., ale o 1,5 pkt. proc. przekraczał poziom indeksu ubiegłorocznego. Niewielki negatywny wpływ przyspieszenia podwyżek cen detalicznych żywności, został zniwelowany przez nieco większy wzrost wynagrodzeń, jaki zanotowano w październiku. Po raz drugi z rzędu został zmniejszony wyrównany wskaźnik nożyc cen. Nadal jednak znacznie przekracza poziom 100 punktów, podczas gdy przed rokiem wynosił zaledwie 99,4 punkty. Przyczyną zmniejszenia wyrównanego wskaźnika nożyc cen była przewaga obniżek cen skupu (głównie żywca wieprzowego i drobiu oraz kukurydzy i ziemniaków) nad podwyżkami, przy wzroście dynamiki podwyżek cen detalicznych środków produkcji. W październiku o 6,5-9% spadły ceny skupu trzody, drobiu, prosiąt, a o 17-19% ceny skupu kukurydzy i ziemniaków. Wzrosły natomiast cen skupu pozostałych zbóż monitorowanych przez GUS, mleka oraz bydła i cieląt (o 0,4 do ponad 8%).

Zmiany cen płaconych przez rolników i przez nich otrzymywanych, jakie dokonały się od początku roku do października 2010 r. były dla rolników korzystne, bowiem podwyżki cen skupu wyprzedzały wzrost cen środków do produkcji rolniczej, a skumulowany wskaźnik nożyc cen w okresie od stycznia do listopada (w porównaniu z grudniem 2009 r. wyniósł prawie 108 punktów. Dla porównania w listopadzie 2009 r. było to około 106,5 punktu, a w listopadzie 2008 r. zaledwie 75 punktów).

W najbliższych miesiącach uwarunkowania rynkowe dla produkcji rolniczej nie powinny pogorszyć się, aczkolwiek wysokie ceny zbóż destabilizują ekonomiczne warunki produkcji drobiu i żywca

wieprzowego. Poprawia się jednak sytuacja dochodowa gospodarstw mleczarskich, specjalizujących się w produkcji zbóż oraz producentów warzyw i owoców.

2. Kolejny miesiąc podwyżki cen żywności wyprzedzały inflację, do czego w głównym stopniu przyczyniły się podwyżki cen warzyw i owoców, ale również przetworów zbożowych i mleczarskich. Prawdopodobnie z podobną sytuacją będziemy mieć do czynienia do końca roku, mimo że nie rośnie krajowe zapotrzebowanie na żywność.

3. Rośnie dynamika podwyżek cen detalicznych środków produkcji, głównie pod wpływem rosnących cen nawozów mineralnych, które po 16 miesiącach systematycznych spadków we wrześniu br. zaczęły wzrastać, a także cen bezpośrednich nośników energii.

4. Na krajowym rynku zbóż ceny nadal rosną, mimo że na głównych giełdach europejskich i amerykańskich, a także na Ukrainie i w Rosji ceny ustabilizowały się na wysokim poziomie. Wpływa na to rosnący wraz z aprecjacją złota popyt eksportowy oraz trudności zaopatrzeniowe spowodowane pierwszym atakiem zimy.

5. Ożywienie popytu na wołowinę na rynku unijnym pobudziło eksport oraz wzrost cen wołowiny na rynku krajowym. Rosnący eksport powinien utrzymać dobrą koniunkturę na rynku wołowiny w najbliższych miesiącach.

6. Na rynku wieprzowiny odwrotnie bardzo wysokie ceny zbóż i rosnące ceny pasz przemysłowych zdecydowanie pogorszyły opłacalność chowu trzody chlewnej, przy nieco niższych niż w ubiegłym roku cenach żywca wieprzowego. Malejące zainteresowanie chowem świń potwierdzają niskie ceny prosiąt. Na rynku drobiu przyczyną znacznego pogorszenia koniunktury są wysoka podaż i niskie ceny skupu przy wysokich cenach pasz.

7. Na rynku mleka coraz szybciej rosną ceny skupu pod wpływem sezonowego spadku podaży. Nie wykluczone, że w końcu roku przeciętne ceny płacone rolnikom za mleko przekroczą 120 zł/100l. Od września rośnie jednak powoli dynamika skupu w relacji 12-miesięcznej, która w następnych miesiącach, a zwłaszcza w pierwszym kwartale 2011 r. powinna być zdecydowanie wyższa. Nie powinno to jednak zagrozić przekroczeniem kwoty mlecznej w roku kwotowym 2010/2011.

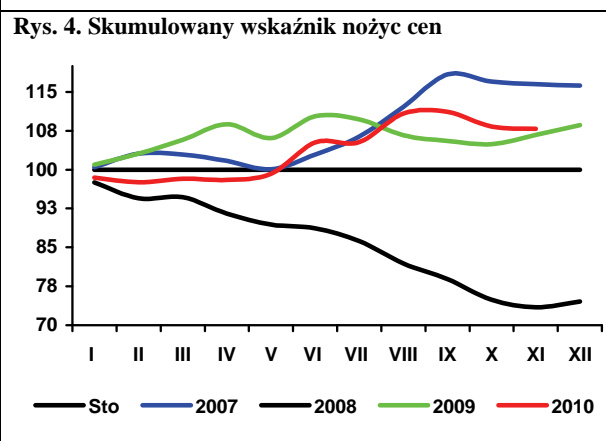
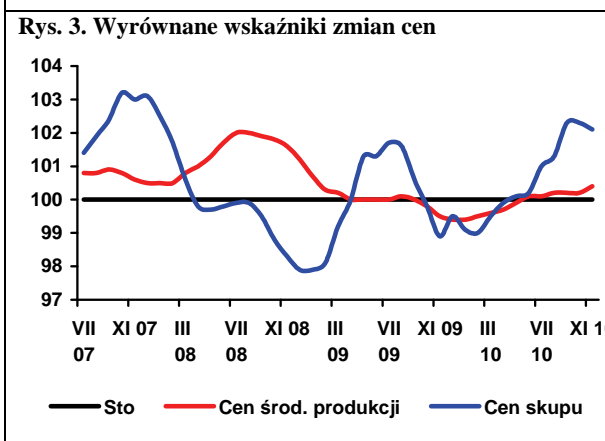
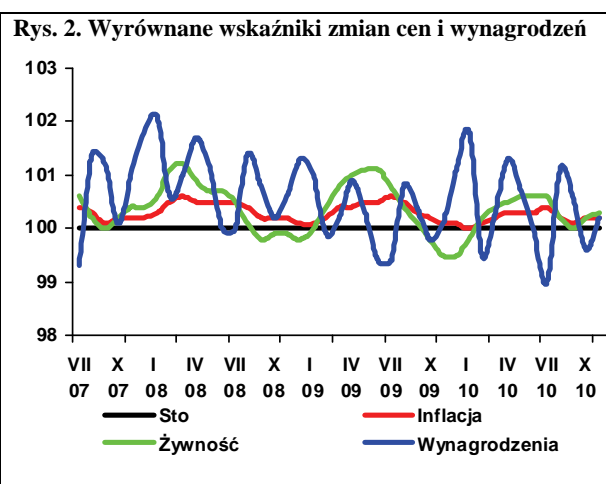
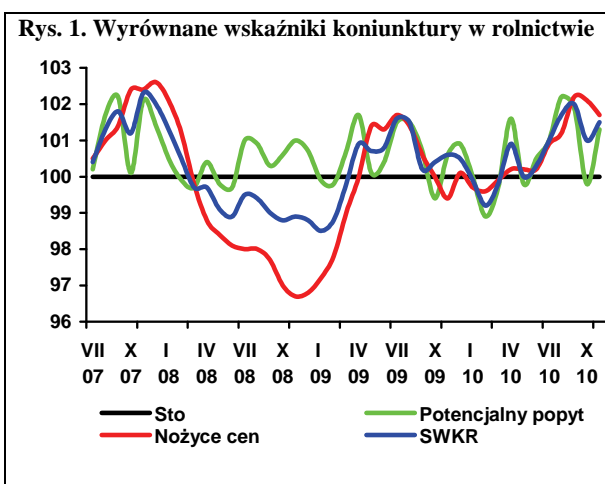
Tab1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	XI 10	X 10	IX 10	VIII 10	VII 10	VI 09	XI 09
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,5	101,0	102,0	101,7	101,0	100,3	100,0
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,3	99,8	101,9	102,2	101,0	100,5	100,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,7	102,1	102,2	101,2	100,9	100,2	99,4
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	102,1	102,3	102,3	101,3	101,0	100,2	98,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,4	100,2	100,2	100,2	100,1	100,1	99,5
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,9	100,0	100,2	100,0	99,8	99,7	100,6
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,0	99,4	100,7	100,8	98,4	99,4	100,6
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	102,4	99,5	103,5	103,8	102,1	101,3	100,9

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to: pszenica, żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Warunki pogodowe w Polsce i Europie w 2010 r. spowodowały spadek zbiorów, co skutkuje znaczącym wzrostem cen. Zmniejszona podaż dotyczy głównie ziarna o parametrach konsumpcyjnych.

Według ocen USDA z listopada 2010 r. światowa produkcja pszenicy w sezonie 2010/11 wynosi 643 mln ton (683 mln ton w sezonie poprzednim), a zbóż paszowych 1085 mln ton (1109 mln ton). Wyższe są zbiory kukurydzy, a spadły zbiory jęczmienia, owsa i żyta. Według tych szacunków w krajach UE zebrano 136 mln ton pszenicy (138 mln ton poprzednio) oraz 139 mln ton zbóż paszowych (153 mln ton), w tym 55 mln ton kukurydzy, 53 mln ton jęczmienia, 7,7 mln ton owsa i 7,7 mln ton żyta. Dla Polski według tych ocen zbiory pszenicy wyniosły 9,20 mln ton, a zbóż paszowych – 17,52 mln ton, czyli o ok. 10% mniej niż w 2009 r. Szacunki te są nieco wyższe od ocen opublikowanych miesiąc wcześniej, ale niższe o 1,8% od przedwzrostowego szacunku GUS. Ze względu na znaczący spadek zbiorów w Rosji, Polska stała się w bieżącym sezonie największym producentem żyta na świecie z 26% udziałem.

Według szacunku zbiorów opublikowanego przez GUS pod koniec września, tegoroczne zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oceniono na 25,5 mln ton. W porównaniu z 2009 r. obniżyły się plony wszystkich zbóż. Zbiory kukurydzy szacuje się na poziomie 1,7 mln ton, tzn. nieco mniej niż w ubiegłym roku, mimo wzrostu powierzchni jej uprawy, bowiem obniżyły się plony.

Sytuacja na światowym rynku zbóż sprzyja utrzymywaniu się wysokich cen. Złożyły się na to niskie zbiory w krajach WNP (największe procentowe straty produkcji w porównaniu z poprzednim sezonem wystąpiły w Kazachstanie i Rosji) i wstrzymanie, bądź ograniczenie przez te kraje, eksportu ziarna. Ceny zbóż na świecie przełożyły się na ceny zbóż w Polsce. Pod koniec października były one o 30 do ponad 60% wyższe niż w czerwcu. Najbardziej wzrosły ceny żyta i owsa. Stosunkowo duże są różnice między ceną zbóż konsumpcyjnych a paszowych. Obecnie ceny zbóż utrzymują się na wysokim poziomie. W obecnym sezonie skup interwencyjny ograniczony jest jedynie do pszenicy, na którą wyznaczono dla całej UE limit (w wysokości 3 mln ton). Ponadto, nie stosuje się comiesięcznych podwyżek ceny interwencyjnej z tytułu przechowywania ziarna.

W związku z wysokimi cenami zbóż od lipca wzrastają również ceny pasz. Tendencje te będą kontynuowane, na co obok drogiego pszenicy wpłyną wysokie ceny śrut oleistych. W tej sytuacji będzie się poprawiać atrakcyjność cenowa pasz względem pszenicy.

Wzrost cen pszenicy wpłynął na bardzo szybkie zwiększenie cen mąki piekarniczej oraz cen pieczywa na poziomie zbytu. Powodem jest to wzrost cen detalicznych pieczywa oraz innych produktów zbożowych, który był szczególnie wyraźny w październiku. Mimo to wzrósł udział ceny pszenicy w cenie pieczywa.

W pierwszych czterech miesiącach obecnego sezonu wyższa niż przed rokiem była produkcja mąki żytniej (o 6%) i makaronu (o 12%), spadła natomiast (o 16%) produkcja mąki pszennej. Zwiększono produkcję mieszanek dla zwierząt, wyższa była również produkcja pieczywa, przy niewielkim spadku przemiałów. W ciągu 9 pierwszych miesięcy 2010 r., w porównaniu z analogicznym okresem sprzed roku, produkcja mieszanek paszowych wzrosła o 16%, makaronów o 12%, pieczywa o 2%, wyższe były również przemiały pszenicy i produkcja mąki żytniej, spadła natomiast produkcja mąki pszennej.

W ciągu czterech pierwszych miesięcy sezonu 2010/11 skup pszenicy wyniósł 3,26 mln ton (o 16% więcej niż przed rokiem). Zwiększył się skup pszenicy, jęczmienia i pszenżyta, a mniej skupiono żyta. Od października do września skupiono o 17% więcej kukurydzy niż rok wcześniej.

W ciągu trzech pierwszych miesięcy sezonu 2010/11 zmniejszył się eksport i import pszenicy. Z kraju wywieziono 443 tys. ton pszenicy, w tym 219 tys. ton pszenicy i 73 tys. ton jęczmienia, wobec odpowiednio 767, 544 i 56 tys. ton przed rokiem. Pszenicę sprzedawaliśmy przede wszystkim do Niemiec. Kraj ten był również głównym odbiorcą polskiego jęczmienia, żyta i kukurydzy. Import pszenicy wyniósł 246 tys. ton, w tym 146 tys. ton pszenicy, wobec odpowiednio 299 i 186 tys. ton rok wcześniej. Pszenicę sprowadzaliśmy z Czech, Słowacji, Danii i Niemiec, jęczmień z Czech, Niemiec i Szwecji, a kukurydzę z Argentyny, Węgier i Słowacji.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2008	I-XII	642,4	516,5	527,9	643,7	828,2	694,1	774,2	702,9	X
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2010	I-VI	480,3	334,0	.	.	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2009	VII	522,8	352,7	627,7	396,9	571,1	451,1	516,2	481,9	X
	VIII	451,4	291,5	547,2	390,2	547,3	411,4	494,1	454,3	X
	IX	462,4	283,8	481,5	396,9	537,5	420,6	487,8	446,8	X
	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI	530,0	360,3	559,5	423,3	592,4	423,3	525,5	449,9	X
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X
	IX	688,3	540,7	736,6	575,4	765,9	576,9	663,9	565,4	X
	X	690,9	584,6	609,7	608,6	786,4	613,2	695,5	584,5	X
	XI ^a	681,3	542,3	718,4	629,6	773,4	563,8	691,7	565,7	400,49

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2008 I-XII	3081,3	855,1	459,2	470,6	165,6	234,6	4281,1	1349,1	673,7	
2009 I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0	
2009 I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7	
2010 I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2	
2008/09	3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b	
2009/10	4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b	
2009	VII	240,3	66,8	37,9	133,4	53,4	22,1	434,2	152,2	16,1
	VIII	717,6	231,1	152,6	133,1	44,9	123,5	1149,8	421,6	18,0
	IX	474,7	120,7	79,1	75,9	25,7	56,3	693,9	229,0	28,5
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	97,7	61,9	60,1	23,0	40,2	404,7	194,0	38,3
	V	295,4	97,0	47,1	68,0	14,3	33,2	448,1	169,1	47,8
	VI	293,7	116,0	41,9	32,6	24,8	35,5	407,9	199,2	37,8
	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8
	IX	693,4	296,1	81,7	76,3	32,1	71,9	934,4	430,3	25,8
	X	462,8	.	55,9	.	.	.	631,1	.	.

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2008	I-XII	1597,7	1317,9	106,9	778,3	118,3	6133,4
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2007 ^b	I-XII	2746,2	2400,1	233,6	1523,0	155,3	6993,3
2008 ^b	I-XII	.	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2009	VII	152,4	146,0	11,60	76,2	11,44	498,5
	VIII	147,9	137,1	9,94	74,1	9,61	465,3
	IX	163,3	151,6	11,62	74,3	11,59	494,0
	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	146,7	138,5	11,07	76,6	11,11	518,7
2010	I	164,6	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	157,4	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	182,6	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII	180,6	132,6	12,01	76,7	12,26	569,2
	IX	189,3	130,1	12,34	79,0	13,85	571,6
	X	.	119	11,5	.	13,0	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2008	I-XII	375,4	81,6	26,9	87,0	612,7	1154,9	54,8	286,6	837,7	2388,5
2009	I-XII	2007,8	589,4	69,5	225,1	2913,7	597,3	5,8	147,2	356,2	1125,5
2009	I-VI	1143,4	274,8	9,6	107,2	1542,1	229,0	3,1	77,2	187,2	505,3
2010	I-VI	278,1	184,1	9,8	76,5	572,2	347,4	1,6	47,9	110,6	514,5
2008/09		1422,0	346,9	30,7	181,1	1993,3	813,5	19,3	195,4	529,4	1585,3
2009/10		1142,5	498,6	69,7	194,4	1943,8	715,7	4,3	118,0	279,5	1134,7
2009	VII	109,21	25,79	28,73	1,45	165,6	44,85	0,47	17,41	20,17	84,5
	VIII	189,63	52,11	15,57	10,66	269,8	63,05	0,27	12,19	24,28	100,7
	IX	245,46	52,45	11,70	19,16	331,7	77,86	0,93	10,08	22,91	114,2
	X	117,32	75,11	2,35	27,81	229,1	65,28	0,10	9,33	36,85	112,7
	XI	110,50	60,44	0,73	35,90	208,0	56,70	0,34	11,86	37,92	109,0
	XII	92,25	48,65	0,85	22,95	167,4	60,58	0,65	9,18	26,78	99,1
2010	I	80,00	39,13	0,08	10,14	165,0	67,26	0,13	5,48	23,87	98,0
	II	35,92	34,01	0,37	11,96	103,0	63,83	0,00	9,30	21,83	96,0
	III	24,99	45,41	0,54	7,47	99,0	65,50	0,31	7,51	20,27	94,8
	IV	22,51	26,66	4,78	10,36	82,2	45,20	0,15	8,11	14,67	69,0
	V	36,51	24,59	1,24	23,45	101,2	47,37	0,18	8,72	21,04	78,6
	VI	102,52	28,46	3,76	17,41	170,1	83,27	0,96	14,89	17,40	118,2
	VII	24,20	16,56	27,10	23,50	103,2	45,95	0,21	17,18	15,15	101,6
	VIII	72,95	17,02	27,45	7,52	150,8	58,80	0,93	10,86	6,81	77,8
	IX	121,79	22,91	18,59	4,40	188,6	40,90	0,48	10,42	14,01	66,5

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód
2008	I-XII	29,2	6,1	9,9	7,5	28,2	34,8	14,8	26,6	34,6	252,2
2009	I-XII	91,7	6,7	12,4	10,2	44,2	30,9	14,4	27,3	38,3	214,3
2009	I-VI	36,5	3,2	6,4	5,9	25,0	15,6	7,2	13,7	18,7	114,8
2010	I-VI	32,4	4,2	5,6	2,6	24,0	14,2	4,8	11,9	20,7	113,8
2008/09		52,2	6,2	11,1	9,1	37,8	32,4	13,0	26,7	35,4	230,6
2009/10		87,6	7,8	11,6	6,9	43,1	29,5	11,9	25,5	40,3	213,3
2009	VII	8,30	0,64	1,19	0,91	3,89	2,19	1,35	2,26	4,12	24,51
	VIII	7,47	0,49	0,90	0,62	2,89	2,43	0,47	2,06	3,07	18,56
	IX	7,52	0,40	1,01	0,52	3,56	2,45	1,46	2,55	3,49	15,04
	X	16,79	0,87	1,02	0,90	4,42	2,81	1,50	2,42	3,55	14,85
	XI	7,93	0,48	0,95	0,74	3,06	2,88	1,23	2,24	3,20	11,27
	XII	7,15	0,67	0,96	0,57	1,34	2,56	1,17	2,08	2,20	15,26
2010	I	6,28	0,60	1,21	0,57	1,98	2,33	1,18	1,96	3,10	13,99
	II	6,37	0,77	0,91	0,48	2,15	2,33	1,16	2,04	4,37	13,65
	III	6,46	1,33	1,09	0,60	5,43	2,27	1,23	2,17	3,39	19,23
	IV	5,34	0,84	0,92	0,47	3,99	2,67	0,64	1,82	3,88	23,81
	V	5,80	0,60	0,85	0,29	6,20	1,80	1,17	2,28	3,61	21,88
	VI	5,65	0,56	1,08	0,26	5,44	3,01	1,39	1,90	4,86	21,85
	VII	5,49	0,64	1,19	0,48	4,58	2,99	1,47	2,11	3,33	26,57
	VIII	4,90	0,65	0,95	0,56	3,29	4,40	1,20	2,87	3,39	20,53
	IX	5,21	0,54	0,67	0,60	3,00	3,74	1,29	1,65	1,97	14,86

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2008	I-XII	10,5	65,0	217,4	103,6	86,0	67,8	13,6	92,9	250,0	107,1
2009	I-XII	23,6	71,2	217,6	132,9	68,9	66,2	16,8	89,3	249,5	108,4
2009	I-VI	10,0	35,7	106,2	66,0	36,0	35,1	8,4	44,4	110,8	54,4
2010	I-VI	13,0	39,8	106,5	61,2	37,3	23,7	7,9	37,6	145,7	48,4
2008/09		15,9	68,1	216,7	119,5	74,7	76,9	15,0	93,9	233,2	110,6
2009/10		26,6	75,3	217,8	128,1	70,2	54,8	16,4	82,5	284,4	102,4
2009	VII	2,09	6,96	18,06	10,72	4,76	4,18	2,06	7,67	23,81	8,66
	VIII	1,56	5,04	18,09	10,82	4,41	4,23	1,33	7,74	20,84	9,51
	IX	2,04	6,18	19,17	11,90	6,08	3,71	1,10	7,46	23,56	9,33
	X	2,57	6,59	20,70	10,72	5,94	4,12	1,25	8,47	25,43	8,74
	XI	2,60	5,50	19,12	10,64	5,77	4,73	1,40	7,21	21,86	10,00
	XII	2,72	5,20	16,21	12,11	5,92	10,11	1,27	6,34	23,22	7,80
2010	I	1,97	6,43	15,28	7,30	9,25	3,66	1,11	6,28	23,78	10,82
	II	2,75	6,43	17,91	9,42	10,80	4,05	1,46	6,46	23,36	8,91
	III	2,95	7,73	21,96	11,19	11,47	4,34	1,75	7,85	27,90	8,77
	IV	2,31	5,42	18,54	11,26	8,42	4,56	1,36	6,98	23,34	6,42
	V	2,32	7,53	18,16	10,97	9,58	4,43	1,47	7,16	28,02	12,73
	VI	2,19	7,39	20,17	12,98	9,71	4,50	1,08	6,88	27,48	8,92
	VII	2,15	5,92	17,36	11,20	5,91	4,23	1,61	7,45	23,45	8,65
	VIII	1,60	6,97	18,55	10,17	6,27	4,53	0,99	6,71	25,52	9,51
	IX	1,68	6,47	17,22	12,26	7,50	3,54	1,46	6,32	17,12	6,81

^a uzyskane przez spiecznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2008	I-XII	1,14	2,05	1,55	3,48	3,12	3,62	4,02	4,67
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2009	VII	0,85	1,94	1,40	3,68	3,17	3,76	4,11	4,83
	VIII	0,85	1,92	1,33	3,66	3,16	3,78	4,13	4,78
	IX	0,84	1,92	1,30	3,64	3,16	3,76	4,11	4,77
	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76
2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
	II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
	III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
	VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VII	0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VIII	1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85
	IX	1,32	1,96	1,41	3,64	3,38	4,02	4,44	5,08
	X	1,31	2,05	1,43	3,66	3,42	4,14	4,51	5,24

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2008	I-XII	1190,0	1313,7	1900,4	1119,6	1521,4	1478,3	1812,3
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2009	VII	1160,7	1271,0	1837,6	1005,4	1457,9	1276,3	2004,2
	VIII	1151,0	1279,4	1835,0	996,9	1458,4	1275,8	2002,9
	IX	1157,1	1251,0	1814,7	980,5	1449,3	1262,4	1985,0
	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6
2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
	II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
	III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
	VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
	VII	1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6
	VIII	1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2
	IX	1200,3	1280,6	1843,0	987,3	1464,0	1278,3	2028,1
	X	1222,1	1298,1	1850,4	999,5	1479,9	1293,9	2042,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
2009	IV	1,997	2,373	3,760	0,763	2,528	4,760	2,804	
	V	2,116	2,476	4,109	0,758	2,464	4,786	2,583	
	VI	2,197	2,549	4,341	0,749	2,547	5,031	2,755	
	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738	
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660	
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560	
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475	
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278	
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289	
	2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
		II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
		III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
IV		2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308	
V		2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361	
VI		2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519	
VII		2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531	
VIII		1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629	
IX		1,711	1,911	3,516	0,888	2,091	4,295	2,575	
X		1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385	

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

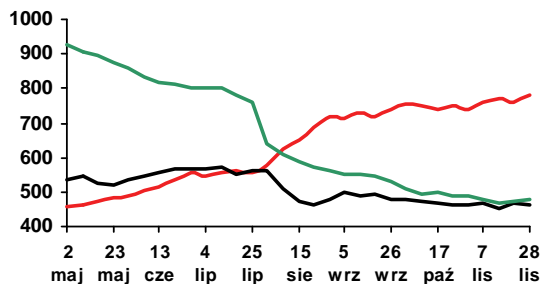
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
		Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2009	IV	123	115	118	107	103	94	98	103	114	
	V	142	114	132	125	112	96	101	110	117	
	VI	140	122	126	107	111	97	135	135	123	
	VII	117	120	112	102	91	86	93	116	124	
	VIII	113	114	108	96	96	84	112	103	.	
	IX	115	103	104	92	97	80	98	89	105	
	X	112	105	105	98	96	86	88	95	96	
	XI	118	107	108	100	99	80	90	101	98	
	XII	118	111	111	100	99	84	98	102	96	
	2010	I	121	109	103	98	101	86	95	112	108
		II	118	112	112	95	100	87	115	112	117
		III	115	117	107	98	97	93	119	112	124
IV		117	112	106	99	98	89	117	116	124	
V		124	115	105	103	101	87	122	117	117	
VI		132	118	120	103	107	98	125	128	108	
VII		175	143	135	186	136	95	129	161	158	
VIII		189	132	161	188	158	96	.	165	151	
IX		226	189	193	200	171	134	180	162	181	
X		209	196	199	181	170	144	146	161	192	
XI		213	202	208	184	177	145	165	157	189	

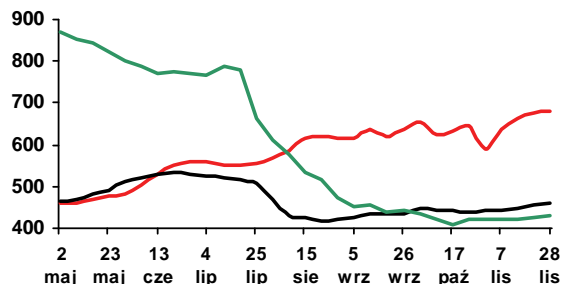
Źródło: biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

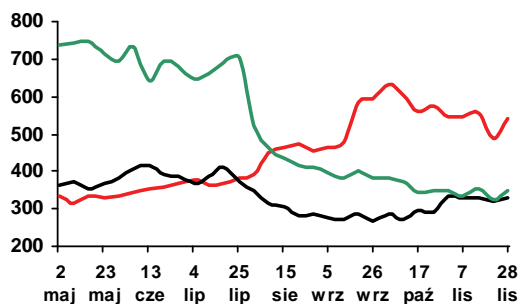
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

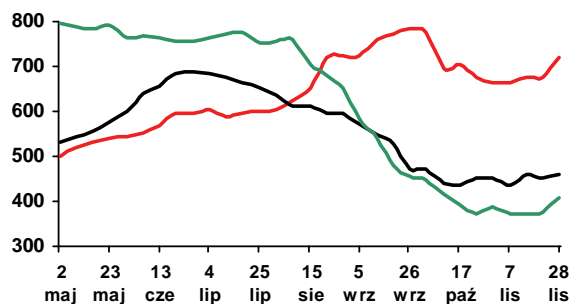
Rys. 2. Pszenica paszowa

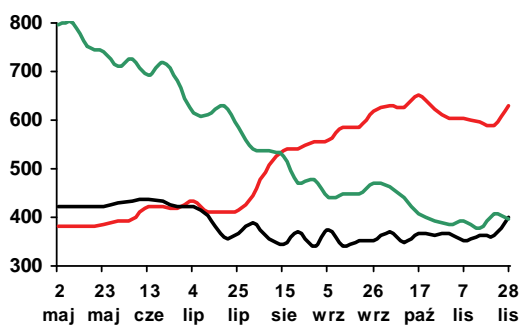
Rys. 3. Żyto paszowe

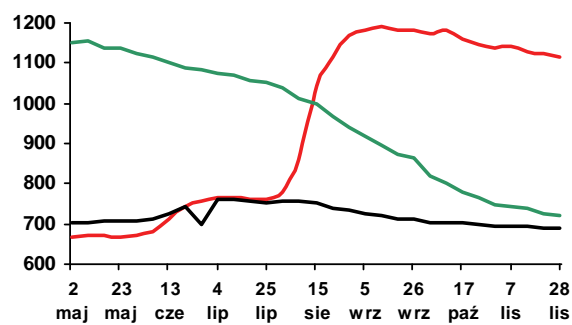
Rys. 4. Kukurydza paszowa

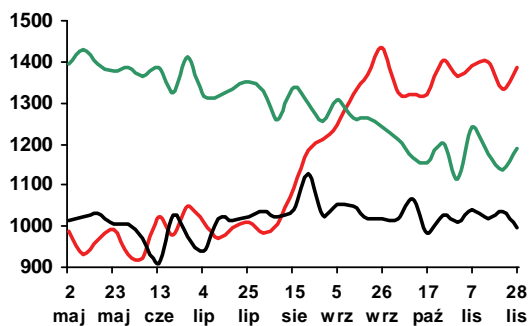
Rys. 5. Jęczmień paszowy

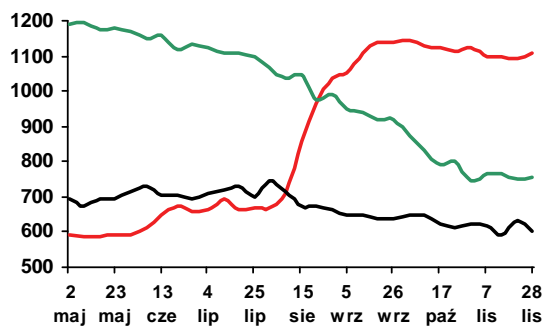
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2010 ———

2009 ———

2008 ———

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2008-10; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

Według danych organizacji branżowych sektor cukrowniczy w sezonie 2010/2011 zakontraktował buraki cukrowe na powierzchni ok. 192 tys. ha, tj. tyle samo co przed rokiem. Zbiory buraków cukrowych szacowane są na poziomie 9,7-10 mln ton. Przy takiej podaży surowca produkcja cukru może wynieść ok. 1500 tys. ton i będzie nieznacznie większa od limitu produkcyjnego (1405,6 tys. ton).

Minimalna cena skupu buraków wynosi w bieżącym sezonie 26,29 EUR/tonę. Cena minimalna przeliczana będzie na walutę krajową według kursu euro 3,95 zł, wobec 4,16 zł w sezonie poprzednim. Aprecjacja złotego powoduje, że cena minimalna wyniesie 103,97 zł/tonę i będzie o 5% niższa niż przed rokiem. Umocnienie się waluty krajowej spowoduje także, że niższe będą także dopłaty cukrowe, które rekompensują plantatorom część utraconych dochodów z powodu obniżki minimalnej ceny skupu. Przewiduje się, że plantatorzy otrzymają dopłaty cukrowe w wysokości 50,37 zł/tonę buraków kwotowych, wobec 53,47 zł/tonę przed rokiem.

Konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych wykazuje tendencję spadkową. W pierwszym półroczu br. spożycie cukru na osobę wyniosło 7,3 kg i było o 2% niższe niż przed rokiem. W skali całego 2010 r. możliwy jest spadek spożycia do 16,6 kg, wobec prawie 17 kg w 2009 r. Powodem spadku spożycia były relatywnie wysokie ceny detaliczne oraz utrwalanie się prozdrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych. Rosnąca produkcja przemysłu spożywczego pozwala przypuszczać, że zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności wyniesie ok. 845 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli wzrasta także zużycie cukru

w pozostałych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton). W konsekwencji całkowite zużycie w kraju wyniesie podobnie jak w latach poprzednich ok. 1600 tys. ton i będzie większe o 100-150 tys. ton od produkcji.

Początek kampanii i zwiększona podaż skutkowały spadkiem cen zbytu cukru. W październiku ceny zbytu cukru workowanego spadły w porównaniu do września o 2,3%, a cukru paczkowanego o 6%. Relatywnie niskie ceny zbytu nie znajdują odzwierciedlenia w handlu detalicznym. Ceny detaliczne cukru wzrosły w porównaniu do września o 1% do ok. 3 zł/kg, tj. poziomu notowanego w październiku 2009 r., na co wpłynął rosnący import oraz dynamiczny wzrost cen na rynku światowym.

W okresie pierwszych trzech kwartałów 2010 r. eksport cukru wyniósł 308 tys. ton, a przedmiotem wywozu były nadwyżki produkcyjne z kampanii 2009/2010. Na rynku UE sprzedano prawie 170 tys. ton. Ceny eksportowe na rynek unijny wynosiły 490-528 EUR/tonę. W eksporcie do krajów trzecich uzyskiwano ceny 430-450 EUR/tonę. Zmniejszenie podaży krajowej przyczyniło się do wzrostu importu, który w sierpniu br. wzrósł do 49 tys. ton. W okresie styczeń-wrzesień br. do Polski sprowadzono łącznie 162 tys. ton, po średnich cenach 480-535 EUR/tonę. W czwartym kwartale br. import utrzyma się na relatywnie wysokim poziomie o czym zdecyduje mała produkcja cukru w sezonie 2010/2011.

Ceny cukru na rynku światowym utrzymują się na rekordowo wysokim poziomie. W listopadzie i grudniu 2010 r. zarówno ceny cukru białego na giełdzie w Londynie jak i cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku przekraczały poziom 720 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2008	IX	456,00	498,92	269,29	544,90	557,58	379,91
	X	465,65	482,67	344,80	607,30	622,78	443,49
	XI	431,94	447,43	348,98	571,20	575,80	448,92
	XII	519,12	653,19	326,93	565,44	602,86	412,49
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	500,86	453,81	415,24	413,06	278,96
	VII	493,15	505,11	459,75	372,38	528,93	349,01
	VIII	469,15	500,37	456,69	403,46	457,05	346,21
	IX	483,79	509,27	448,39	484,93	482,30	690,08

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

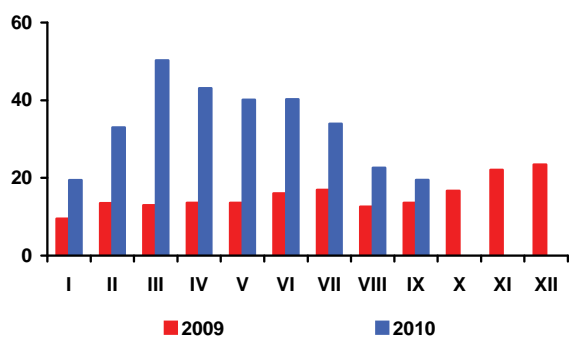
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2008	IX	2,14	2,28	2,13	2,55
	X	2,28	2,41	1,94	2,67
	XI	2,39	2,49	2,01	2,75
	XII	2,38	2,46	2,28	2,74
2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
	II	2,69	2,81	2,51	2,91
	III	2,85	3,15	2,50	3,31
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46
	V	2,68	2,83	2,39	3,44
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,85	3,01
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82
2010	I	2,12	-	1,65	2,76
	II	2,09	-	1,62	2,71
	III	2,00	-	1,57	2,64
	IV	2,01	-	1,57	2,58
	V	2,03	2,08	1,64	2,55
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95
	X	2,19	2,48	1,61	2,99

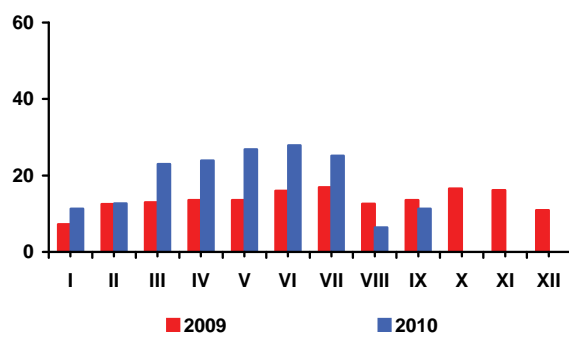
^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

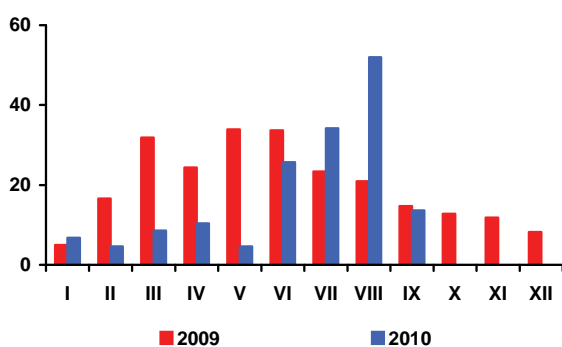
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

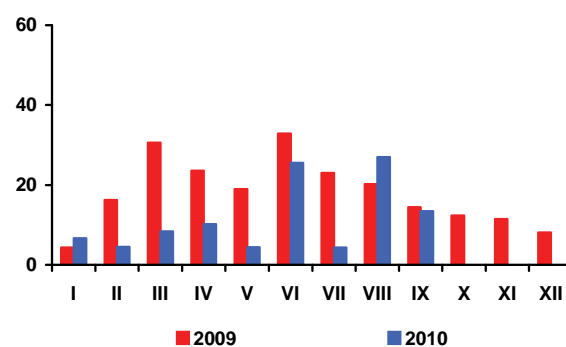
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

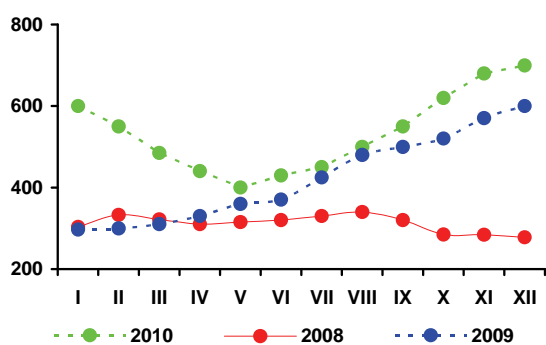
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

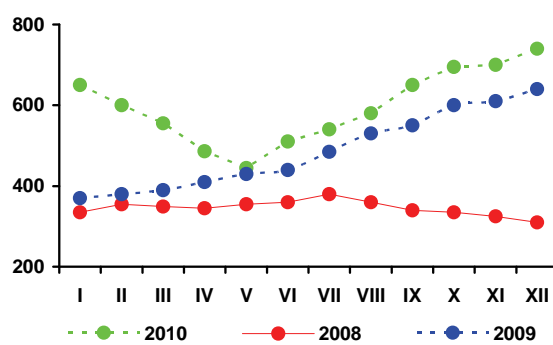
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

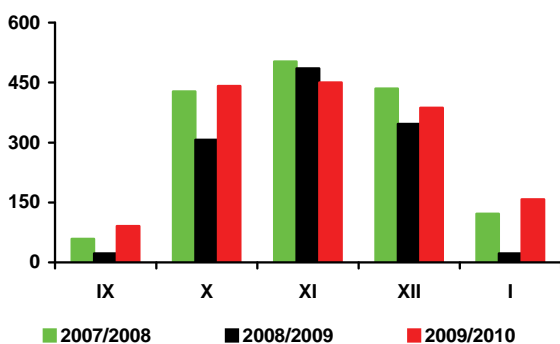
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

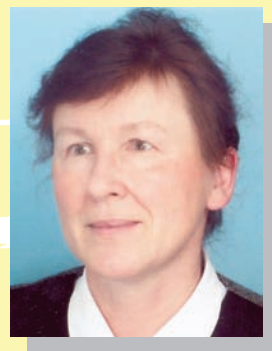
Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Przy niższych tegorocznych zbiorach nasion oleistych w Europie i na świecie (szczególnie rzepaku i słonecznika) i dalszym dynamicznym wzroście popytu na oleje roślinne, kreowanym w znacznej mierze przez producentów biodiesla, od początku sezonu 2010/11 ceny nasion oleistych i produktów ich przerobu systematycznie rosną.

W październiku wzrost cen rzepaku w kontraktach terminowych na paryskiej giełdzie Matif, jak i w transakcjach rzeczywistych był większy niż w poprzednim miesiącu. Bardziej niż rzepak podrożał olej rzepakowy. Najmniej wzrosły ceny śrutu rzepakowej. W portach europejskich za rzepak w październiku płacono 540 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 35 USD/tonę (o 6,9%) więcej niż przed miesiącem i o 130 USD/tonę (o 38,5%) więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1156 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był droższy o 119 USD/tonę (o 11,5%) niż przed miesiącem i o 260 USD/tonę (o 29,0%) niż przed rokiem. Cena śrutu rzepakowej wyniosła 284 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była wyższa o 7 USD/tonę (o 2,5%) niż przed miesiącem oraz o 96 USD/tonę (o 51,1%) niż przed rokiem. W połowie listopada ceny rzepaku, oleju i śrutu rzepakowej wzrosły odpowiednio do 581, 1248 i 291 USD/tonę.

Na rynku krajowym w listopadzie za rzepak płacono o 5,3% więcej niż przed miesiącem (1463 zł/tonę). Olej rzepakowy niekonfekcjonowany podrożał o 3,9% (3577 zł/tonę), śruta rzepakowa o 4,7% (675 zł/tonę). W relacji do listopada poprzedniego roku ceny rzepaku były wyższe o 30,7%, oleju rzepakowego o 28,3%, a śrutu rzepakowej o 49,7%.

We wrześniu zmalał krajowy przerób rzepaku. Sektor olejarski (zakłady liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) wyprodukował 62 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 6,5% mniej niż

w poprzednim miesiącu i 0,1% mniej niż w tym samym miesiącu poprzedniego roku, a w pierwszych dziewięciu miesiącach br. łącznie 457 tys. ton, tj. o 7,3% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego (415 tys. ton) i margaryn (268 tys. ton) była odpowiednio o 32,7% i 8,2% większa niż w tym samym czasie poprzedniego roku.

We wrześniu zmalał eksport rzepaku, oleju i śrutu rzepakowej, wzrósł tylko wywóz margaryn. Mniejszy niż w poprzednim miesiącu był import olejów roślinnych i margaryn, a większy – nasion oleistych (w tym nasion rzepaku) i śrut oleistych.

W pierwszych dziewięciu miesiącach br. wywieziono: 249 tys. ton rzepaku (o 5% mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego), 160 tys. ton oleju rzepakowego (o 19% więcej), 424 tys. ton śrutu rzepakowej (o 4% więcej) i 79 tys. ton margaryn (o 25% więcej). Przywieziono: 1903 tys. ton śrut oleistych (o 19% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego), 262 tys. ton olejów roślinnych (o 1% mniej), 257 tys. ton nasion oleistych (o 20% mniej), w tym 170 tys. ton rzepaku (o 30% mniej) oraz 43 tys. ton margaryn (o 29% więcej).

W październiku ceny detalicznych tłuszczów roślinnych wzrosły średnio o 1,0% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wzrost ich cen był niewiele mniejszy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi, lecz większy niż tłuszczów zwierzęcych (0,6%). W porównaniu z październikiem roku poprzedniego margaryny podrożały mniej (o 4,9%) niż masło (o 17,3%), a z kolei oleje roślinne potaniały mniej (o 0,2%) niż „pozostałe tłuszcze zwierzęce (ślonina, smalec) (o 6,4%).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	419 457	186 561	945 940	24,81	26,2	75,4
2009 I-XII	850 976	359 471	209 329	1 001 118	26,25	24,6	85,0
2009 IX	62 614	29 805	23 621	68 798	1,80	37,7	91,0
X	69 818	34 653	21 386	83 085	2,18	30,6	84,0
XI	65 089	36 593	18 956	82 726	2,17	29,1	78,7
XII	60 296	24 898	13 838	71 356	1,87	23,0	84,5
2010 I	57 231	22 352	22 967	56 616	1,48	40,1	101,1
II	52 963	26 536	24 956	54 543	1,43	47,1	97,1
III	58 594	34 970	29 021	64 543	1,69	49,5	90,8
IV	38 756	25 354	20 387	43 723	1,15	52,6	88,6
V	35 358	27 430	16 473	46 315	1,21	46,6	76,3
VI	41 934	29 134	15 397	55 671	1,46	36,7	75,3
VII	42 574	34 753	14 009	63 318	1,66	32,9	67,2
VIII	66 851	32 248	15 874	83 225	2,18	23,7	80,3
IX	62 522	28 766	10 241	81 047	2,13	16,4	77,1
Zmiany w %							
IX 2010 / VIII 2010	-6,5	-10,8	-35,5	-2,6	-2,6	x	x
IX 2010 / IX 2009	-0,1	-3,5	-56,6	17,8	17,8	x	x
IX 2010 / XII 2009	3,7	15,5	-26,0	13,6	13,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	54 070	164 226	602 888	15,80	23,0	118,3
2009 I-XII	850 976	30 005	182 430	698 551	18,31	21,4	121,8
2009 IX	62 614	1333	21 360	42587	1,12	34,1	147,0
X	69 818	4757	18 159	56416	1,48	26,0	123,8
XI	65 089	2404	16 809	50684	1,33	25,8	128,4
XII	60 296	2220	12 975	49541	1,30	21,5	121,7
2010 I	57 231	1080	21 674	36637	0,96	37,9	156,2
II	52 963	1878	23 085	31756	0,83	43,6	166,8
III	58 594	3758	26 467	35885	0,94	45,2	163,3
IV	38 756	1583	19 805	20534	0,54	51,1	188,7
V	35 358	2104	16 019	21443	0,56	45,3	164,9
VI	41 934	3432	14 961	30405	0,80	35,7	137,9
VII	42 574	4440	13 679	33335	0,87	32,1	127,7
VIII	66 851	3782	15 573	55060	1,44	23,3	121,4
IX	62522	4631	8598	58555	1,54	13,8	106,8
Zmiany w %							
IX 2010 / VIII 2010	-6,5	22,4	-44,8	6,3	6,3	x	x
IX 2010 / IX 2009	-0,1	247,4	-59,7	37,5	37,5	x	x
IX 2010 / XII 2009	3,7	108,6	-33,7	18,2	18,2	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	2 007 513	520 217	2 556 862	48,6	41,8
2009 I-XII	1 276 464	2 265 610	607 774	2 934 300	47,6	43,5
2009 IX	93 921	146 824	80 914	159 831	86,2	58,8
X	104 727	248 636	55 442	297 921	52,9	35,2
XI	97 634	232 897	43 533	286 998	44,6	34,0
XII	90 444	183 336	53 406	220 374	59,0	41,0
2010 I	85 847	227 457	61 768	251 536	72,0	34,1
II	79 445	146 129	59 348	166 226	74,7	47,8
III	87 891	212 026	64 696	235 221	73,6	37,4
IV	58 134	210 051	47 506	220 679	81,7	26,3
V	53 037	257 855	35 625	275 267	67,2	19,3
VI	62 901	227 362	38 633	251 630	61,4	25,0
VII	63 861	210 497	40 799	233 559	63,9	27,3
VIII	100 277	182 624	60 409	222 492	60,2	45,1
IX	93 783	228 380	4 7675	27 4488	50,8	34,2
Zmiany w %						
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	-6,5	25,1	-21,1	23,4	x	x
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	-0,1	55,5	-41,1	71,7	x	x
<u>IX 2010</u> <u>XII 2009</u>	3,7	24,6	-10,7	24,6	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	10 020	482 171	597 415	45,1	179,0
2009 I-XII	1 276 464	9 120	549 046	736 538	43,0	173,3
2009 IX	93 921	473	52 358	42 036	55,7	223,4
X	104 727	300	50 980	54 047	48,7	193,8
XI	97 634	310	40 195	57 749	41,2	169,1
XII	90 444	974	51 372	40 046	56,8	225,9
2010 I	85 847	672	59 616	26 903	69,4	319,1
II	79 445	592	54 067	25 970	68,1	305,9
III	87 891	1 896	61 570	28 217	70,1	311,5
IV	58 134	1 192	42 801	16 525	73,6	351,8
V	53 037	1 220	32 584	21 673	61,4	244,7
VI	62 901	253	35 705	27 449	56,8	229,2
VII	63 861	1 091	34 898	30 054	54,6	212,5
VIII	100 277	670	57 567	43 380	57,4	231,2
IX	93 783	585	45 172	49 196	48,2	190,6
Zmiany w %						
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	-6,5	-12,7	-21,5	13,4	x	x
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	-0,1	23,7	-13,7	17,0	x	x
<u>IX 2010</u> <u>XII 2009</u>	3,7	-39,9	-12,1	22,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	341 306	48 067	84 200	305 173	8,00	24,7	111,8
2009 I-XII	363 022	45 590	88 483	320 129	8,39	24,4	113,4
2009 IX	31 790	5 058	8 817	28 031	0,74	27,7	113,4
X	34 693	4 247	10 095	28 845	0,69	29,1	120,3
XI	33 343	4 052	9 150	28 245	0,59	27,4	118,0
XII	28 500	3 799	5 863	26 436	0,63	20,6	107,8
2010 I	24 675	4 302	6 495	22 482	0,83	26,3	109,8
II	26 567	5 097	7 492	24 172	0,55	28,2	109,9
III	35 190	6 636	10 144	31 682	0,66	28,8	111,1
IV	23 609	4 697	7 473	20 833	0,74	31,7	113,3
V	29 386	5 270	9 407	25 249	0,64	32,0	116,4
VI	33 457	4 250	9 460	28 247	0,69	28,3	118,4
VII	30 154	4 139	9 956	24 337	0,76	33,0	123,9
VIII	28 499	4 979	7 321	26 157	0,74	25,7	109,0
IX	36 661	3 693	11 479	28 875	0,69	31,3	127,0
Zmiany w %							
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	28,6	-25,8	56,8	10,4	10,4	x	x
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	15,3	-27,0	30,2	3,0	3,0	x	x
<u>IX 2010</u> <u>XII 2009</u>	28,6	-2,8	95,8	9,2	9,2	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2009 X	1106,0	456,3	2,42
XI	1119,0	460,4	2,43
XII	1141,0	471,5	2,42
2010 I	1140,0	495,0	2,30
II	1159,0	478,5	2,42
III	1122,0	454,3	2,47
IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
VI	1250,0	530,0	2,36
VII	1263,2	549,9	2,30
VIII	1269,0	647,8	1,96
IX	1298,2	688,3	1,89
X	1390,0	690,9	2,01
Zmiany w %			
<u>X 2010</u> <u>IX 2009</u>	7,1	0,4	x
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	25,7	51,4	x
<u>X 2010</u> <u>XII 2009</u>	21,8	46,5	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

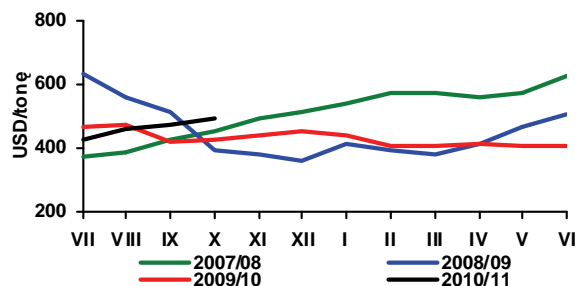
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2008 I-XII	4,54	x	13,08	3,76	5,98	13,45	18,45	5,16
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
X	4,00	8,04	13,69	4,81	6,01	14,05	17,85	5,92
XI	4,23	8,21	14,97	4,80	5,98	14,08	19,50	5,92
XII	4,19	8,05	12,68	4,77	5,89	14,13	20,35	5,88
2010 I	4,12	7,68	14,48	4,70	5,87	11,63	20,55	5,88
II	4,04	7,27	14,03	4,68	5,90	11,63	20,30	5,88
III	4,18	7,33	13,97	4,68	5,87	13,93	19,95	5,80
IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
VI	4,00	7,20	15,02	4,51	5,77	13,50	20,20	5,64
VII	4,22	6,96	15,36	4,54	5,75	13,40	20,90	5,64
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
IX	4,16	6,91	15,75	4,54	5,84	13,38	21,10	5,56
X	4,43	7,04	15,96	4,50	5,88	13,68	21,30	5,52
Zmiany w %								
<u>X 2010</u> IX 2009	6,5	1,9	1,3	-0,9	0,7	2,2	0,9	-0,7
<u>X 2010</u> X 2009	10,8	-12,4	16,6	-6,4	-2,2	-2,7	19,3	-6,8
<u>X 2010</u> XII 2009	5,7	-12,5	25,9	-5,7	-0,2	-3,2	4,7	-6,1

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

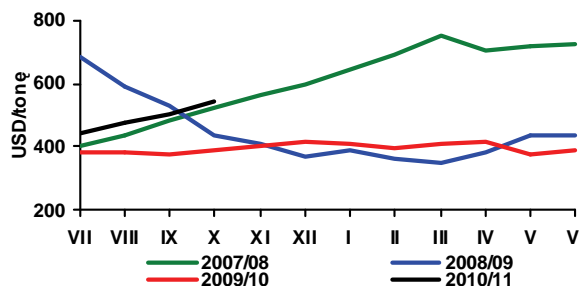
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

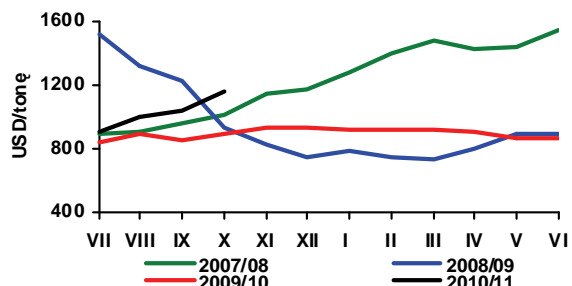
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

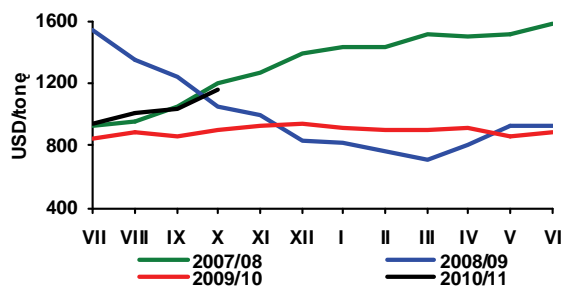
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

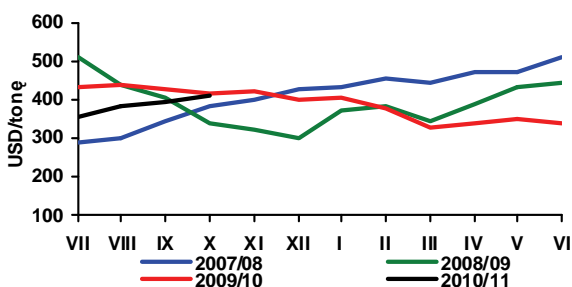
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

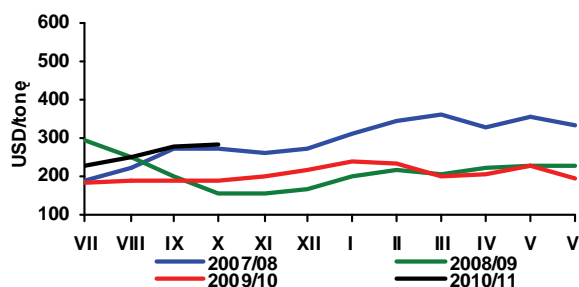
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

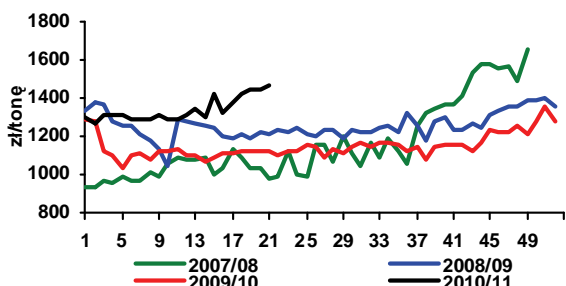
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

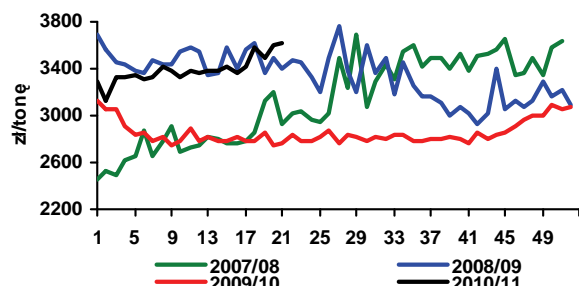
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

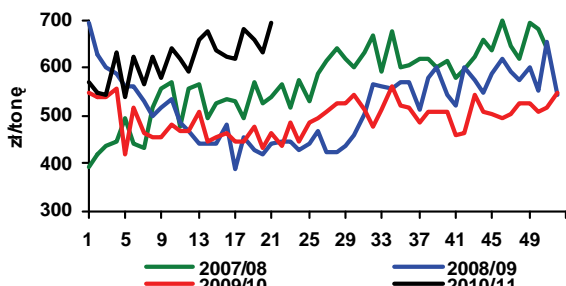
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

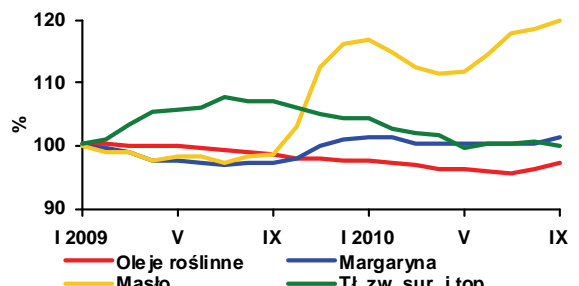
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Według najnowszych szacunków Agra Europe z końca listopada zbiory ziemniaków w UE-27 w 2010 r. wyniosły 56,7 mln ton i były o 10% niższe niż w poprzednim roku. Wzrost produkcji miał miejsce jedynie w Grecji (o 19%) oraz Polsce (o 1%). Najpierw nadmierne opady, a następnie susza w głównych rejonach produkcji spowodowały, że przeciętny poziom plonów w UE-27 obniżył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 7,7% i wyniósł 275 dt/ha. W porównaniu ze średnią z ostatnich pięciu lat plony ziemniaków były niższe o 2,3%.

W krajach UE-5, mających największy wpływ na kształtowanie się sytuacji podaży-popytu na rynku unijnym zbiory były niższe odpowiednio: w Niemczech o 18,7%, we Francji o ponad 12%, w Holandii i Wielkiej Brytanii o 8%, a w Belgii, dzięki większej powierzchni uprawy spadek zbiorów wyniósł tylko 3,7%. W szeregu państw UE spadek zbiorów sięgnął 20 i więcej procent (m. in. w Czechach, na Węgrzech i Słowacji), a na Cyprze, skąd w poprzednich latach Polska sprowadzała pewne ilości ziemniaków wczesnych, spadek produkcji wyniósł aż 60%.

W konsekwencji ceny ziemniaków na unijnych rynkach są ok. 2-krotnie wyższe niż w latach poprzednich. Wyraźny wzrost cen dodatkowo pojawił się w ostatnich tygodniach, gdyż z powodu wczesnego nadejścia niskich temperatur oraz znaczącej pokrywy śnieżnej, część ziemniaków pozostała w glebie i należy je definitywnie spisać na straty. Według ocen ekspertów w takich krajach jak Francja, Belgia czy Holandia może to być nawet 3-4% zbiorów. Ponadto tegoroczne ziemniaki przynajmniej w części są gorszej niż zwykle jakości, co wpływa na ograniczenie podaży i wzrost cen ziemniaków dobrej jakości. Ponieważ silny spadek produkcji miał miejsce również w krajach Europy Środkowo-Wschodniej i Wschodniej, w tym zwłaszcza w Rosji, presja na wzrost cen na europejskich rynkach ziemniaków jest szczególnie silna.

Wprawdzie niedobór ziemniaków na rynku rosyjskim w bieżącym sezonie jest oceniany na kilka milionów ton, ale ostatnie szacunki określają realny import możliwy do zrealizowania na 1,0-1,5 mln ton, z tego 350-500 tys. ton może być sprowadzone z krajów UE oraz z Chin, Egiptu i Azerbejdżanu. W ostatnim okre-

sie pojawiły się jednak problemy fitosanitarne w imporcie z ziemniaków z krajów UE. Jeden z transportów ziemniaków z Belgii został przez rosyjskie służby fitosanitarne odrzucony z powodu wykrycia niedozwolonych organizmów. By nie doprowadzić do eskalacji problemów, które w następstwie mogłyby skutkować wprowadzeniem przez Rosję zakazu importu ziemniaków z Europy Zachodniej, przedstawiciele francuskich, holenderskich i belgijskich służb fitosanitarnych wraz z ich rosyjskimi odpowiednikami prowadzą w Brukseli konsultacje w tej sprawie.

W Polsce sezon 2010/11 charakteryzuje się również wysokimi cenami ziemniaków. W pierwszych czterech miesiącach bieżącego sezonu ceny targowiskowe i na głównych rynkach hurtowych były o 50-60% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W październiku najwyższe ceny targowiskowe, ok. 125 zł/dt notowano w województwach: opolskim, podkarpackim, śląskim oraz lubuskim. Nieco taniej oferowano ziemniaki na targowiskach w województwach: dolnośląskim, małopolskim i zachodniopomorskim. Natomiast dużo niższe ceny w granicach 82-93 zł/dt były w województwach: podlaskim i lubelskim oraz mazowieckim i świętokrzyskim. Drożej ziemniaki w obrocie hurtowym. Obecnie ich ceny na krajowych rynkach hurtowych są mocno zróżnicowane i wahają się w przedziale 70-120 zł/dt, przy średnim poziomie ok. 80 zł/dt.

W ostatnich miesiącach obserwuje się nieznaczny wzrost cen przetworów spożywczych z ziemniaków, a część z nich nawet tanieje. Bardzo wyraźnie drożeje natomiast skrobia ziemniaczana, zwłaszcza na poziomie producenta. Cena zbytu mąki ziemniaczanej w październiku kształtowała się na poziomie 2,40 zł/kg i była o 16,5% wyższa niż miesiąc wcześniej i o prawie 59% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem 2009 r. W ostatnim miesiącu o ponad 4% podrożała również mąka ziemniaczana w sprzedaży detalicznej, ale obecna jej cena jest jeszcze nieznacznie niższa w porównaniu z analogicznym okresem sprzed roku.

W pierwszych miesiącach bieżącego sezonu nieznacznie zmalały obroty handlu zagranicznego ziemniakami i przetworami. Dotyczy to zarówno eksportu, jak i importu.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	51 800	50 100	79 400	-	-	-
V	42 400	35 600	41 000	-	-	-
VI	35 100	33 000	35 600	-	-	-
VII	32 700	27 800	29 100	-	-	-
VIII	49 100	43 700	45 500	-	-	-
IX	223 400	249 400	149 000	21 975	24 818	116
X	341 400	299 300	297 900	38 712	40 781	
XI	203 600	121 900		27 609	15 192	
XII	36 700	38 500		462		
RAZEM	886 900 ^b	777 400 ^b	528 500	88 758	80 791	116

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 531	2 070	34 405	48 882	141	46 744	3 626	108 027	18 068	7 194
2009 I	10	279	2 642	2 896	7	3 151	253	6 842	763	556
II	39	258	2 983	4 168	37	2 959	263	6 964	784	841
III	245	449	4 185	4 948	12	4 380	315	8 383	1 568	1 112
IV	249	881	4 557	3 684	8	2 907	295	8 638	1 747	360
V	291	100	4 595	3 757	6	4 597	266	8 397	1 197	688
VI	1 098	-	1 425	3 977	8	4 159	286	10 845	2 286	635
VII	335	0	2 269	4 125	14	4 910	259	10 951	2 264	624
VIII	172	-	1 020	3 698	5	4 127	329	10 432	2 129	467
IX	76	0	2 941	4 127	9	4 270	368	10 202	1 334	394
X	10	0	3 665	3 756	8	4 592	386	9 239	1 132	588
XI	3	1	2 582	5 173	16	4 141	270	7 868	1 343	623
XII	4	100	1 542	4 574	11	2 553	338	9 267	1 521	305
2010 I	45	193	1 631	5 535	8	2 705	449	7 057	1 253	618
II	49	373	2 094	6 671	14	2 409	425	7 663	1 101	547
III	183	686	2 946	5 469	6	4 228	510	10 220	1 728	644
IV	107	330	3 225	6 497	29	3 196	427	8 238	1 790	535
V	105	22	1 973	4 951	6	4 273	473	9 325	1 055	695
VI	144	-	418	5 083	2	4 335	785	10 114	1 863	809
VII	59	2	221	2 331	2	2 956	1 077	13 161	1 589	558
VIII	7	1	104	1 887	16	2 496	990	9 404	1 126	347
IX	-	61	1 273	2 989	11	1 281	981	9 898	1 528	455

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	43 874	15 182	77 857	10 687	60 855	144 060	74 941	40 937	3 489	1 899
2009 I	536	95	2 410	828	4 575	8 318	5 906	2 939	296	71
II	1 177	456	2 411	561	4 522	8 803	5 882	2 981	318	187
III	2 074	6 140	3 875	357	5 063	10 903	6 174	3 170	246	153
IV	6 800	6 377	8 467	892	4 666	13 388	6 559	3 072	241	128
V	24 050	1 514	20 306	973	4 420	14 547	5 877	4 249	204	132
VI	8 184	242	10 092	954	4 309	12 708	6 087	3 439	168	96
VII	278	72	2 824	994	4 873	10 236	6 142	5 197	301	239
VIII	182	-	4 361	972	5 509	13 847	5 882	3 036	262	170
IX	57	-	2 841	1 097	4 131	16 812	5 354	3 707	286	137
X	36	-	4 124	1 065	5 062	10 130	12 111	3 605	445	511
XI	77	24	8 292	1 181	7 850	11 773	4 863	2 663	396	43
XII	423	262	7 854	813	5 877	12 595	4 104	2 878	327	32
2010 I	1 347	68	7 218	645	5 846	14 236	4 815	2 939	326	89
II	2 884	885	14 398	664	5 041	17 012	4 929	3 352	395	102
III	3 715	7 845	15 788	831	13 748	10 828	5 092	3 136	386	97
IV	5 805	12 277	11 387	576	5 661	22 667	4 976	2 260	243	90
V	18 449	3 233	24 357	493	5 142	18 572	4 585	3 657	411	54
VI	11 008	1 158	31 214	870	6 629	10 017	4 509	3 249	556	1
VII	119	2 212	6 960	802	7 662	14 174	4 229	2 754	432	37
VIII	6	864	2 719	381	5 129	5 976	4 031	1 219	520	13
IX	807	967	1 652	704	5 570	3 090	5 648	2 604	325	148

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	X	VIII	IX	X	Wskaźnik zmian cen	
		2009	2010	2010	2010	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	20,9	44,4	29,6	24,0	114,8	81,1
	targowiskowa	67,9	120,3	113,4	105,4	155,2	92,9
	detaliczna (zł/kg)	0,87	1,40	1,36	1,35	155,2	99,3
	importowa	33,9	102,2	164,0	.	483,6	160,5
	eksportowa	38,5	94,6	87,0	.	226,3	92,0
Relacje cen	skup / targowisko	0,31	0,37	0,26	0,23	-	-
	targowisko / detal	0,78	0,86	0,83	0,78	-	-
	skup / detal	0,24	0,32	0,22	0,18	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	159,3	149,5	149,5	149,3	93,7	99,9
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,51	1,89	2,06	2,40	158,9	116,5
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	3,94	3,63	3,72	3,88	98,5	104,3
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,50	9,68	9,72	9,64	101,5	99,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,10	34,80	34,60	34,40	100,9	99,4
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,68	8,88	8,96	9,12	105,1	101,8

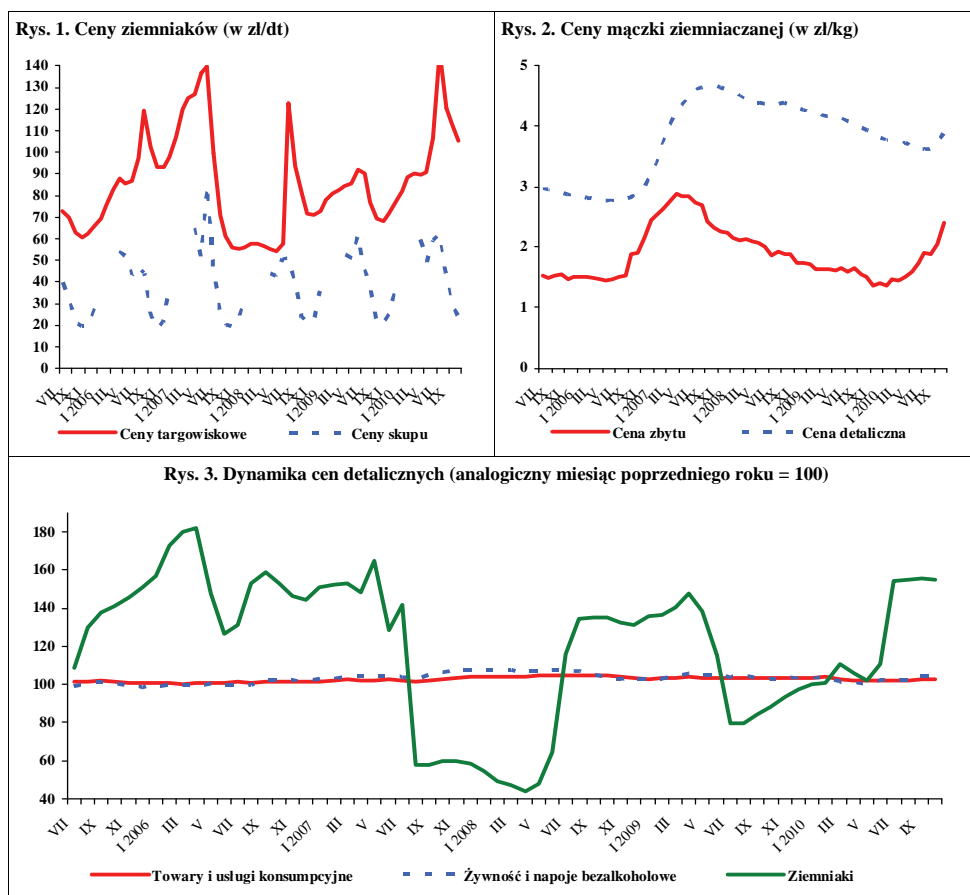
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2009	2010			wsk. zmian cen	
		październik	sierpień	wrzesień	październik	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	79,5	118,2	119,67	118,0	148,4	98,6
2	Kujawsko-pomorskie	67,6	120,2	108,76	101,8	150,8	93,6
3	Lubelskie	61,8	125,9	101,57	82,0	132,7	80,7
4	Lubuskie	75,2	131,6	124,57	123,6	164,3	99,2
5	Łódzkie	56,9	108,7	103,23	104,1	182,8	100,9
6	Małopolskie	64,2	116,0	125,36	114,3	178,1	91,2
7	Mazowieckie	70,5	122,1	105,73	93,9	133,2	88,8
8	Opolskie	74,4	122,2	120,34	126,3	169,7	105,0
9	Podkarpackie	69,2	135,3	137,63	125,6	181,5	91,3
10	Podlaskie	74,0	116,2	96,08	81,9	110,8	85,2
11	Pomorskie	73,2	128,5	109,59	109,6	149,7	100,0
12	Śląskie	70,2	117,9	126,84	124,2	176,9	97,9
13	Świętokrzyskie	51,7	113,6	114,02	93,2	180,2	81,7
14	Warmińsko-mazurskie	82,5	123,6	106,33	100,1	121,4	94,2
15	Wielkopolskie	63,4	118,0	110,51	108,1	170,5	97,8
16	Zachodniopomorskie	73,7	125,3	123,58	113,5	153,9	91,8
maksimum		82,5	135,3	137,6	126,3	x	
minimum		51,7	108,7	96,1	81,9		
różnica w %		59,5	24,5	43,2	54,2		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W listopadzie 2010 r. w porównaniu z październikiem br. wzrosły ceny skupu kapusty do bezpośredniego spożycia (o 13%), do przetwórstwa (o 37%) i na eksport (o 3%). Na rynku produktów świeżych podrożały ponadto: pomidory (o 30%), a w niewielkim stopniu potaniały pieczarki i cebula. Na zbliżonym do poziomu z ubiegłego miesiąca pozostały ceny marchwi i buraków. W zakładach przetwórczych więcej płacono producentom za buraki (o 25%), kalafiorów różyczkowanych, cebulę obieraną i brokuły różyczkowane. Obniżyły się natomiast nieco ceny skupu pietruszki i marchwi. W skupie na eksport podrożały: pomidory (o 22%), buraki, kapusta biała i czerwona. Mniej niż przed miesiącem płacono za: kapustę pekińską, cebulę, marchew i pory. Ceny marchwi i pietruszki nie uległy większym zmianom. W handlu hurtowym droższe były ogórki (o 88%) i pomidory spod osłon (o 40%) oraz kapusta biała (o 32%), a tańsza cebula (o 5%). Ceny marchwi i buraków nie zmieniły się.

W relacji do listopada 2009 r. w skupie oraz w handlu hurtowym wzrosły ceny niemal wszystkich gatunków (prócz pietruszki w skupie na eksport, która potaniała o 23% i pieczarek na rynku produktów świeżych – o 8%). Najbardziej podrożała przeznaczona na eksport kapusta czerwona (ponad trzykrotnie), pekińska (dwuipółkrotnie) i biała (o 82%) oraz cebula (o 96%). W skupie warzyw przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji droższa była: kapusta biała (o 78%), cebula (o 67%), pomidory szklarniowe (o 63%), buraki (o 55%) i marchew (o 22%). Przemysł przetwórczy więcej płacił za kapustę białą (dwukrotnie), cebulę obieraną (o 86%), kalafiorów różyczkowanych (o 59%), brokuły różyczkowane (o 40%), buraki (o 25%), marchew i pietruszkę. Na rynkach hurtowych najbardziej podrożała: kapusta biała (o 96%), pomidory spod osłon (o 64%) i cebula (o 56%).

We październiku 2010 r. w stosunku do września br. w handlu detalicznym obniżyły się ceny wszystkich gatunków, a najbardziej: kapusty białej (o 16%), kalafiorów (o 15%), selerów (o 14%) i porów (o 12%). Podrożały ogórki gruntowe (o 53%), papryka i pomidory. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych zmieniły się w niewielkim stopniu

W relacji do października 2009 r. wyższe były ceny detaliczne wszystkich warzyw, a wśród nich: kapusty białej (o 78%), selerów (o 44%), pomidorów (o 42%) i cebuli (o 41%). Spośród przetwo-

rów warzywnych najbardziej, bo o 7%, podrożał szpinak mrożony. Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do tych sprzed roku.

We wrześniu 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze o 16% zwiększyły produkcję konserw, a obniżyły produkcję soku pomidorowego (o 24%), mrożonych warzyw (o 5%) i marynat (o 8%).

We wrześniu 2010 r. wyeksportowano 25,3 tys. ton warzyw świeżych o wartości 15,1 mln EUR. W stosunku do września 2009 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 31%, a jego wartość obniżyła się o 13%. Obniżyła się sprzedaż cebuli (o 35%), ogórków (o 39%), pomidorów (o 45%) i kalafiorów. (o 42%) Wzrost eksportu kapusty i marchwi. W tym samym okresie wyeksportowano 32,2 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 22,7 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów obniżył się w stosunku do września 2009 r. o 12%, a jego wartość o 7%. Do spadku eksportu przetworów warzywnych przyczyniła się niższa sprzedaż marynat o 16%, konserw o 10% i mrożonek o 10%. Wzrost jedynie o 10% eksport suszy.

Import warzyw świeżych we wrześniu 2010 r. wyniósł 10,9 tys. ton, a jego wartość 7,0 mln EUR. W porównaniu z wrześniem 2009 r. wolumen importu warzyw świeżych wzrósł o 54%, a jego wartość o 112%. Spośród warzyw świeżych wzrósł przywóz cebuli (o 150%), pomidorów (o 228%) i papryki (o 6%), a obniżył się import ogórków o 54% i marchwi o 41%. W tym okresie zaimportowano 13,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 12,5 mln EUR. W relacji do września 2009 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych wzrosła o 4%, a wartość obniżyła się o 5%. Zakupiono o 40% mniej marynat i o 11% mrożonek. Zwiększył się zakup suszy (o 52%) i konserw (o 16%).

Saldo handlu zagranicznego warzywami świeżymi i ich przetworami w okresie trzech kwartałów 2010 r. było ujemne i wyniosło -25,6 mln euro, podczas gdy w analogicznym okresie roku poprzedniego było dodatnie 15,8 mln euro. Różnica wyniosła 41,4 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2009 IX	0,67	1,42	0,32	0,72	0,51	2,05	1,73	1,00	1,92	2,24	5,13
X	0,60	1,21	0,38	0,65	0,49	-	-	-	2,74	1,35	4,69
XI	0,63	1,20	0,49	0,64	0,49	-	-	-	3,22	-	4,92
XII	0,63	1,20	0,52	0,62	0,51	-	-	-	3,73	-	4,80
2009 I-XII	0,76	1,38	0,40	1,17	0,59	2,15	1,86	1,13	4,11	2,04	4,81
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
X	1,08	1,77	0,77	0,79	0,75	-	-	-	4,05	1,99	4,75
XI	1,05	-	0,87	0,78	0,76	-	-	-	5,26	-	4,51
Wskaźnik zmian w %											
<u>XI 2010</u> X 2010	97	-	113	99	101	x	x	x	130	x	95
<u>XI 2010</u> XI 2009	167	-	178	122	155	x	x	x	163	x	92

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafory różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tloczenia
2009 VIII	0,82	0,30	0,26	-	-	0,76	-	-	1,96	0,61	0,35
IX	0,78	0,30	0,25	0,20	-	0,77	1,32	0,97	2,10	0,67	0,35
X	0,75	0,30	0,23	0,20	-	-	1,34	0,98	-	0,63	0,34
XI	0,78	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,40	0,99	-	-	-
XII	0,82	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,50	1,00	-	-	-
2009 I-XII	0,80	0,31	0,32	0,27	0,73	0,76	1,30	1,08	1,94	0,64	0,35
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
X	1,30	0,49	0,25	0,20	0,90	-	1,83	1,33	-	0,60	0,32
XI	1,45	0,67	0,24	0,25	0,85	-	1,96	1,57	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>XI 2010</u> X 2010	112	137	96	125	94	x	107	118	x	x	x
<u>XI 2010</u> XI 2009	186	209	109	125	108	x	140	159	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2009 IX	1,89	1,12	0,78	0,33	0,40	2,76	0,52	1,96	0,81	0,39	-	0,34	-
X	3,03	-	0,70	0,38	0,40	2,56	0,45	1,85	0,85	0,36	1,05	0,31	-
XI	-	-	0,53	0,39	0,38	2,50	0,46	1,91	1,05	0,46	0,99	0,31	-
XII	-	-	0,56	0,39	0,38	-	0,46	1,68	0,76	0,51	1,09	0,33	-
2009 I-XII	3,42	1,18	0,92	0,40	0,38	2,78	0,79	1,72	1,04	0,47	1,28	0,42	-
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	1,50	0,48	0,60
X	3,79	-	1,41	0,69	1,19	3,44	0,61	1,50	1,45	0,95	1,53	0,48	-
XI	4,64	-	1,32	0,71	1,23	-	0,59	1,48	1,46	0,90	1,50	0,52	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>XI 2010</u> X 2010	122	x	94	103	103	x	97	99	101	95	98	108	x
<u>XI 2010</u> XI 2009	x	x	249	182	324	x	128	77	139	196	152	168	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty	
2009 V		3 464	25 624	3 155	2 297
VI		2 492	19 876	4 995	1 984
VII		3 178	26 758	16 062	8 113
VIII		4 608	37 228	10 063	14 397
IX		4 525	64 650	17 710	9 076
X		2 702	67 460	11 816	6 316
XI		2 377	55 380	6 942	4 515
XII		3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII		41 772	467 206	99 018	61 737
2010 I		2 431	33 101	4 799	3 215
II		2 809	36 789	5 364	4 487
III		4 123	42 230	8 883	4 413
IV		3 620	29 588	5 745	3001
V		3 527	25 104	4 948	2 611
VI		3 573	24 326	4 426	4 439
VII		3 034	29 506	15 363	15 284
VIII		3 439	43 319	12 776	19 052
IX		3 435	61 474	20 536	8 351
Wskaźnik zmian w %					
<u>IX 2010</u> IX 2009		76	95	116	92

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010									IX 2010 IX 2009 (%)	
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX							
Warzywa ogółem	32929	26157	36503	41678	28235	24535	380688	26664	37358	39045	31645	36256	29829	22474	26850	25339		69					
Cebula	6061	7917	7821	13890	12533	8590	110450	8947	13288	11606	10635	12305	6134	5087	7088	5105		65					
Kapusta	1581	1742	2768	3943	2201	2213	56890	3027	4831	7324	9473	7101	1690	860	1352	2938		106					
Marchew	3229	904	1538	1874	1808	2569	19689	2539	5454	5892	4953	5469	3568	1561	1062	1628		106					
Ogórki	1765	1655	965	383	100	112	9451	61	89	161	297	666	938	2436	2779	587		61					
Pomidory	11930	7875	12899	8728	2432	769	69926	691	773	758	1019	5410	12801	8175	9133	7038		55					
Kalafiory	3732	1841	3927	5750	858	357	21459	481	431	605	262	334	1180	796	1912	2281		58					
Przetwory ogółem	25563	26201	36576	43297	43368	38224	448652	42341	45227	53748	36965	33025	32605	26647	26940	32232		88					
Susze	1682	1505	1527	1992	1668	1575	18943	1677	1636	1781	1557	1549	1566	1686	1724	1687		110					
Marynaty	2050	2529	3041	3138	3013	2399	30409	1891	2399	3182	2927	2353	1995	1731	1994	2552		84					
Konserwy	2272	2252	3997	4778	4873	3776	43031	2859	3613	4425	3261	3208	2901	2680	2805	3586		90					
-kapusta kwasz.	370	570	709	1007	1446	1220	10641	633	781	909	597	464	377	410	511	385		54					
Mrożonki	16346	16864	24290	28878	29023	26381	306956	31546	32718	37966	24807	21701	21478	17154	16947	21956		90					
Pieczarki i ich przetwory	10700	10847	11162	14331	15812	17871	163765	18813	18699	21701	17653	15819	14607	13076	12591	13882		124					
Warzywa ogółem	16001	12130	17338	17535	8928	8193	156201	8718	11578	13617	10872	19552	20372	15002	14766	15065		87					
Cebula	1938	2380	2382	3010	2903	2396	32363	2706	3894	4015	3438	4272	2821	2168	2540	2246		94					
Kapusta	241	226	371	530	335	374	8119	543	950	1573	1983	1920	590	353	400	758		205					
Marchew	858	170	164	281	285	319	3970	352	760	869	880	1021	743	382	227	354		216					
Ogórki	896	909	556	235	54	77	6656	58	96	222	238	636	634	1007	880	391		70					
Pomidory	7345	5062	8178	7224	1695	700	49626	826	954	1091	1126	4979	11182	7459	7059	6080		74					
Kalafiory	1198	871	1797	2588	474	187	9377	202	188	295	160	268	653	546	1103	1328		74					
Przetwory ogółem	17373	17882	24369	27528	27289	23758	292160	25339	29232	35099	26283	25166	24182	19691	19332	22694		93					
Susze	2472	2418	2320	2939	2631	2287	29760	2597	2649	2849	2618	2589	2466	2612	2735	2801		121					
Marynaty	1941	2338	2819	2983	2896	2529	28179	1633	1863	2665	2672	2117	1805	1452	1914	2257		80					
Konserwy	2380	2168	3507	3767	3909	3146	36816	2631	3389	4186	3286	3385	2934	2724	2495	3090		88					
-kapusta kwasz.	143	188	250	374	511	460	3993	321	388	462	317	241	194	200	212	192		77					
Mrożonki	7766	8049	12139	13702	13628	12282	153068	14561	16589	19498	13360	12634	12507	9433	8856	12169		100					
Pieczarki i ich przetwory	14462	14915	15367	18871	21086	23762	227750	24492	24636	28535	23460	23652	20136	18434	17263	19458		127					

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010								IX 2010 IX 2009 (%)
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX					
	19189	12996	7081	13478	31745	34163	348335	36130	39807	50256	44184	44428	37522	18945	8431	10912					
Warzywa ogółem	4788	2030	1699	1880	2618	2536	47932	3397	8063	10103	8809	14255	10281	4038	2786	4255	154				
Cebula	0	0	0	416	733	694	4825	443	864	1283	3354	2673	1309	520	368	637	x				
Kapusta	3407	706	329	500	490	667	36161	1210	2395	3679	3946	6412	9405	3112	442	193	59				
Marchew	3041	5738	1978	3142	5949	4755	44697	4835	3362	3850	2636	1169	1947	1112	289	910	46				
Ogórki	3543	2497	541	1217	11113	13324	99821	13027	11844	13871	11178	8772	8035	5178	1688	1774	328				
Pomidory	2797	868	1396	2180	3975	4099	37584	4170	3693	3683	2500	3072	2705	2615	856	1486	106				
Papryka	330	548	545	618	657	618	6388	353	321	844	605	653	216	276	654	604	111				
Czosnek	12403	11319	13340	14265	16986	15332	164247	15025	16783	22414	16762	19739	16733	18354	15742	13827	104				
Przetwory ogółem	1748	1273	2633	2358	2366	2052	27935	2816	3531	4050	2959	3291	2996	2474	2180	2347	89				
Mrożonki	1183	1031	842	833	860	1135	12147	1727	1596	1456	1652	2152	1884	2182	1732	1282	152				
Susze	1208	1458	1456	1620	1942	1449	16933	1164	1100	2103	1541	1184	804	1058	915	879	60				
Marynaty	2281	2260	3053	3854	4382	3705	36633	2328	2647	4983	2736	2284	2403	2827	2456	3555	116				
Konserwy	1159	1095	1598	1599	2350	1898	17473	1017	1104	2762	931	1085	917	1210	1236	2065	129				
-kukurydza konserw.	4573	3765	3423	4052	5685	5269	51377	5288	5920	7640	5961	7882	6931	8102	6827	4679	137				
Koncentrat pomid.	8260	4959	3291	6498	20835	29381	256590	32647	38084	51140	42646	31890	20350	13413	5238	6988	212				
Warzywa ogółem	522	177	122	223	344	378	5662	495	1787	2627	2587	5102	2529	961	508	826	678				
Cebula	0	0	0	52	68	48	1295	55	182	504	1304	888	369	146	84	77	x				
Kapusta	631	139	81	113	180	187	12150	288	612	1070	1208	1794	1887	664	171	67	83				
Marchew	1151	1822	760	1414	3559	4759	32376	5568	4791	4440	2196	910	1033	419	67	486	64				
Ogórki	1970	1185	577	1234	6930	11530	93851	13091	14087	17782	15100	8463	6535	5179	1276	2040	353				
Pomidory	2578	514	718	1302	3615	4734	44078	4644	5702	7224	6913	6016	4170	3544	796	1046	146				
Papryka	402	588	568	733	887	1051	6772	551	691	1407	991	1025	403	583	1197	1204	212				
Czosnek	12455	11267	13164	14224	16200	14621	164500	14337	16036	20595	15279	16480	15354	15664	13466	12525	95				
Przetwory ogółem	1346	901	1879	1768	1865	1631	21968	2127	2490	2809	1914	1896	1949	1619	1547	1752	93				
Mrożonki	1987	1932	1784	1855	1747	2272	23649	3399	3783	2941	3188	2941	3277	2818	2720	1854	104				
Susze	978	1226	1180	1408	1752	1280	14445	1023	1012	1653	1458	1080	732	886	765	820	69				
Marynaty	2595	2547	3431	4567	4937	4055	41237	2626	2893	5499	3111	2778	2904	3093	2590	3834	112				
Konserwy	949	1015	1490	1545	2264	1795	15652	919	1094	2736	880	1078	838	991	975	1847	124				
-kukurydza konserw.	4235	3321	3276	3199	4265	3935	45426	3770	4200	5732	4075	5700	5104	5796	4702	3139	96				
Koncentrat pomid.																					

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2009 VII	0,31	0,16	0,26	0,50	0,59	0,40	1,34	0,85	0,44	0,51
VIII	0,30	0,14	0,19	0,54	0,64	0,42	1,38	0,86	0,39	0,46
IX	0,30	0,15	0,12	0,56	0,63	0,43	1,38	0,84	0,38	0,50
X	0,22	0,15	0,16	0,60	0,80	0,43	1,34	0,86	0,41	0,44
XI	0,23	0,18	0,17	0,54	0,63	0,39	1,34	0,80	0,39	0,44
XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,50	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,92	1,19	0,42	1,36	0,86	0,50	0,43
II	0,29	0,20	0,14	1,05	1,24	0,44	1,36	0,83	0,50	0,46
III	0,35	0,22	0,15	1,37	1,17	0,49	1,39	0,81	0,51	0,47
IV	0,32	0,21	0,18	0,79	1,03	0,62	1,37	0,85	0,53	0,52
V	0,33	0,27	0,19	0,95	0,91	0,80	1,52	0,84	0,52	0,62
VI	0,46	0,35	0,21	0,67	0,87	0,55	1,40	0,85	0,51	0,57
VII	0,43	0,41	0,24	0,41	0,91	0,69	1,42	0,83	0,49	0,52
VIII	0,36	0,30	0,21	0,32	0,77	0,58	1,40	0,84	0,42	0,51
IX	0,44	0,26	0,22	0,67	0,86	0,58	1,43	0,76	0,50	0,48
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	122	87	105	209	112	100	102	90	119	94
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	147	173	183	120	137	135	104	90	132	96

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2009 V	0,79	0,35 ^b	2,34	0,76	3,72	-	2,56	4,73	-
VI	1,03	0,43 ^b	2,43	0,81	2,81	-	1,90	3,55	-
VII	1,35	0,88	1,32	0,76	2,05	-	1,33	2,67	2,01
VIII	1,21	1,33	1,05	0,69	2,24	-	1,63	1,88	1,36
IX	0,73	1,38	0,75	0,63	2,04	1,56	1,88	1,77	2,30
X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49 ^b	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94 ^b	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94 ^b	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
X	1,18	0,82 ^b	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
XI	1,12	1,08 ^b	0,83	0,83	-	-	5,93	5,32	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>XI 2010</u> <u>X 2010</u>	95	132	99	100	x	x	188	140	x
<u>XI 2010</u> <u>XI 2009</u>	156	196	120	120	x	x	102	164	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2009 VIII	3,59	10,92	3,32	3,43	3,23	6,72	2,00
IX	3,56	10,78	3,33	3,42	3,18	6,74	2,00
X	3,52	10,63	3,27	3,37	3,17	6,78	1,98
XI	3,53	10,85	3,35	3,39	3,28	6,80	1,97
XII	3,50	10,77	3,32	3,41	3,27	6,76	1,90
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
2010 I	3,50	11,03	3,29	3,44	3,33	6,71	1,92
II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
IX	3,37	11,39	3,59	3,74	3,40	6,53	1,91
X	3,28	11,98	3,94	3,80	3,39	6,56	1,91
Wskaźnik zmian w %							
X 2010 IX 2010	97	105	110	102	100	100	100
X 2010 X 2009	93	113	120	113	107	97	96

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2009 VIII	2,13	1,80 ^a	1,97	1,59	4,40	4,86	5,39	3,45	3,32	3,71	7,00
IX	1,76	0,88	1,71	1,44	3,65	4,46	4,48	3,33	3,42	3,49	7,08
X	1,54	0,91	1,58	1,36	3,20	4,02	4,34	3,98	4,24	2,94	6,87
XI	1,50	0,96	1,54	1,36	3,17	3,84	6,43	4,67	-	3,45	6,80
XII	1,51	0,98	1,54	1,37	3,16	3,87	8,05	5,94	-	4,20	6,95
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
2010 I	1,58	1,10	1,63	1,43	3,30	5,36	9,23	8,40	-	6,47	7,08
II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
IX	2,29	1,94	1,77	1,66	5,39	5,26	5,35	5,35	3,14	4,33	7,36
X	2,17	1,62	1,72	1,57	4,62	4,64	5,68	5,67	4,81	3,69	6,97
Wskaźnik zmian w %											
X 2010 IX 2010	95	84	97	95	86	88	106	106	153	85	95
X 2010 X 2009	141	178	109	115	144	115	131	142	113	126	101

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2009 VIII	5,27	13,80	8,28	6,54	8,42	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
IX	5,30	13,85	8,28	6,50	8,42	7,14	9,90	3,85	6,00	8,89	4,32
X	5,36	13,90	8,32	6,56	8,48	7,14	9,95	3,84	6,03	9,00	4,32
XI	5,34	13,85	8,40	6,64	8,54	7,28	9,95	3,84	6,00	8,91	4,29
XII	4,81	13,85	8,36	6,74	8,62	7,30	9,85	3,85	5,85	8,57	4,32
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
2010 I	5,39	14,00	-	6,76	8,70	7,32	9,90	3,84	5,98	8,71	4,30
II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
IX	5,49	13,85	-	6,94	8,72	7,42	9,80	3,81	6,03	8,77	4,23
X	5,53	13,80	-	7,00	8,76	7,42	9,85	3,80	6,00	8,74	4,24
Wskaźnik zmian w %											
<u>X 2010</u> IX 2010	101	100	x	101	100	100	101	100	100	100	100
<u>X 2010</u> X 2009	103	99	x	107	103	104	99	99	100	97	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

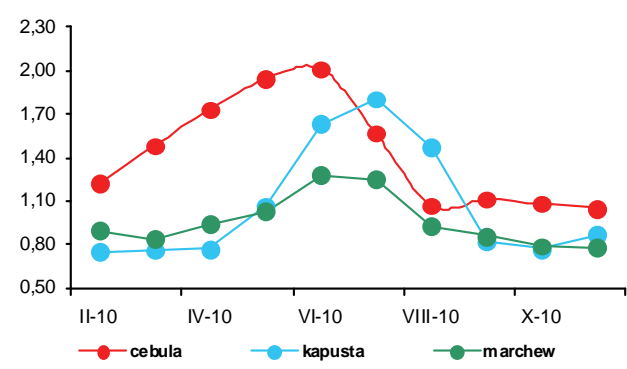
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

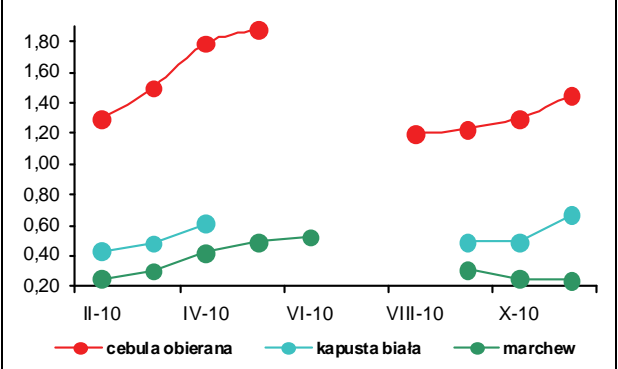
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2009 III	45	62	51	28	-	-
IV	46	74	48	29	48	-
VI	38	61	48	25	46	-
VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-
X	48	74	39	29	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

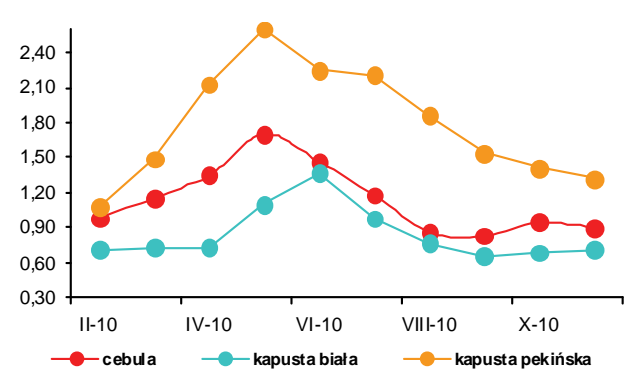
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

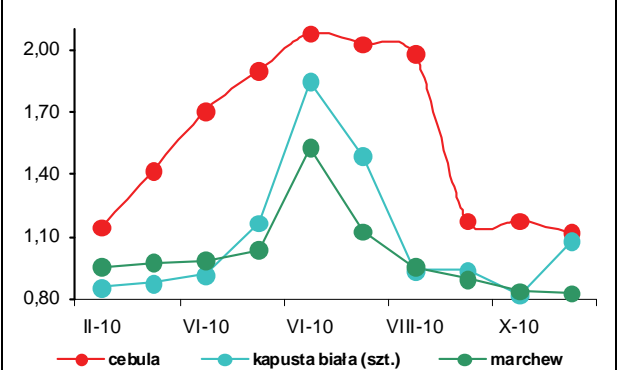
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

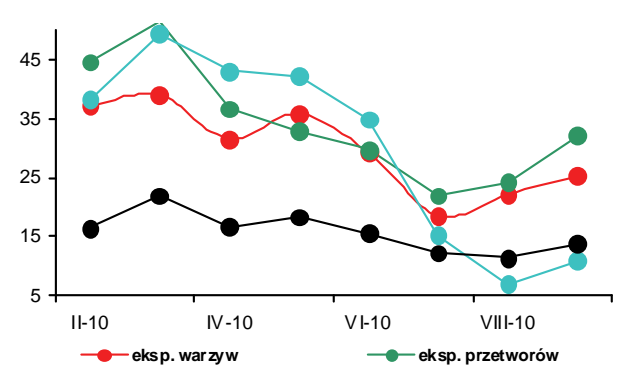
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

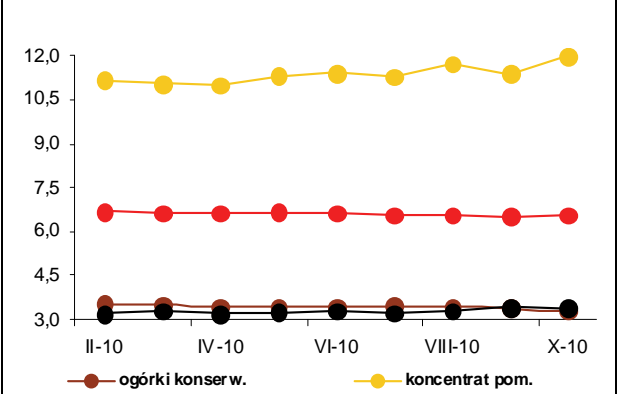
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

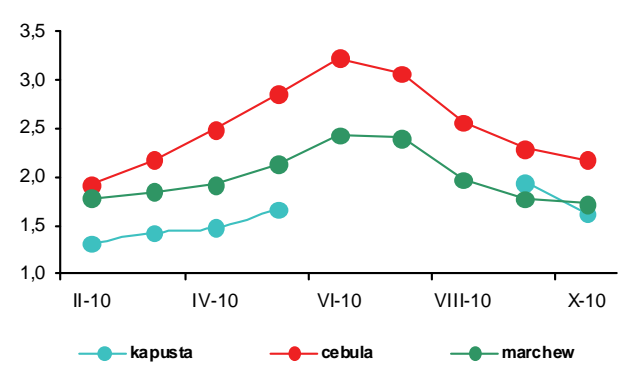
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

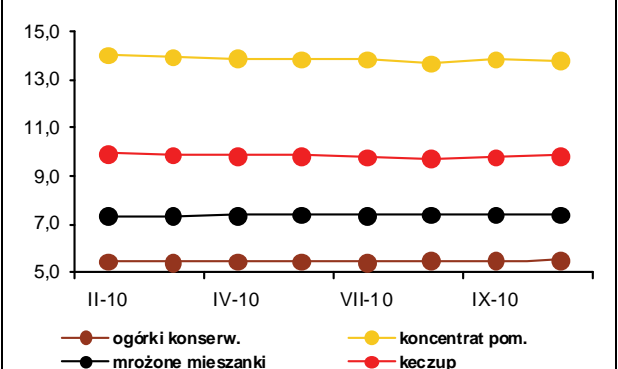
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W listopadzie 2010 r. wyższe niż w listopadzie 2009 r. były ceny jabłek, gruszek i śliwek. Na rynku hurtowym ceny jabłek zwiększyły się o 87%, gruszek o 82%, a śliwek o 72%. Ceny jabłek przeznaczonych na eksport wzrosły ponad dwukrotnie, a płacone przez spółdzielnie ogrodnicze o 86%. Ceny jabłek przeznaczonych do przetwórstwa zwiększyły się prawie pięciokrotnie do 0,77 zł/kg. Na rynkach hurtowych podrożały też winogrona, a potaniały owoce cytrusowe i banany (o 4%).

W listopadzie 2010 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim ceny jabłek do przerobu wzrosły o 31%, oferowane przez eksporterów o 3%, a na rynkach hurtowych o 2%. Podrożały też w hurcie winogrona (o 38%), śliwki (o 10%), truskawki (o 10%) i banany (o 6%). Niższe były ceny mandarynek (29%), cytryn (o 22%), pomarańcz (o 3%) i gruszek (o 6%).

W październiku 2010 r. w relacji do października roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 40,5%. Owoce południowe podrożały o 2,5%, a ceny przetworów owocowych nie zmieniły się. Średnie ceny owoców i ich przetworów wzrosły o 22,8%, przy wzroście cen żywności o 4,9%. Ceny owoców jagodowych zwiększyły się o 27,1%. Średnie ceny owoców cytrusowych były wyższe o 11,0%, a bananów spadły o 5,2% i pozostałych owoców południowych o 10,5%. Jabłka podrożały o 50,0%, gruszki o 55,0%, a śliwki o 92%. Nie zmieniły się ceny detaliczne soku jabłkowego i pomarańczowego, a także przetworów puszkowanych. Dżemy i truskawki mrożone podrożały odpowiednio o 4 i o 2%.

W październiku wyższe niż we wrześniu 2010 r. były ceny śliwek (o 27%) i winogron (o 4%). Obniżyły się ceny detaliczne cytryn (o 22%), bananów (o 7%), pomarańcz (o 5%) i nieznacznie jabłek, gruszek i mandarynek. Nie zmieniły się ceny większości przetworów i soków owocowych.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się we wrześniu 2010 r. wobec września roku poprzedniego o 9,6%. Niższa była też produkcja owoców mrożonych (o 9%). Ponad czterokrotnie wyższa była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych,

dżemów (o 30%) soków zagęszczonych (o 7%) i owoców mrożonych (o 47%). We wrześniu 2010 r. zmniejszyła się w porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych (o 2%) i owoców mrożonych (o 47%). Wzrosła natomiast o 235% produkcja soków zagęszczonych (głównie soku jabłkowego), kompotów i owoców pasteryzowanych (o 34%), i dżemów (o 20%). W miesiącach I-IX 2010 r. ponad trzykrotnie wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (wzrost produkcji w dużym stopniu spowodowany był zmianą klasyfikacji przetworów owocowych w GUS). Nie zmieniła się produkcja dżemów i soków zagęszczonych. Obniżyła się natomiast produkcja soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych (o 14%) i owoców mrożonych (o 9%).

Wolumen eksportu owoców świeżych był niższy we wrześniu 2010 r. w porównaniu z wrześniem roku poprzedniego o 39%, a przetworów owocowych zmniejszył się o 18%. W grupie przetworów najbardziej spadła sprzedaż wiśni i truskawek w puszkach (odpowiednio o 63% i o 54%), także dżemów i przecierów (o 42%). Niższy był także eksport pozostałych przetworów, w tym zagęszczonego soku jabłkowego (o 18%). Spośród owoców świeżych najbardziej zmalał eksport malin (o 79%) i gruszek (o 71%), a także jabłek (o ok. 30%). Z powodu wzrostu cen eksportowych większości produktów – głównie owoców w puszkach oraz jabłek i owoców miękkich, łączne wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców i ich przetworów obniżyły się mniej niż wolumen eksportu i wyniosły 66,9 mln euro. Wzrósł natomiast wolumen przywozu wszystkich owoców i ich przetworów. Wyższe ceny transakcyjne zadecydowały o 24% wzroście (do 87,0 mln euro) wartości importu. Ujemne saldo obrotów wyniosło 20,1 mln euro, wobec dodatniego na poziomie 12,2 mln euro we wrześniu 2009 r. W okresie I-IX 2010 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami osiągnęło poziom 67,8 mln euro, wobec 119,4 mln euro w analogicznym okresie 2009 r. Spadek salda spowodowany był obniżeniem o 3% wpływów z eksportu przy 8% wzroście importu.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2009 IX	1,11	1,43	-	-	-	1,33	1,09
X	0,98	1,28	-	-	-	-	1,27
XI	0,95	1,37	-	-	-	-	1,05
XII	0,86	1,54	-	-	-	-	-
2009 I-XII	1,16	2,25	2,06	1,60	1,96	1,49	1,40
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
X	1,75	2,23	-	-	-	-	2,66
XI	1,77	2,67	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>XI 2010</u> X 2009	101	120	x	x	x	x	x
<u>XI 2010</u> XI 2009	186	195	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2009 IX	0,15	-	-	-	-	3,14	0,62	-	-	0,56
X	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	0,75
XI	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009 I-XII	0,18	1,49	0,89	1,00	2,29	3,11	0,61	0,86	0,67	0,65
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
X	0,59	-	-	-	-	3,53	-	-	-	-
XI	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>XI 2010</u> X 2009	131	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>XI 2010</u> XI 2009	481	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2009 IX	0,61	0,87	-	-	-	-	0,66	1,26	1,40	-	-	-	0,97
X	0,58	0,88	1,05	-	0,59	0,59	0,60	1,00	0,95	-	-	-	1,68
XI	0,56	0,83	0,94	0,49	0,51	0,52	0,53	1,04	1,02	-	-	-	-
XII	0,59	0,85	1,03	0,53	0,50	0,52	0,54	1,37	1,28	-	-	-	-
2009 I-XII	0,96	1,24	1,38	1,05	0,90	1,03	0,82	1,52	1,41	2,86	3,44	6,00	1,68
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-	-
VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	-	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	-	1,45
X	1,34	1,69	1,78	1,38	1,35	1,31	1,30	2,13	2,08	-	-	-	1,89
XI	1,38	1,65	1,74	1,41	1,33	1,35	1,34	2,24	2,12	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>XI 2010</u> X 2009	103	98	98	102	99	103	103	105	102	x	x	x	x
<u>XI 2010</u> XI 2009	246	199	185	288	261	260	253	215	208	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2009 VIII	12 759	19 500	28 048	12 214	46 336	3 883	3 550
IX	7 518	10 436	28 440	20 152	23 070	3 505	1 531
X	7 182	12 987	23 826	33 224	12 227	3 110	1 418
XI	7 913	13 594	24 494	31 898	10 231	2 958	1 283
XII	10 153	18 823	26 022	12 193	10 338	5 315	1 636
2009 I-XII	100 196	157 524	291 629	141 925	287 636	42 624	21 735
2010 I	6 598	12 295	16 910	5 450	10 077	2 987	1 562
II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
V	8 590	12 790	20 723	6 226	10 177	3 757	13 164
VI	7 481	13 382	21 561	5 610	59 660	3 528	5 357
VII	7 817	11 093	19 490	6 917	62 311	3 235	12 577
VIII	7 079	11 237	24 442	6 461	39 979	3 818	5 549
IX	7 232	10 546	24 154	21 617	21 018	4 568	7 446
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IX 2010</u> VIII 2010	102	94	99	335	53	120	134
<u>IX 2010</u> IX 2009	96	101	85	107	91	130	486

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009							2010*							IX 2010 IX 2009 (%)		
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII		VIII	IX
Owoce świeże	51 584	34 209	33 454	38 231	57 156	79 511	971 020	104 281	126 828	143 993	118 429	95 159	87 068	54 888	29 127	20 509	61
Jabłka	8 648	4 871	8 260	23 377	42 856	62 035	760 165	93 675	118 449	135 006	111 192	88 614	67 585	25 940	4 904	5 837	71
Gruszki	201	1 216	3 807	4 817	4 033	3 196	19 308	1 765	1 323	999	614	229	157	263	537	1 114	29
Truskawki	2 743	228	197	75	6	23	15 770	23	33	103	122	108	11 342	2 210	196	54	27
Śliwki	881	4 427	7 365	3 677	181	13	16 673	8	10	6	4	0	13	644	2 008	2 225	30
Maliny	6 603	8 410	6 672	1 264	160	216	24 276	129	167	226	108	79	542	5 786	3 985	1 372	21
Wiśnie	6 367	2 564	-	-	5	4	9 846	9	-	1	-	-	421	2 619	1 347	5	x
Przetwory owocowe	60 085	57 659	57 595	63 863	68 279	50 423	701 890	52 707	55 125	71 333	65 939	60 934	69 900	69 870	58 932	47 055	82
Zagęszczony sok jabłkowy	18 062	15 570	16 684	26 666	32 649	19 587	246 906	16 465	17 523	23 999	24 851	19 259	23 138	20 174	18 029	13 606	82
Truskawki w puszkach	696	635	829	598	538	571	8 041	584	427	824	471	528	1 030	593	436	378	46
Wiśnie w puszkach	525	622	930	779	505	451	7 496	398	559	568	725	804	723	528	848	346	37
Dżemy	2 807	2 704	2 169	2 182	1 915	1 904	27 757	1 716	2 200	2 634	2 212	2 347	2 291	2 147	2 453	1 259	58
Mrożonki	23 122	23 256	22 824	19 285	19 661	15 425	256 410	22 340	22 549	29 430	24 351	26 366	28 602	31 900	25 889	21 664	95
Owoce świeże	35 743	25 810	22 654	13 410	16 456	22 311	354 846	29 119	35 628	40 074	37 264	31 135	38 594	34 724	26 429	14 026	62
Jabłka	2 811	1 344	1 997	4 452	7 748	11 534	197 163	22 467	30 090	33 814	32 109	26 212	20 816	7 335	1 643	1 980	99
Gruszki	114	592	1 963	2 331	1 948	1 576	9 822	927	756	604	421	138	127	202	371	732	37
Truskawki	2 282	377	199	63	7	16	13 509	15	32	118	146	144	10 899	2 470	436	114	57
Śliwki	509	1 821	2 888	1 705	80	11	7 116	10	7	5	3	-	11	490	1 235	1 389	48
Maliny	5 629	6 931	5 917	1 177	320	422	21 466	220	261	384	205	171	471	5 314	4 175	1 661	28
Wiśnie	4 042	1 235	-	1	3	4	6 231	5	2	4	1	1	550	2 725	1 224	6	x
Przetwory owocowe	64 544	56 459	59 561	62 862	59 967	44 535	717 163	48 145	50 502	63 489	57 704	57 108	70 070	78 405	62 468	52 882	89
Zagęszczony sok jabłkowy	12 100	10 375	11 353	16 970	20 398	12 289	166 917	10 516	11 056	14 471	15 557	12 299	14 774	12 179	11 837	10 923	96
Truskawki w puszkach	877	798	1 078	760	676	719	10 619	738	545	994	647	713	1 204	702	544	463	43
Wiśnie w puszkach	530	600	1 086	808	476	444	7 739	369	537	589	663	756	706	534	874	393	36
Dżemy	4 045	3 821	3 029	2 993	2 545	2 679	39 721	2 260	3 058	3 424	2 977	3 305	3 262	3 339	3 782	1 936	64
Mrożonki	22 557	21 710	22 978	19 975	19 657	15 415	280 184	20 840	20 719	27 542	22 200	26 381	27 245	33 715	29 763	25 301	110

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*									IX 2010 IX 2009 (%)
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX						
Owoce świeże	119 111	115 583	66 145	74 579	94 723	113 443	1 093 770	100 864	91 015	103 885	63 201	67 445	66 722	103 750	92 331	67 455	102					
Banany	13 842	15 415	12 197	20 944	20 035	14 541	222 551	21 608	26 489	24 248	17 949	19 453	15 407	11 968	12 609	11 476	94					
Owoce cytrusowe	11 066	16 845	9 803	23 394	50 777	84 010	425 646	64 564	47 610	57 944	25 218	21 523	10 673	8 742	7 089	12 471	127					
Brzoskwinie i nekt.	30 022	27 186	14 034	1 890	83	14	87 538	64 564	47 610	57 944	25 218	21 523	10 673	8 742	7 089	12 471	89					
Winogrona	3 933	15 219	12 259	14 335	7 648	2 277	83 899	1 451	2 951	4 663	3 712	5 276	2 100	4 355	12 601	10 484	86					
Arbuzy	42 262	25 602	4 129	369	195	392	99 044	433	352	1 288	1 954	5 493	19 285	36 801	21 003	3 069	74					
Jabłka	5 744	1 069	625	418	299	492	21 625	831	705	865	1 208	1 469	1 629	1 901	1 545	1 609	257					
Przetwory razem	18 968	16 234	18 691	21 737	27 431	25 949	246 636	18 534	19 382	27 398	21 951	19 709	17 852	19 217	18 160	21 386	114					
Soki zagęszczone	8 401	6 481	7 134	8 763	10 848	12 355	104 252	8 566	7 680	10 031	9 298	8 029	8 521	6 731	6 880	9 732	136					
-sok pomarańczowy	3 886	2 840	2 816	2 807	3 808	4 938	38 127	2 736	2 854	4 660	3 764	3 549	3 530	2 588	2 738	2 955	105					
Mrożonki	3 969	3 243	2 492	1 904	2 442	1 587	27 084	2 147	1 951	1 968	2 377	1 999	1 536	4 000	3 105	3 570	143					
Susze	695	623	1 248	1 314	1 944	1 073	11 529	989	989	755	677	678	640	1 059	1 264	1 516	122					
Dżemy	442	336	505	549	434	544	5 920	581	465	776	487	610	345	374	317	292	58					
Przetwory puszkow.	5 389	5 511	7 166	8 891	11 584	10 193	96 076	5 937	7 979	13 466	8 980	8 180	6 701	6 988	6 524	6 117	85					
-ananasy	867	893	1 516	1 615	2 970	2 286	18 845	962	990	2 883	1 637	1 078	1 388	1 709	919	1 203	79					
-brzoskwinie	1 121	1 513	1 837	2 356	3 742	3 501	25 902	1 167	2 161	4 996	2 200	1 969	1 333	1 928	1 736	1 728	94					
Owoce świeże	59 672	56 382	45 540	54 925	77 100	80 201	735 660	67 898	63 935	69 772	53 095	59 010	49 960	71 148	62 356	55 551	122					
Banany	7 173	7 785	6 610	10 939	14 649	8 932	138 758	10 486	13 905	15 601	12 277	13 378	10 094	7 423	7 284	6 648	101					
Owoce cytrusowe	6 442	6 044	7 216	16 310	34 020	53 258	254 293	41 863	31 042	28 618	16 173	16 025	9 229	8 156	7 307	12 291	170					
Brzoskwinie i nekt.	19 477	15 142	7 989	1 181	52	44	56 325	41 863	31 042	28 618	16 173	16 025	9 229	8 156	7 307	12 291	154					
Winogrona	4 417	11 082	8 855	11 140	8 367	3 706	82 715	2 399	4 064	6 778	6 122	7 021	2 613	5 280	10 599	8 774	99					
Arbuzy	7 316	3 993	625	199	103	198	22 907	206	224	727	1 023	3 054	5 985	9 277	3 413	542	87					
Jabłka	2 367	541	330	177	165	188	9 979	307	403	541	938	1 153	1 110	1 077	736	691	209					
Przetwory razem	22 066	19 048	24 462	24 709	28 258	24 593	287 148	19 891	23 531	29 928	28 168	27 177	25 071	27 037	27 883	31 426	128					
Soki zagęszczone	6 805	5 708	6 158	6 845	7 718	8 859	94 304	6 860	7 627	10 009	11 899	9 957	11 833	9 281	9 470	12 990	211					
-sok pomarańczowy	2 510	2 026	2 054	2 097	2 854	4 071	32 560	2 542	2 714	4 855	4 385	5 019	6 120	4 201	3 981	4 623	225					
Mrożonki	5 735	4 682	3 574	2 433	2 979	1 920	36 693	2 354	2 245	2 055	2 110	2 888	2 188	6 641	5 027	5 682	159					
Susze	1 302	1 093	2 217	2 614	3 411	2 031	23 388	1 849	1 877	1 792	1 496	1 441	1 329	1 679	2 091	2 910	131					
Dżemy	812	675	902	844	563	579	10 036	690	683	954	830	998	568	684	306	459	51					
Przetwory puszkow.	7 244	6 787	11 378	11 370	13 204	10 919	119 818	7 879	10 785	14 776	11 677	11 591	8 940	8 626	10 872	9 097	80					
-ananasy	628	610	1 094	1 009	2 017	1 579	13 475	694	782	1 929	1 191	841	1 062	1 368	711	1 075	98					
-brzoskwinie	764	938	1 074	1 448	2 314	2 019	16 429	702	1 198	2 717	1 339	1 242	774	1 053	944	938	87					

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2009 VIII	0,28	0,49	1,65	0,79	0,82	0,48	0,82	0,62	0,78	1,26	0,97
IX	0,24	0,52	1,01	1,28	0,89		0,88	0,65	0,73	1,30	1,17
X	0,19	0,48	0,85	1,43	0,93	3,50	0,85	0,63	0,69	1,27	1,04
XI	0,18	0,48	1,23	1,36	2,00	0,59	0,82	0,61	0,68	1,26	0,94
XII	0,19	0,49	0,70		1,95	0,85	0,81	0,59	0,71	1,26	0,99
2009 I-XII	0,26	0,56	1,21	1,38	1,27	0,98	0,96	0,69	0,77	1,32	1,03
2010 I	0,24	0,52	0,65	-	1,71	0,60	0,78	0,61	0,70	1,26	0,93
II	0,25	0,57	0,96	-	1,56	3,69	0,76	0,59	0,73	1,28	0,96
III	0,25	0,60	1,14	-	1,70	6,23	0,75	0,60	0,71	1,21	1,04
IV	0,29	0,69	1,20	-	1,90	3,71	0,76	0,60	0,71	1,37	0,92
V	0,30	0,60	1,33	-	2,18	3,83	0,83	0,65	0,73	1,35	0,94
VI	0,31	0,81	0,96	0,69	0,87	1,31	0,86	0,68	0,71	1,17	0,98
VII	0,28	0,77	1,12	0,58	0,92	1,04	1,05	0,80	0,72	1,18	1,01
VIII	0,34	0,69	2,22	0,96	1,05	0,91	1,10	0,98	0,76	1,25	1,03
IX	0,34	0,66	2,12	0,60	1,21	1,13	1,17	0,98	0,99	1,23	1,13
Wskaźniki zmian cen (%)											
$\frac{IX\ 2010}{VIII\ 2010}$	100	95	95	63	116	125	107	100	130	98	110
$\frac{IX\ 2010}{IX\ 2009}$	142	126	210	47	136	-	133	151	135	94	97

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2009 IX	1,28	1,22	1,28	1,31	1,20	1,89	6,72	-	-	1,50	3,69	5,79	5,92	4,21	4,24
X	1,17	1,10	1,20	1,20	1,15	1,90	9,13	-	-	1,42	3,59	4,57	5,71	4,45	4,50
XI	1,03	1,05	1,07	1,06	1,05	1,88	-	-	-	2,61	3,64	4,38	4,89	4,36	6,39
XII	0,98	1,00	0,99	1,01	0,99	1,94	-	-	-	-	3,62	4,12	4,15	4,20	8,77
2009 I-XII	1,38	1,15	1,29	1,29	1,26	3,17	7,36	2,86	4,00	3,34	4,32	3,99	5,59	4,24	6,92
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
X	1,90	1,90	1,89	1,85	1,90	3,64	10,88	-	-	4,10	3,28	5,09	6,65	4,32	4,91
XI	1,93	1,87	1,90	1,95	1,94	3,42	12,00	-	-	4,50	3,49	3,96	4,69	4,18	6,79
Wskaźniki zmian cen (%)															
$\frac{XI\ 2010}{X\ 2009}$	102	98	96	105	102	94	110	x	x	110	106	78	71	97	138
$\frac{XI\ 2010}{XI\ 2009}$	187	178	178	184	185	182	x	x	x	172	96	90	96	96	106

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki ^a	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2009 VIII	5,97	6,70	6,40	3,59	1,62	1,95
IX	6,00	6,50	6,43	3,45	1,61	1,99
X	6,00	6,70	6,37	-	1,59	1,92
XI	5,93	6,53	6,37	-	1,62	1,92
XII	6,07	6,80	6,53	-	1,58	1,86
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	3,56	1,64	1,96
2010 I	6,20	6,50	6,50	-	1,66	1,95
II	6,13	6,50	6,43	-	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	-	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	-	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	-	1,74	1,94
VI	5,93	6,17	6,53	-	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	-	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	-	1,76	2,14
IX	5,87	6,13	6,20	-	1,76	2,11
X	5,87	6,13	6,10	-	1,67	2,20
Wskaźniki zmian cen (%)						
X 2010 IX 2010	100	100	98	x	95	104
X 2010 X 2009	98	91	96	x	105	115

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2009 VIII	3,01	5,35	3,48	-	-	12,48	7,30	4,93	5,78	5,63	7,74
IX	2,37	3,72	2,59	-	-	12,20	6,06	4,82	5,64	7,15	7,59
X	2,05	3,37	2,64	-	-	-	6,16	4,73	5,59	6,57	7,28
XI	1,95	3,46	-	-	-	-	7,65	4,66	5,69	5,94	6,24
XII	1,94	3,75	-	-	-	-	10,91	4,62	5,35	5,85	5,30
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
2010 I	1,99	4,20	-	-	-	-	14,45	4,58	5,28	6,09	5,51
II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
IX	3,11	5,30	3,98	-	-	-	6,51	4,83	6,22	9,79	8,34
X	3,07	5,23	5,07	-	-	-	6,76	4,49	5,92	7,63	8,25
Wskaźniki zmian cen (%)											
X 2010 IX 2010	99	99	127	x	x	x	104	93	95	78	99
X 2010 X 2009	150	155	192	x	x	x	110	95	106	116	113

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2009 VIII	12,25	-	3,69	4,35	15,00	6,78	5,52
IX	12,31	-	3,66	4,31	15,00	6,72	5,55
X	12,25	-	3,66	4,32	15,08	6,74	5,54
XI	12,31	-	3,68	4,29	15,14	6,82	5,64
XII	12,31	-	3,62	4,24	15,02	6,70	5,40
2009 I-XII	12,20	-	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
2010 I	12,53	-	3,64	4,30	15,10	6,68	5,48
II	12,58	-	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	-	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	-	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	-	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
VI	12,72	-	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	-	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	-	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
IX	12,50	-	3,61	4,26	15,26	6,76	5,42
X	12,69	-	3,65	4,29	15,38	6,76	5,52
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>X 2010</u> IX 2010	102	x	101	101	101	100	102
<u>X 2010</u> X 2009	104	x	100	99	102	100	100

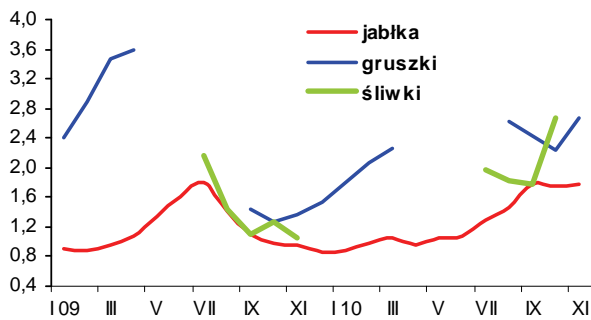
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

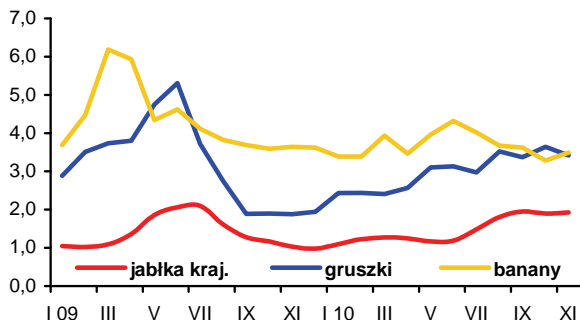
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2009 I	68	89	-	69	71	-
II	71	85	-	78	69	-
III	58	91	-	79	65	-
IV	68	-	55	64	64	-
V	72	-	48	75	58	-
VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-
X	74	85	-	68	64	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i., "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

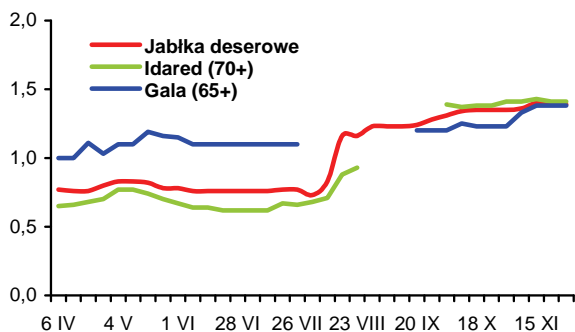
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych 2009 i 2010 r. (zł/kg)

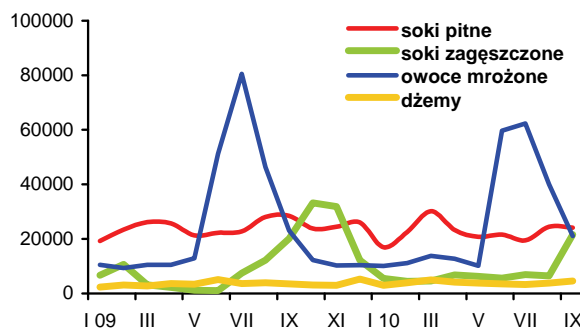
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009 i 2010 r. (zł/kg)

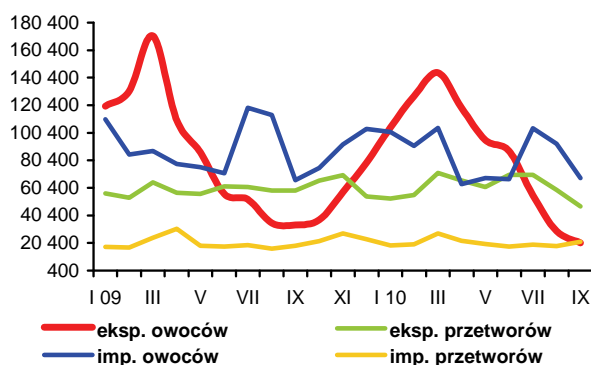
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IV 2009 r. do XI 2010 r. (zł/kg)

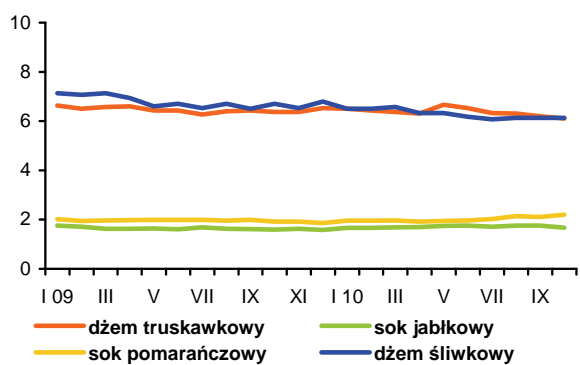
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009 i w 2010 r. (tony)

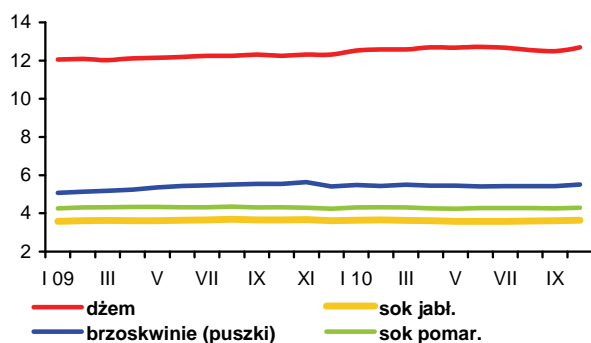
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2009 i 2010 r. (tony)

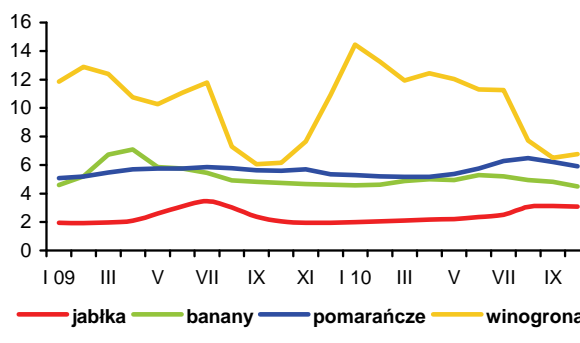
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

W październiku przeciętna cena skupu mleka wzrosła do 111,81 zł/100 l, tj. o ok. 5% w porównaniu z miesiącem poprzednim, a cena mleka o standardowych parametrach do 114,33 zł/100 kg, czyli o 2,5%. Ceny krów mlecznych na targowiskach zwiększyły się z 2373 zł/szt. w połowie października do 2538 zł/szt. w połowie listopada, a ceny jałówek cielnych z 2467 do 2638 zł/szt.

Ceny zbytu płynnych wyrobów mleczarskich w listopadzie były zbliżone do notowanych w ubiegłym miesiącu, przy znacznym zróżnicowaniu regionalnym. W końcu listopada ceny mleka spożywczego 2% kształtowały się od ok. 150 zł/100 kg w m. zachodnim do ponad 170 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim. Przeciętna cena mleka UHT 2% utrzymała się na poziomie 182 zł/100 kg. Za jogurt naturalny 2% płacono od 301 zł/100 kg w m. zachodnim do 311 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim. Kefir 2% kosztował od 220 zł/100 kg w m. zachodnim do 285 zł/100 kg w m. centralnym. Najwyższe ceny śmietany 10-29% notowano w m. zachodnim (538 zł/100 kg), a najniższe w m. północnym (495 zł/100 kg).

Ceny zbytu masła w blokach były nieznacznie niższe niż w październiku, a ceny masła konfekcjonowanego utrzymały się na zbliżonym poziomie. W końcu listopada najwyższe ceny masła w blokach notowano w m. południowo-wschodnim (1430 zł/100 kg), a najniższe w m. północnym (1283 zł/100 kg). Za masło konfekcjonowane płacono od 1462 zł/100 kg w m. północnym do 1504 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim. W niewielkim stopniu staniało mleko w proszku. Najwyższe ceny PMP płacono w m. centralnym (1157 zł/100 kg), a najniższe w m. południowo-wschodnim i zachodnim (1032-1033 zł/100 kg). Za OMP płacono od 801 zł/100 kg w m. centralnym do 868 zł/100 kg w m. północnym.

Sery: Edam, Podlaski, Zamojski i Morski nieznacznie zdrożały w porównaniu z październikiem, a ceny sera Gouda utrzymały się na zbliżonym poziomie. Najwyższe ceny sera Edam płacono w m. centralnym (1317 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim (1181 zł/100 kg). Gouda kosztował od 1185 zł/100 kg w m. zachodnim do 1286 zł/100 kg w m. centralnym. Najwyższe ceny serów: Podlaskiego, Zamojskiego i Morskiego notowano w m. południowo-wschodnim (1307 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim (1180 zł/100 kg). Ceny twarogu tłustego pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca, przy zróżnicowaniu od 736 zł/100 kg w m. północnym do ok. 1000 zł/100 kg w m. centralnym.

W krajach Unii Europejskiej ceny zbytu trwałych wyrobów mleczarskich w połowie listopada były niższe niż w analogicznym okresie października. Ceny masła obniżyły się w Niemczech z 3755 do 3675 EUR/t, w Holandii 3770 do 3670 EUR/t, we Francji z 3700 do 3580 EUR/t, w Wielkiej Brytanii z 3749 do 3731 EUR/t i w Polsce z 3626 do 3540 EUR/t. We Włoszech cena masła utrzymała się na poziomie 3650 EUR/t.

Pełne mleko w proszku staniało w Niemczech z 2785 do 2605 EUR/t, we Francji z 2750 do 2615 EUR/t, w Holandii z 2720 do 2630 EUR/t i w Polsce z 2836 do 2779 EUR/t. Ceny odtłuszczonego mleka w proszku zmalały w Niemczech z 1995 do 1825 EUR/t, w Holandii z 2000 do 1800 EUR/t i w Polsce z 2199 do 2197 EUR/t. Serwatka w proszku staniała w Niemczech z 680 do 620 EUR/t, we Francji z 710 do 600 EUR/t i w Holandii z 690 do 640 EUR/t.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2008 I-XII	8 686,4	102,26	.
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2009 IX	737,6	87,64	94,42
X	700,6	91,93	97,77
XI	648,5	99,35	105,25
XII	671,7	104,87	106,66
2010 I	680,2	102,22	106,09
II	625,0	102,22	106,88
III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
VI	788,8	102,04	105,18
VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
IX	749,6	106,58	111,57
X	717,5	111,81	114,33
Wskaźnik zmian w %			
<u>X 2010</u> IX 2010	95,7	104,9	102,5
<u>X 2010</u> X 2009	102,4	121,6	116,9

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2008 I-XII	2 358,5	120,0	47,9	374,5	373,9	182,5	329,0	281,5
2009 I-XII	2 702,7	116,9	32,8	439,6	361,1	170,2	340,6	285,2
2009 ^a VIII	212,5	10,1	3,1	37,3	31,4	14,7	26,0	23,1
IX	210,4	7,4	2,7	37,8	27,3	13,8	26,9	23,6
X	205,7	6,5	2,4	38,0	28,1	14,2	28,9	22,9
XI	202,9	5,1	2,4	38,2	23,6	13,0	28,7	19,7
XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
2010 ^a I	204,7	5,6	2,4	42,9	24,4	13,6	28,4	19,4
II	199,6	4,4	1,7	37,3	23,1	11,9	26,8	19,3
III	224,4	5,5	1,9	45,8	27,5	14,3	35,5	23,0
IV	207,8	9,5	2,2	41,4	26,9	13,7	27,7	20,4
V	223,8	11,1	2,7	43,8	32,8	14,7	30,9	21,6
VI	208,7	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
VIII	219,8	10,0	3,0	39,3	29,6	13,8	30,2	25,2
IX	217,9	8,5	2,5	39,8	26,7	14,7	30,0	23,4
Wskaźnik zmian w %								
<u>IX 2010</u> VIII 2010	99,1	85,0	83,3	101,3	90,2	106,5	99,3	92,9
<u>IX 2010</u> IX 2009	103,6	114,9	92,6	105,3	97,8	106,5	111,5	99,2

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% t. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% t. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii ^a 2-2,5% t.	UHT ^a 1-2,5% t.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2009 IX	1,49	1,72	7,36	8,80	10,83	12,30	0,77	5,34	8,53	10,92
X	1,50	1,75	7,82	9,35	13,34	13,69	0,77	5,38	8,54	11,73
XI	1,50	1,74	8,59	9,96	14,96	14,97	0,77	5,45	8,57	12,47
XII	1,51	1,76	8,85	10,43	14,80	15,05	0,76	5,47	8,61	12,79
2010 I	1,51	1,77	8,58	10,93	12,92	14,48	0,77	5,50	8,59	12,66
II	1,51	1,76	8,38	11,03	12,35	14,03	0,77	5,47	8,55	12,56
III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	8,58	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	8,63	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	8,61	12,53
VI	1,50	1,73	9,56	12,12	14,18	15,02	0,81	5,46	8,67	12,70
VII	1,51	1,74	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	8,68	12,80
VIII	1,52	1,78	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	8,64	13,03
IX	1,52	1,78	9,51	12,61	14,81	15,75	0,81	5,54	8,69	13,36
X	1,52	1,87	9,35	12,71	15,09	15,96	0,80	5,57	8,73	13,60
XI ^b	1,65	1,82	8,35	10,79	13,59	14,74	.	5,13	8,87	12,58
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{X\ 2010}{IX\ 2010}$	100,0	105,1	98,3	100,8	101,9	101,3	98,8	100,5	100,5	101,8
$\frac{X\ 2010}{X\ 2009}$	101,3	106,9	119,6	135,9	113,1	116,6	103,9	103,5	102,2	115,9

^a od stycznia 2010 r. ceny mleka o zaw. 1,5-2% t.; ^b ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w okresie 22-28 XI 2010 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% t. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2009 IX	2,04	2,68	12,75	3,11	3,42	0,69	1,11	1,57	11,83	15,57
X	2,03	2,68	12,70	3,11	3,57	0,69	1,10	1,57	11,83	15,86
XI	2,03	2,67	12,71	3,11	3,90	0,69	1,10	1,57	11,88	16,48
XII	2,04	2,66	12,71	3,11	4,07	0,70	1,11	1,56	11,86	16,90
2010 I	2,05	2,65	12,84	3,12	4,11	0,69	1,10	1,56	11,87	17,18
II	2,04	2,64	12,89	3,13	4,06	0,70	1,09	1,57	11,90	17,32
III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	11,93	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	11,93	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	11,96	17,33
VI	2,05	2,65	13,16	3,11	4,04	0,68	1,08	1,56	12,00	17,34
VII	2,03	2,65	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	11,98	17,42
VIII	2,04	2,65	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	12,13	17,34
IX	2,05	2,66	13,19	3,09	4,22	0,68	1,10	1,56	12,14	17,62
X	2,05	2,64	13,05	3,09	4,26	0,69	1,10	1,56	12,26	17,81
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{X\ 2010}{IX\ 2010}$	100,0	99,2	98,9	100,0	100,9	101,5	100,0	100,0	101,0	101,1
$\frac{X\ 2010}{X\ 2009}$	101,0	98,5	102,8	99,4	119,3	100,0	100,0	99,4	103,6	112,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	132,7	153,2	30,5	252,5	95,5	22,6	30,2	6,6	47,0	30,9
2009 I-XII	120,9	141,2	17,7	290,7	107,3	27,0	38,9	9,9	57,4	21,2
2009 VIII	10,3	11,4	1,0	29,5	9,0	1,7	3,6	0,7	4,3	1,5
IX	10,9	12,7	1,2	26,4	9,5	2,6	3,4	1,0	4,1	1,2
X	10,8	12,3	1,0	25,4	10,3	1,9	3,9	1,4	3,6	1,4
XI	8,8	11,5	0,9	23,0	10,6	2,2	4,1	1,7	4,7	1,2
XII	6,2	9,5	0,8	21,6	9,1	2,3	3,3	1,3	6,7	1,5
2010 I	7,3	10,5	1,7	21,6	11,1	2,5	3,8	0,7	5,4	1,8
II	7,2	10,3	2,5	19,7	10,8	2,3	3,4	0,5	4,4	2,2
III	5,3	11,6	2,0	21,9	11,5	3,7	4,2	1,1	7,7	3,1
IV	6,6	11,8	3,0	21,0	10,4	3,2	3,5	0,8	4,8	1,9
V	13,3	12,2	3,2	18,9	10,8	3,9	3,3	1,2	6,9	3,0
VI	12,0	13,6	3,0	20,6	10,4	2,5	2,6	1,3	6,5	1,6
VII	14,1	12,4	1,3	22,0	10,4	2,2	2,6	1,3	4,3	2,9
VIII	8,7	14,0	1,4	10,4	10,0	3,1	2,4	0,8	5,6	2,6
IX	9,1	10,5	2,0	15,5	9,3	2,2	2,7	1,0	1,1	2,0
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	104,6	75,0	142,9	149,0	93,0	71,0	112,5	125,0	19,6	76,9
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	83,5	82,7	166,7	58,7	97,9	84,6	79,4	100,0	26,8	166,7

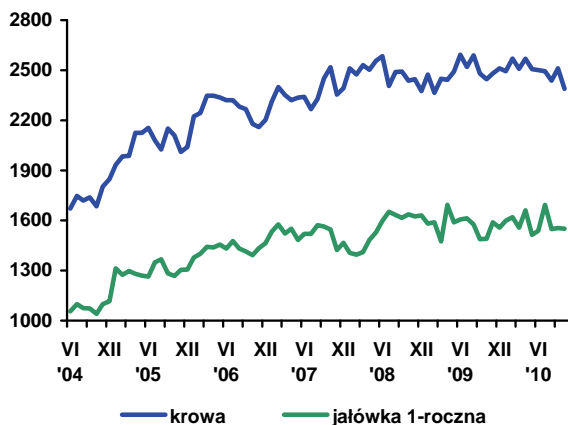
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

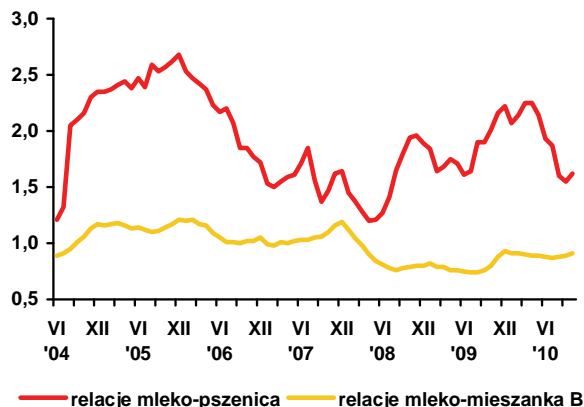
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	2 114	3 104	2 564	598	1 183	2 220	3 319	3 246	741	1 083
2009 I-XII	1 414	2 585	2 308	443	965	1 725	2 853	2 763	549	1 141
2009 VIII	1 424	2 417	2 258	434	942	2 359	2 645	2 566	462	1 162
IX	1 534	2 532	2 563	459	958	1 670	2 872	2 589	574	1 234
X	1 655	2 642	2 945	564	1 002	1 942	2 884	2 866	836	1 252
XI	1 730	2 855	2 898	612	991	2 322	2 871	2 990	764	1 245
XII	1 715	2 962	3 151	567	1 017	2 002	3 123	3 077	576	1 154
2010 I	1 775	2 661	2 840	500	951	1 861	2 830	2 730	462	1 039
II	1 864	2 792	2 706	539	991	1 929	2 986	2 569	561	988
III	1 823	2 754	2 828	552	978	1 378	2 905	2 895	487	1 042
IV	1 898	2 771	2 902	583	1 003	1 329	3 037	3 084	540	1 169
V	2 050	2 922	3 074	685	1 032	1 468	3 163	3 305	498	1 027
VI	2 001	2 847	3 269	661	956	1 885	3 081	3 282	537	1 009
VII	2 140	2 897	3 433	585	964	2 362	3 306	3 930	661	1 008
VIII	2 136	2 878	3 455	902	962	1 884	3 301	3 422	586	945
IX	2 223	2 971	3 381	599	991	2 555	3 318	3 866	1 011	1 159
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	104,1	103,2	97,9	66,4	103,0	135,6	100,5	113,0	172,5	122,6
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	144,9	117,3	131,9	130,5	103,4	153,0	115,5	149,3	176,1	93,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

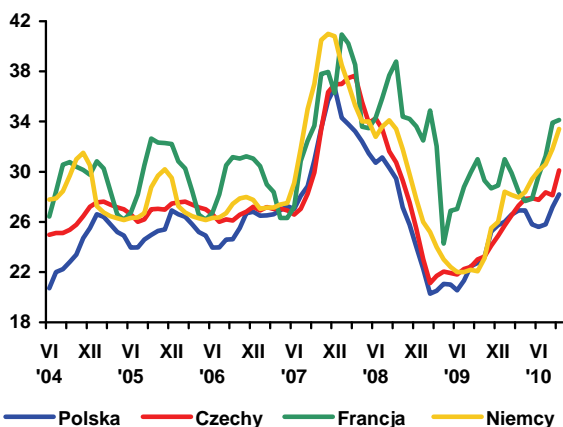
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

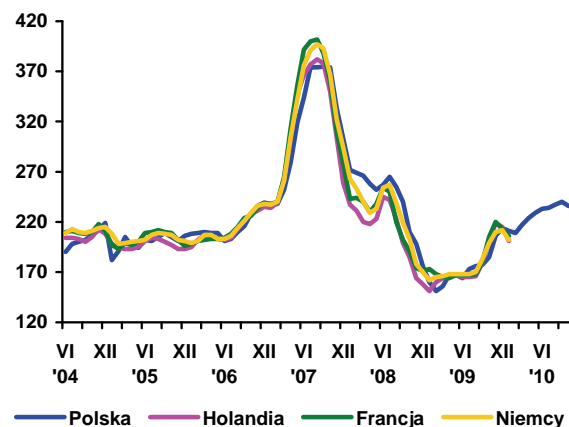
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

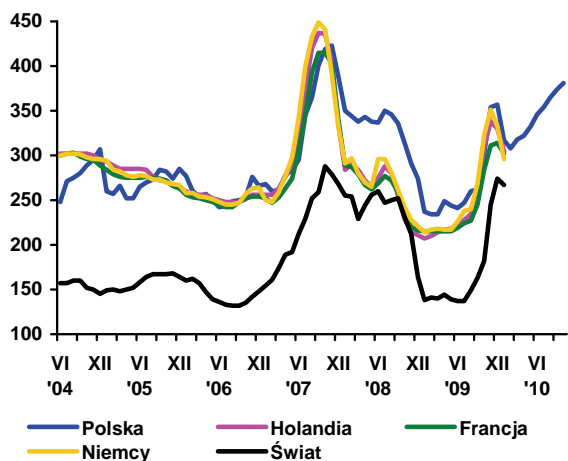
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

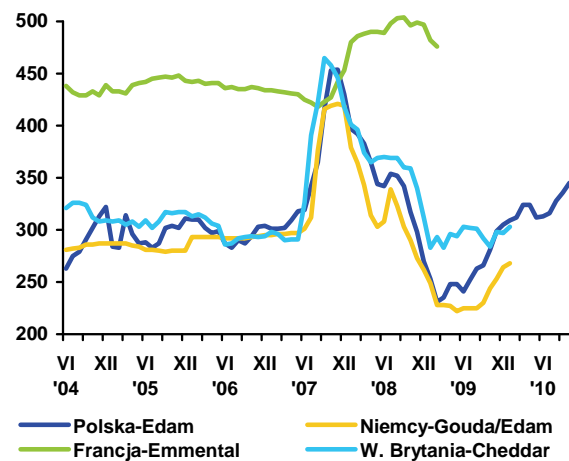
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W październiku 2010 r. średnia cena skupu bydła wynosiła 4,54 zł/kg wagi żywej i była o 0,8% wyższa niż przed miesiącem. W listopadzie br. ich wzrost był większy niż w poprzednim miesiącu. Ceny zakupu buhajów przez zakłady mięsne były o ok. 11% wyższe, a krów o ok. 2% (Tab. 3). Najwyższe ceny byków (6 zł/kg) i krów (3,72 zł/kg) były w regionie centralnym Polski, a najniższe ceny byków (5,77 zł/kg) i krów (3,56 zł/kg) występowały w regionie północnym. Rosły również ceny cieląt na targowiskach. W końcu listopada 2010 r. wynosiły one 9,54 zł/kg wagi żywej wobec 9,29 zł/kg w końcu października br.

W listopadzie br. w większości państw członkowskich UE wzrosły ceny tusz wołowych: w Holandii o ok. 10% (do 293,67 EUR/100 kg), w Niemczech o ok. 2% (do 342,28 EUR/100 kg), we Francji o ok. 1% (do 332,30 EUR/100kg) oraz o ok. 9% w Bułgarii (do 272,68 EUR/100kg) i na Łotwie (do 252,98 EUR/100kg). W rezultacie ich średnia cena referencyjna wynosiła w UE-27 328,48 EUR/100 kg i była o ok. 13 EUR/100 kg wyższa niż w końcu października 2010 r. Również ceny młodego bydła rasy Czarno-Białej na rynku włoskim wzrosły o ok. 14% (z 1,32 do 1,52 EUR/kg).

Wyższe ceny zakupu bydła spowodowały wzrost o ok. 11% cen sprzedaży ćwierci z bukatów i o 1% cen sprzedaży ćwierci z krów. Najwyższe ceny sprzedaży ćwierci wołowych odnotowano w regionie Południowym kraju, a najniższe w regionie Północnym. Wzrost cen zakupu i sprzedaży nastąpił przy większym skupie żywca wołowego. W październiku 2010 r. wyniósł on 15,5 tys. ton i był o ok. 31% większy niż w analogicznym miesiącu 2010 r.

Eksport żywca i mięsa wołowego zwiększył się – z ok. 11-14 tys. ton w miesiącach kwiecień – czerwiec br. do 20-23 tys. ton w sierpniu i wrześniu br. W rezultacie w okresie od stycznia do września 2010 r. eksport mięsa wołowego chłodzonego wyniósł 153,3 tys. ton i był o 4 tys. ton mniejszy niż przed rokiem. Wartość eksportu wzrosła o 3,3 mln EUR (do 414,4 mln EUR), gdyż ceny były o ok. 3% wyższe. Średnia cena mięsa wołowego chłodzonego wynosiła w eksporcie 2,70 EUR/kg, ale w eksporcie

do Wlk. Brytanii i Francji były one o ok. 28% wyższe (ok. 3,5 EUR/kg). Najniższe ceny uzyskiwano w eksporcie do Słowenii i Bułgarii (ok. 2 EUR/kg). Udział Włoch w eksporcie wołowiny chłodzonej wynosił ok. 26% (40 tys. ton), Holandii ok. 23% (35,2 tys. ton) i Niemiec ok. 19% (29,3 tys. ton).

Eksport wołowiny mrożonej wyniósł 28,7 tys. ton i był o ok. 7 tys. ton większy niż w miesiącach styczeń-sierpień 2009 r., a jego wartość wzrosła o 17,5 mln EUR (do 72,4 mln EUR). Jej ceny w eksporcie wzrosły średnio z 2,52 do 3 EUR/kg. Głównymi rynkami zbytu wołowiny mrożonej była Rosja (4,4 tys. ton), Włochy (3,6 tys. ton), Niemcy (2,5 tys. ton), Holandia (2,1 tys. ton), Bułgaria (1,9 tys. ton) i Kazachstan (1,8 tys. ton).

W okresie od stycznia do września 2010 r. eksport bydła i cieląt w ekwiwalencie mięsa wyniósł 18,4 tys. ton i był o ok. 7 tys. ton mniejszy niż przed rokiem. Wartość eksportu obniżyła się o 27% (do ok. 80 mln EUR). Średnia cena w eksporcie wynosiła 2,49 EUR/kg wagi żywej wobec 2,42 EUR/kg w analogicznym okresie 2009 r. Eksport bydła wyniósł 66,5 tys. sztuk i cieląt 248,2 tys. sztuk. Głównym rynkiem zbytu bydła i cieląt była Holandia (123,9 tys. sztuk) i Włochy (99,4 tys. sztuk).

W ciągu dziewięciu miesięcy 2010 r. import mięsa wołowego chłodzonego i mrożonego wyniósł 9,2 tys. ton i był o ok. 3 tys. ton większy niż przed rokiem. Najwięcej mięsa zakupiono w Irlandii (2,2 tys. ton), w Czechach (1,7 tys. ton) i na Litwie (1,2 tys. ton). Import żywca wołowego wzrósł z 1,6 tys. ton w ekwiwalencie mięsa w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. do 3 tys. ton w analogicznych miesiącach br. Złożyło się na to 15,4 tys. sztuk, w tym ok. 6 tys. sztuk z Litwy, 4,7 tys. sztuk z Niemiec i 2,1 tys. sztuk z Czech. W imporcie z Litwy udział cieląt wynosił ok. 94% (5,6 tys. sztuk), natomiast z pozostałych państw sprowadzano do Polski bydło. W wyniku większych zakupów żywca i mięsa wołowego wartość importu wzrosła do ok. 38 mln EUR i była o ok. 14 mln EUR większa niż przed rokiem.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	V	13,1	21,0	2,3	18,6	0,7
	VI	11,9	16,0	2,8	12,7	0,6
	VII	12,0	15,3	1,7	12,1	0,7
	VIII	9,2	13,0	1,3	10,1	0,9
	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
2010	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
	III	11,8	15,8	1,1	12,3	1,5
	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4	18,7	2,7	14,2	1,0
	VI	12,9	24,2	2,1	19,7	1,1
	VII	13,8	19,7	1,8	16,0	1,4
	VIII	12,6	20,0	1,6	15,2	1,0
	IX	14,2	22,7	2,3	23,0	1,5
X	15,5					

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	V	4,64	9,46	18,84	19,70	4,06	4,24
	VI	4,90	9,71	19,18	19,84	3,99	4,05
	VII	4,78	9,03	19,48	20,08	4,07	4,19
	VIII	4,56	8,83	19,37	20,14	4,25	4,42
	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
2010	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
	II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
	III	4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48
	IV	4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65
	VI	4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65
	VII	4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75
	VIII	4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66
	IX	4,48	8,06	18,70	20,53	4,58	4,17
X	4,54	-	18,85	20,46	4,15	4,51	
w % ceny	sprzed roku	100,8	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,3	-	-	-	-	-

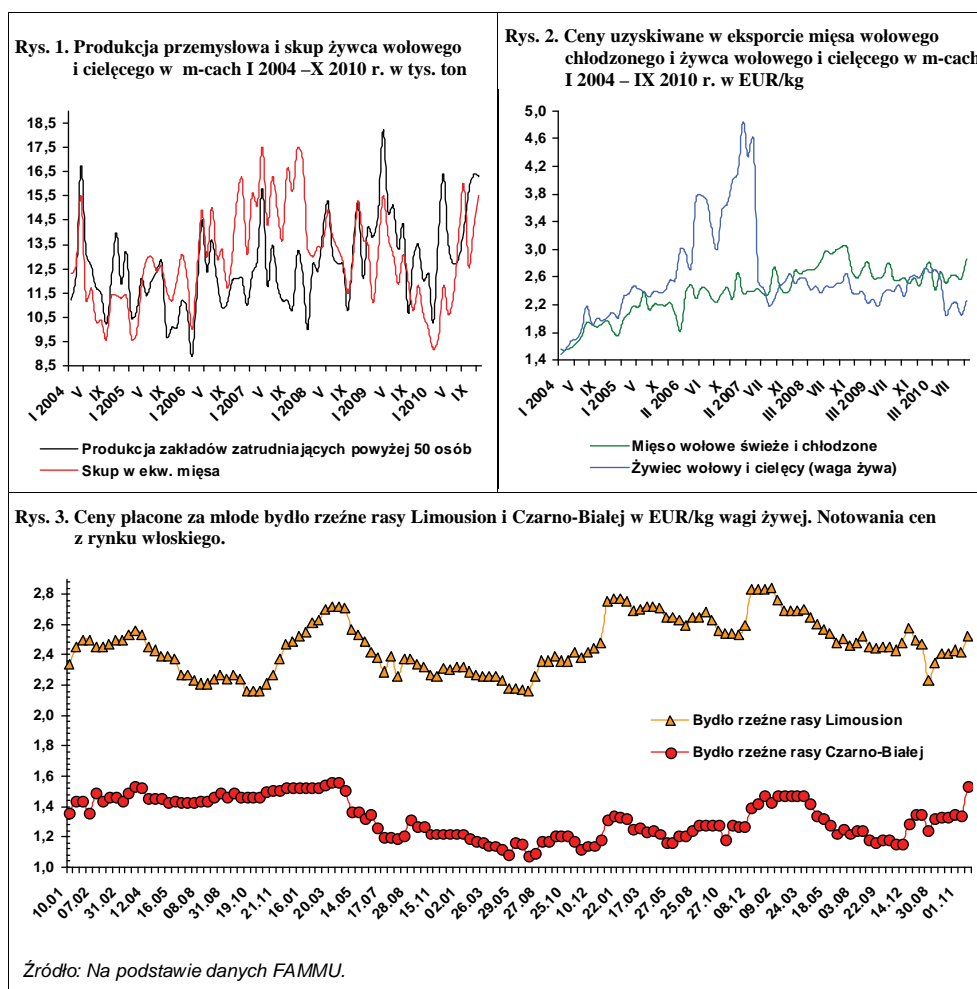
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,58	4,55	4,39	4,40	4,34	4,49	4,49	4,60	5,00
Buhaje	5,04	4,99	4,68	4,73	4,75	4,97	4,94	5,33	5,93
Krowy	3,68	3,69	3,60	3,67	3,47	3,64	3,63	3,60	3,69
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,80	9,67	9,16	9,57	9,46	9,22	9,04	9,29	9,54
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	10 513	10 125	9 774	9 773	9 627	9 975	9 838	10 281	11 426
Ćwierci z krów rzeźnych	7 985	7 942	8 136	8 175	7 486	7 746	7 761	7 667	7 749
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	317,8	315,75	308,39	307,76	305,90	311,38	314,02	314,92	328,48
Polska	255,4	262,47	235,86	230,41	229,20	245,27	245,58	244,58	278,26

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Od żniw 2009 r. warunki chowu trzody z miesiąca na miesiąc gwałtownie się pogarszały, częściowo z powodu spadkowej tendencji cen trzody, a od lipca pod wpływem gwałtownego wzrostu cen zbóż, gdy okazało się, że rzeczywiste zbiory są dużo niższe od przewidywanych.

W ubiegłym roku ceny trzody były rekordowo wysokie, bo produkcja trzody była najniższa od wielu lat. Jej częściowa odbudowa w 2010 r. doprowadziła jednak do spadku cen. Przyczynił się do niego też spadek cen żywca wieprzowego w Unii Europejskiej oraz kursu euro i dolara do złotego.

W I półroczu 2010 r. średnia cena skupu trzody wynosiła 3,81 zł/kg wagi żywej i była niższa aniżeli w analogicznym okresie roku ubiegłego o 20%. Średnia targowiskowa cena żyta w tym okresie obniżyła się o 17%, a średnia cena jęczmienia o 11%. Spadek cen trzody zrównoważony został mniej więcej spadkiem cen zbóż i opłacalność chowu trzody do żniw 2010 r. była podobna jak w I półroczu poprzedniego roku.

W III kwartale średni poziom cen trzody wynoszący 4,34 zł/kg był wyższy, jak zazwyczaj, niż w I półroczu, choć niższy aniżeli w analogicznym okresie poprzedniego roku o 11%. W IV kwartale średni poziom cen trzody obniżył się do około 3,80 wobec 4,08 zł/kg w IV kwartale 2009 roku.

Mimo spadku cen, ich absolutny poziom z rozpatrywanych okresach był na tyle wysoki, że w przypadku braku wzrostu cen zbóż i pasz przemysłowych zapoczątkowana odbudowa pogłowia w roku gospodarczym 2009/2010 mogłaby się dalej rozwijać, choć z pewnością wolniej. Tymczasem lawinowy wzrost cen zbóż

od początku żniw, stworzył dramatycznie niekorzystną sytuację dla producentów trzody. Zboża zdrożały już w lipcu, a w następnych miesiącach ich ceny rosły po kilkanaście procent. W październiku targowiskowa cena żyta osiągnęła poziom wyższy niż w październiku 2009 r. o 52%, a jęczmienia o 45%. W tym miesiącu relacja cen trzody do cen żyta zawężała się do 1: 6,3 wobec 1: 10,3 w czerwcu, a do ceny jęczmienia do 1: 5,5 wobec 1: 8,3. Chów trzody przy tak wąskich relacjach jest nieopłacalny i pogłowie podlega redukcji. O umacnianiu się niechęci do chowu trzody świadczy coraz niższy poziom cen prosiąt. Ich systematyczny spadek, doprowadził do tego, że w październiku 2010 roku prosięta były tańsze niż rok wcześniej o 36%.

W najbliższych miesiącach opłacalność chowu trzody będzie się raczej pogarszać niż polepszać. W okresie zimy obserwuje się zazwyczaj małe zmiany cen tak trzody jak i zbóż. Ceny pasz przemysłowych rosną także w tym okresie, z powodu zwiększających się kosztów produkcji. Dotychczasowy wzrost cen pasz przemysłowych był stosunkowo niewielki i w porównaniu ze wzrostem cen zbóż w jakimś stopniu łagodził skutki tego ostatniego. W październiku 2010 r. mieszanka dla tuczników T2 była droższa aniżeli przed rokiem o 4,3%, a koncentrat Prowit o 12,3%.

Do niewielkiego spadku pogłowia trzody i ubojów dojdzie prawdopodobnie i w innych krajach Unii Europejskiej, a w związku z tym i w całej Unii. Przewidywany przez nas wzrost cen trzody w 2011 r. nie wszędzie zrekomensuje wzrost kosztów produkcji związanej z gorszymi zbiorami i wzrostem cen pasz.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2009 I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
I	99,8	82,7	27,2	102,6	43,5	137,2	-16,2
II	88,1	72,8	31,7	93,5	32,5	112,8	-17,1
III	97,7	75,8	26,9	72,9	47,8	159,0	-20,9
IV	92,0	72,9	30,0	67,4	42,8	151,8	-12,8
V	84,0	75,3	29,6	79,1	42,3	107,1	-12,7
VI	87,3	87,5	30,0	70,9	48,4	128,4	-18,4
I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
VII	87,4	81,3	25,8	66,8	50,5	107,2	-24,7
VIII	85,6	87,3	24,3	64,8	48,4	104,1	-24,1
IX	92,7	88,5	31,3	79,0	43,6	87,0	-12,3
X	99,1	85,2	31,5	81,0	43,2	94,5	-11,7
XI	95,8	93,4	28,8	96,0	43,3	100,7	-14,5
XII	102,5	94,2	28,5	124,5	42,1	126,0	-13,6
VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010 I	96,2	96,4	18,2	67,0	39,3	90,3	-21,1
II	91,7	95,2	28,9	91,2	38,0	116,9	-9,1
III	122,1	125,0	35,9	133,5	57,7	120,7	-21,8
IV	96,6	105,0	33,1	110,3	35,0	81,8	-1,9
V	106,9	127,3	39,8	134,5	40,1	94,8	-0,3
VI	107,4	123,0	42,7	142,3	42,1	87,0	0,6
I-VI	930,3	107,0	192,0	112,2	267,5	91,8	-75,5
VII	103,6	118,5	42,9	166,3	42,1	83,4	0,8
VIII	105,5	123,2	41,0	168,7	42,0	86,8	1,0
IX	116,0	125,1	41,1	131,3	34,1	78,2	7,0
X	121,9	123,0	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2009 IV	4,88	9,5	8,6	102,52	4,8	193,06	2,5	184
V	4,81	10,1	8,8	100,51	4,8	195,21	2,5	181
VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2009 I	5,80	13,10	17,06	10,72	14,94	21,11	13,13	114,0	123,7	122,5
II	5,83	13,12	17,15	10,75	14,69	21,32	13,15	112,0	124,3	122,3
III	6,26	13,55	17,46	11,08	15,03	21,66	13,41	110,9	124,1	121,0
IV	6,39	13,77	17,61	11,24	15,50	21,93	13,49	112,6	124,6	120,0
V	6,30	13,79	17,58	11,33	15,58	21,92	13,78	113,0	124,7	121,6
VI	6,63	14,02	17,86	11,37	15,63	22,08	13,83	111,5	123,6	121,6
VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010 I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8

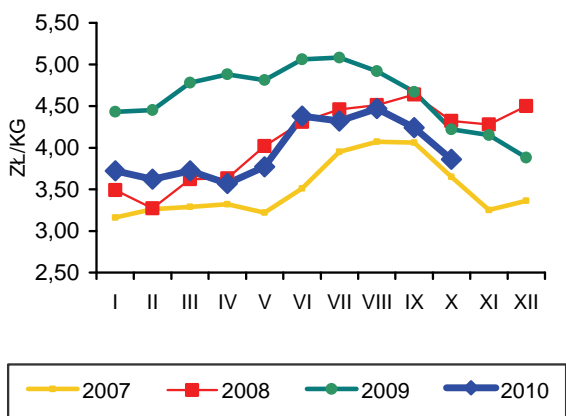
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

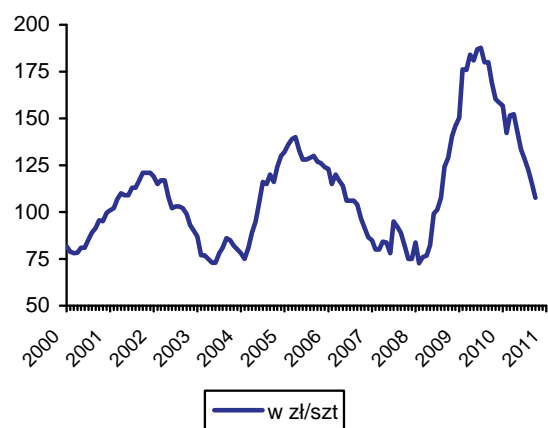
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2008 IX	172,33	183,01	179,79	148,31	106,2	101,8	123,4
X	161,30	162,05	168,92	142,18	100,5	95,9	114,0
XI	148,29	154,83	155,27	131,72	104,4	99,7	117,5
XII	144,36	150,27	150,82	125,21	104,1	99,6	120,0
2009 I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010 I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
VII	149,09;	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
X	137,91	132,70	141,02	126,21	96,2	94,1	105,1
XI	137,40	131,40	144,45	126,20	95,6	91,0	104,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

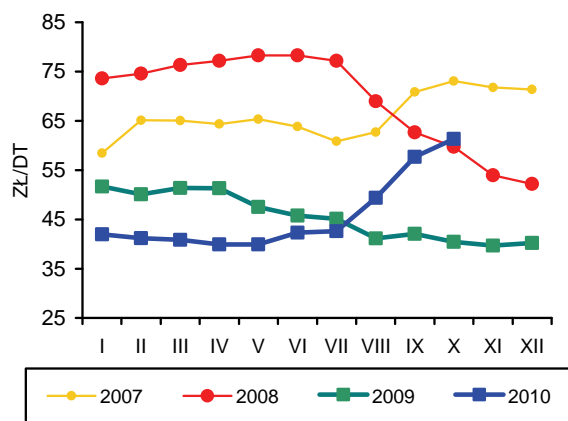
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

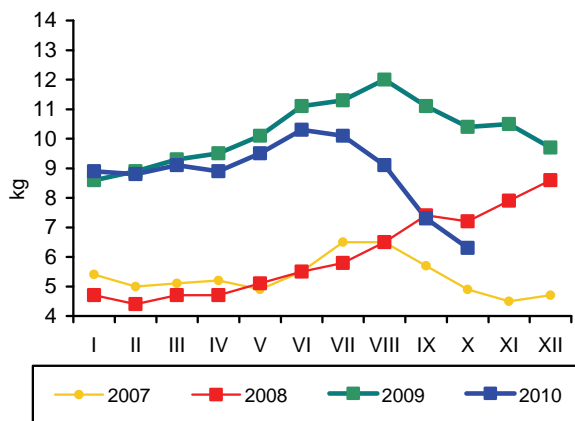
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

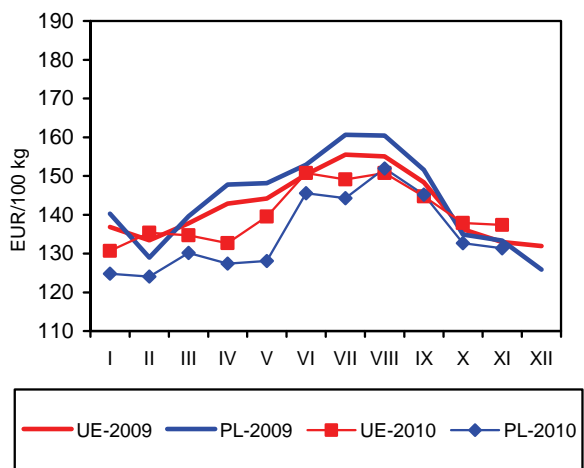
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

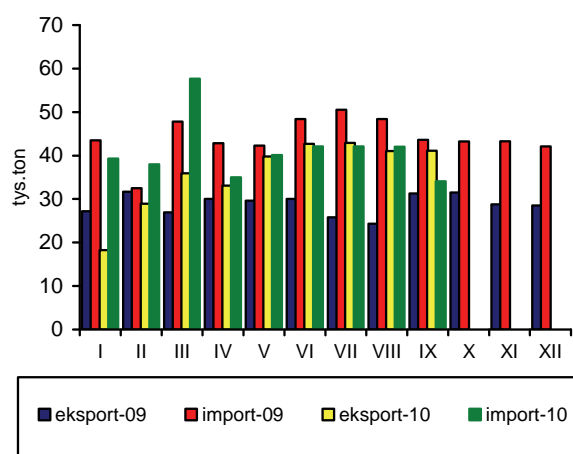
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W okresie od stycznia do października 2010 r., przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wyniosła 1123 tys. ton. Przewyższyła ona o 12% produkcję z analogicznego okresu poprzedniego roku. W październiku bieżącego roku w zakładach drobiarskich zatrudniających powyżej 50 pracowników wytworzono 125 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 5% więcej niż we wrześniu.

W pierwszych dziewięciu miesiącach 2010 r. eksport znacząco przekraczał poziom wywozu z analogicznych miesięcy poprzedniego roku. Według danych wstępnych bazy IERiGŻ, wolumen wywozu mięsa drobiowego był w tym okresie o ok. jedną trzecią większy niż przed rokiem, natomiast importu obniżył się o 56%.

W pierwszym półroczu 2010 r. przeciętne, miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych wyniosło 1,5kg. W relacji rok do roku zwiększyło się ono o 1%. Konsumpcja wędlin drobiowych, według danych GUS, nie wykazuje wzrostu i od dłuższego czasu kształtuje się na takim samym poziomie 0,21kg na jednego mieszkańca.

Od czerwca 2010 r. rosła cena przemysłowych mieszanek pasz dla drobiu. Mieszanki pełnoporcjowe dla kurcząt brojlerów podrożały w październiku o 1% w stosunku do poprzedniego miesiąca i o prawie 5% w relacji rok do roku. Wzrostowa tenden-

cja cen skupu żywych kurcząt, obserwowana w poprzednich miesiącach, od września przekształciła się w spadek cen. W skupie żywca indyjskiego w drugim półroczu 2010 r. ma miejsce wzrost cen. W listopadzie za żywe indyki płacono o 11% więcej niż na początku roku i o 6% więcej niż w październiku. Ceny skupu kurcząt brojlerów były o 2% niższe niż w poprzednim miesiącu i o 15% niższe od najwyższych notowań w sierpniu.

W listopadzie 2010 r. ceny zbytu tuszek kurcząt w zakładach drobiarskich obniżyły się w relacji do października o niecały 1%, a ceny skupu surowca o 2%. W sektorze indyków ceny surowca rzeźnego nie zmieniły się przy wzroście cen zbytu mięsa o ponad 3%. Marże przetwórcze nie pogorszyły się więc.

W październiku 2010 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w UE były o ponad 52% wyższe niż polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska nadal należy do najtańszych. Pod względem cenowym, konkurentami Polski są tradycyjnie Holandia, Hiszpania i okresowo Węgry. Od stycznia do października bieżącego roku polskie ceny zbytu w przeliczeniu na EUR wzrosły o 3,3%, podczas gdy średnio w całej UE o ponad 11%. Poprawiła się więc przewaga konkurencyjna polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
I	89,1	93,7	108	95,2	96,4
II	84,0	79,7	92,9	85,8	96,5
III	94,3	94,9	95,1	98,1	118,0
IV	83,7	89,2	105,0	99,0	101,0
V	91,6	96,2	99,1	97,0	139,0
VI	94,1	86,4	94,2	101,5	112,0
VII	91,3	93,4	105	107,0	116,0
VIII	94,4	97,4	96	101,0	112,0
IX	94,9	95,6	101	105,0	119,0
X	101	109,0	108	113,0	125,0
XI	97,2	99,9	93	105,0	
XII	90,4	91,0	97,7	107,0	
RAZEM	1106	1126,4	1195	1217,0	1123,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	4183	2652	20217	27945
II	3219	2691	20607	28852
III	4140	3074	23169	32296
IV	4146	2637	22020	31433
V	3145	3366	25232	32120
VI	3640	2407	25163	33969
VII	3717	2696	25733	35711
VIII	2933	2453	22923	28872
IX	2865	3138	30012	34139
X	3611		31274	
XI	2495		30693	
XII	1940		27977	
RAZEM	40032	13986	305021	285336

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	1,41	1,42	1,50	0,20	0,21	0,21
II	1,44	1,46	1,50	0,21	0,21	0,21
III	1,48	1,49		0,21	0,23	
IV	1,58	1,60		0,21	0,21	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	1020	1044	1,17	1,26	3,05	2,84	4,81	4,29	6,91	6,06
II	1119	1045	1,19	1,34	3,32	3,04	5,70	4,84	6,72	6,08
III	1149	1051	1,21	1,27	3,46	3,13	5,91	5,05	7,12	6,10
IV	1151	1030	x	1,28	3,50	3,15	5,42	4,69	7,28	6,26
V	1163	1018	1,25	x	3,40	3,22	5,69	5,19	6,95	6,28
VI	1204	1040	1,25	1,36	3,76	3,40	6,24	5,29	7,39	6,73
VII	1209	1057	1,26	1,36	3,64	3,31	5,78	5,43	7,33	6,56
VIII	1183	1105	1,25	1,29	3,65	3,53	5,73	5,53	7,22	7,04
IX	1151	1135	1,26	1,28	3,37	3,44	5,10	5,15	6,90	6,86
X	1117	1170	1,26		3,08	3,06	4,59	5,66	6,47	6,31
XI	1032		1,25		2,95	3,00	4,44	5,62	6,11	
XII	1019		1,26		3,02		5,07		5,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	5,00	5,50	4,37	4,54	7,32	7,64
II	5,50	5,50	4,67	4,47	7,72	7,46
III	5,60	5,50	4,94	4,44	7,70	7,79
IV	x	5,50	5,35	4,50	7,88	7,54
V	5,60	x	5,47	4,41	7,97	7,53
VI	5,60	5,60	5,44	4,68	7,86	7,75
VII	5,60	5,60	5,48	4,73	7,61	7,43
VIII	5,60	5,60	5,07	4,76	7,49	7,18
IX	5,50	5,52	4,95	5,06	7,57	7,14
X	5,50		5,01	5,01	7,60	7,17
XI	5,50		4,75	5,02	7,53	7,40
XII	5,50		4,56		8,37	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

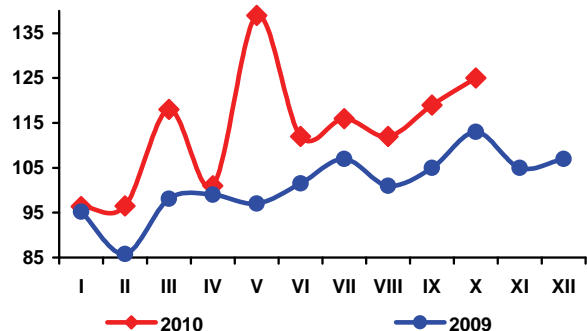
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

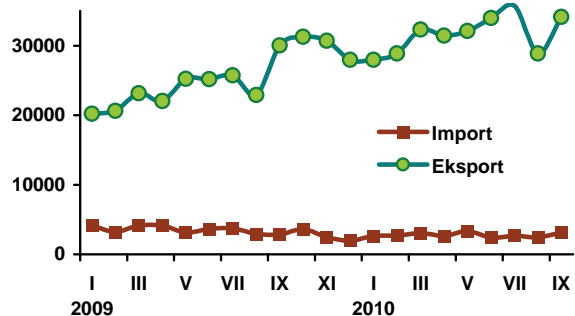
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
IX	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
X	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60

Źródło: Dane MRiRW.

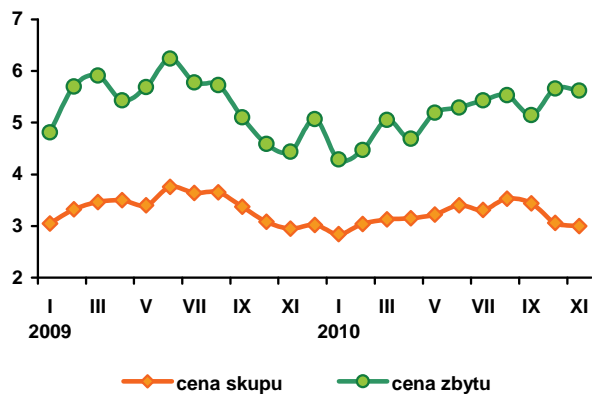
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

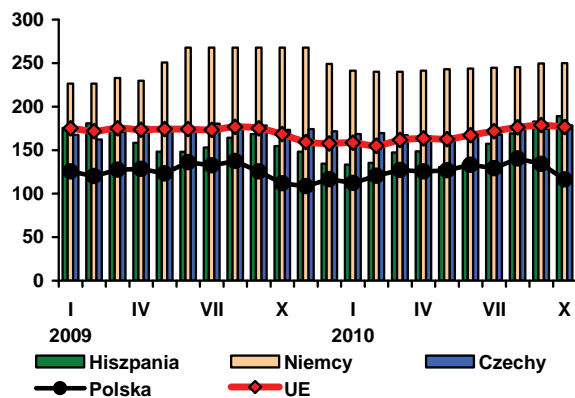
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

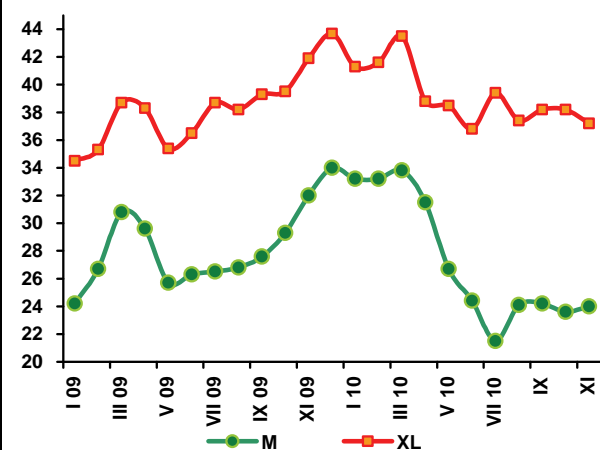
Od stycznia do listopada 2010 r. ceny jaj świeżych wykazywały spadkową tendencję. W listopadzie za jaja wszystkich klas wagowych płacono znacząco mniej niż na początku roku. Jaja klasy XL (duże) potaniały w relacji do stycznia o 10%, klasy L o 15%, klasy M o 18% a klasy S (najmniejsze) aż o 30%. Również w relacji do listopada poprzedniego roku ceny jaj wszystkich klas wagowych były niższe. Spadek ten był najsilniejszy w przypadku jaj małych, gdzie wyniósł 25-29%. W pozostałych grupach ceny obniżyły się o 21-22%. Ceny jaj XL i L były odpowiednio: o 1% i 6,5% niższe niż w sierpniu i o 8,8% i 17% niższe niż przed rokiem. Średnia cena zbytu jaj świeżych w listopadzie 2010 r. wyniosła 27,2 zł/ 100 sztuk, była więc aż o 21% niższa niż rok wcześniej.

Po dużym spadku cen skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego, obserwowanym do lipca bieżącego roku, nastąpiło zahamowanie tej tendencji. W sierpniu i we wrześniu ceny skupu wzrosły, a w październiku ponownie się obniżyły. W listopadzie były znów o 6-7% wyższe niż w poprzednim miesiącu. Nadal jednak ceny jaj płacone przez zakłady przetwórcze utrzymują się na bardzo niskim poziomie w relacji rok do roku.

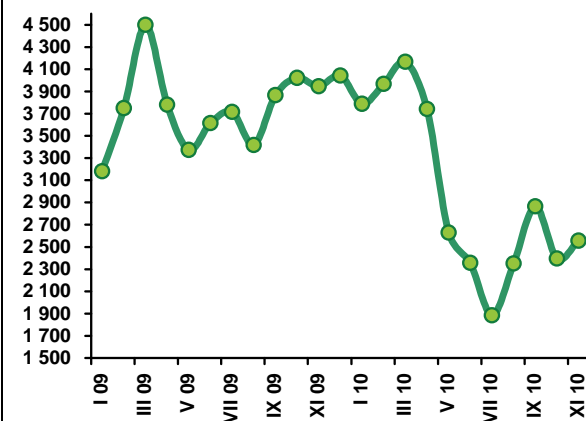
Według wstępnych danych IERiGŻ (na podstawie CAAC), w pierwszych dziewięciu miesiącach 2010 r. nastąpiło znaczące spowolnienie obrotów w handlu zagranicznym jajami konsumpcyjnymi. Eksport obniżył się o 21% w stosunku do tego samego okresu poprzedniego roku, a import niemal o połowę. Eksport przetworów z jaj wyniósł prawie 11 tys. ton, co jednak stanowiło zaledwie 78% wolumenu eksportu w tym samym okresie 2009 r. Tylko import przetworów z jaj zwiększył się o ok. 51% w relacji do poprzedniego roku.

We wrześniu 2010 r. średnie ceny zbytu jaj w UE były o 6% niższe od polskich cen wyrażonych w euro. Od września 2009 r. do września 2010 r., jaja w UE potaniały średnio o 6,5%, podczas gdy w Polsce tylko o 4,5%. Średnie ceny polskich jaj kształtowały się na poziomie o 6,4% wyższym niż przeciętnie w UE, na co wpłynęła zarówno wysokość cen krajowych, jak i zmiany kursu walutowego. W 2010 r. Polska należała do jednych z najdroższych producentów jaj spożywczych wśród głównych unijnych dostawców.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	2733	1692	10733	12384	292	581	1210	1124
II	1848	2795	10037	11040	249	731	1122	1557
III	1053	2432	11972	13086	233	926	1204	1721
IV	2362	1408	10695	10735	213	506	939	1102
V	1102	1267	12598	13026	235	637	980	1222
VI	2138	1009	13059	13990	228	500	1300	1154
VII	2560	974	11924	10165	219	509	1069	1353
VIII	2892	1351	11628	13290	248	607	1316	1096
IX	3020	1472	11167	12322	371	746	1018	375
X	2521		11671		447		1477	
XI	3039		12275		515		1087	
XII	2531		11851		543		1073	
RAZEM	27800	14400	139610	110038	3793	5743	13795	10704

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	34,50	41,30	28,30	34,30	24,20	33,20	18,90	26,90
II	35,30	41,60	31,30	35,40	26,70	33,20	25,60	27,20
III	38,70	43,50	34,40	37,10	30,80	33,80	27,00	30,10
IV	38,30	38,80	31,80	36,20	29,60	31,50	27,70	25,80
V	35,40	38,50	27,30	31,40	25,70	26,70	24,40	22,40
VI	36,50	36,80	30,30	29,90	26,30	24,40	24,80	19,20
VII	38,70	39,40	30,40	29,50	26,50	21,50	25,50	19,90
VIII	38,20	37,40	29,30	30,50	26,80	24,10	23,40	21,60
IX	37,70	38,20	32,90	30,20	27,60	24,20	24,30	20,20
X	39,50	38,20	34,50	28,90	29,30	23,60	21,80	19,10
XI	41,90	37,20	37,40	29,00	32,00	24,00	26,20	18,70
XII	43,70		36,10		34,00		25,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	98,00	106,32	96,42	65,32	108,00

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Według najnowszych danych Komisji Europejskiej produkcja mięsa owczego w UE-27 wyniesie w 2010 r. 768 tys. ton wagi poubojowej i będzie mniejsza niż w ubiegłym roku o 4,5%. Komisja zakłada, że spadek produkcji będzie częściowo uzupełniony większym importem. Tymczasem import z krajów trzecich do Unii Europejskiej nadal maleje. W okresie od stycznia do września wyniósł on 202,4 tys. ton w wadze poubojowej i był o 11% mniejszy niż w tym samym okresie przed rokiem. Spadek importu mięsa owczego dotyczy wszystkich rynków, w tym także największych. Np. w Nowej Zelandii zakupiono w tym okresie o 12%, a w Australii o 1% mniej baraniny niż rok wcześniej.

Według Komisji spożycie globalne baraniny w UE-27 obniży się w stosunku do ubiegłego roku o 2,5%, a jednostkowe o 2,8% tj. z 2,15 kg/osobę do 2,08 kg/osobę. Spadek spożycia może być jednak głębszy, na co wskazuje spadkowa tendencja cen jagniąt.

Ceny jagniąt w UE-27 obniżają się od początku roku, a stopa spadku tych cen od maja rośnie z miesiąca na miesiąc. W odniesieniu do cen w odpowiednich miesiącach przed rokiem, przeciętna cena jagniąt w UE-27 w maju była niższa o 4%, w lipcu i w sierpniu o 8%, we wrześniu o 12%, a w październiku aż o 15%. W listopadzie przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 621 EUR/100 kg i była o 12% niższa niż w listopadzie 2009 roku. Pod koniec roku ceny te sezonowo rosną. W grudniu przeciętna cena będzie więc wyższa niż w listopadzie, ale prawdopodobnie o około 10% niższa niż w grudniu ubiegłego roku i może oscylować wokół 650 EUR/100 kg.

Ceny owiec ciężkich co prawda rosną, ale dynamika ich wzrostu wyraźnie słabnie. W sierpniu przeciętna cena w UE-27 była wyższa od ubiegłorocznej o 11%, we wrześniu o 10%, w październiku o 8%, a w listopadzie o 7%. W listopadzie ukształtowała się ona na poziomie 463 EUR/100 kg.

W Polsce, od marca do sierpnia br. ceny skupu żywca baraniego wyrażone w złotych obniżyły się, zaś wyrażone w euro rosną. W okresie tym przeciętna cena skupu wyniosła 6,36 zł/kg, wobec 6,81 zł/kg rok wcześniej. Ta sama cena wyrażona w euro osiągnęła 159 EUR/100 kg wagi żywej i była o 2,6% wyższa niż tym samym okresie poprzedniego roku. We wrześniu przeciętna cena skupu osiągnęła 6,22 zł/kg i była o 1,6% wyższa niż przed rokiem. Wpływ na wzrost ceny miało osłabienie siły aprecjacji złotego. We wrześniu w stosunku do września 2009 r., złoty zyskał na wartości tylko 5%, podczas gdy w okresie marzec-sierpień 10%. We wrześniu cena skupu owiec w Polsce wyrażona w euro wyniosła 1,57 EUR/kg i była o 7% wyższa niż rok wcześniej.

Jeśli w grudniu kurs złotego względem euro byłby nieco wyższy niż w listopadzie, na co wskazują dotychczasowe notowania, a w dodatku zwiększyłyby się udziały jagniąt w skupie, to przeciętna cena skupu owiec w Polsce mogłaby przekroczyć 7 zł. ale i tak, podobnie jak w całej Unii, będzie ona niższa niż w grudniu ubiegłego roku.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010 ^P	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	918	76,2
II półrocze	1113	1075	850	79,1
Rok	2486	2280	1768	77,5

P – prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2009	49,1	62,6	203,1	169,7	96,3	56,1	76,6	44,4	56,3	39,1	18,2	153,2	1024,7
2010	41,1	56,2	279,1	21,6	76,3	52,1	71,9	105,0	32,6	x	x	x	900*
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,7	89,8	137,4	12,7	79,2	92,9	93,9	237,4	57,9	x	x	x	87,8
Import 2009	73,6	4,5	87,3	23,9	65,7	54,7	126,9	16,0	51,0	42,6	12,2	35,6	594,0
2010	29,0	25,4	58,6	70,7	11,6	57,2	9,9	26,7	39,3	x	x	x	400*
miesiąc roku poprzedniego = 100	39,4	564,4	67,1	295,8	17,4	104,2	78,0	16,7	77,1	x	x	x	67,3

* Prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VIII	VIII	IX
2008/2009	4,84	5,20	6,97	5,69	6,20	7,64	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12
2009/2010	6,14	5,88	7,95	7,72	6,67	7,08	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22
miesiąc roku poprzedniego = 100	126,9	113,0	114,1	135,7	107,6	92,7	87,9	95,0	97,3	89,7	98,5	101,6

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
XII	11,3	2,73	24,0	5,79	7,60	1,83	16,2	3,91
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32
II	-	-	-	-	6,66	1,66	14,2	3,54
III	8,80	2,26	18,72	4,81	6,10	1,57	13,0	3,34
IV	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16
VI	-	-	-	-	5,69	1,39	12,1	2,95
VII	-	-	-	-	5,87	1,44	12,5	3,06
VIII	-	-	-	-	6,00	1,50	12,8	3,21
IX	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,23
X	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,24

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
2008/2009	35,17	36,15	36,78	36,63	39,06	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51
2009/2010	41,14	41,14	42,10	42,05	42,43	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,0	113,8	114,4	114,8	115,8	112,9	112,9	106,7	102,5	102,0	103,5	105,3

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
UE-27												
2008/2009	701,7	677,0	600,9	555,2	558,0	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4	710,1
2009/2010	714,0	634,9	568,0	576,1	570,8	534,4	535,9	570,1	599,1	626,2	627,4	621,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,8	93,8	94,5	103,8	102,3	96,4	95,0	91,9	92,2	88,8	85,1	87,5
Włochy												
2008/2009	599,8	534,3	552,7	568,3	598,4	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8	666,8
2009/2010	638,5	545,4	475,6	522,0	503,6	492,3	515,7	512,9	517,2	542,2	549,6	563,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,5	102,1	86,1	89,1	84,2	86,7	85,7	80,8	80,2	78,0	82,4	84,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
UE-25												
2008/2009	415,8	439,2	454,3	449,6	481,4	492,5	470,3	423,6	417,6	421,5	413,5	434,4
2009/2010	457,2	494,2	481,4	484,0	509,4	508,3	478,4	447,6	463,5	459,5	449,3	463,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,0	112,5	106,0	107,6	105,8	103,4	102,9	105,7	111,1	109,5	107,9	106,6
Wielka Brytania												
2008/2009	355,9	365,0	414,3	407,7	452,1	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5	382,5
2009/2010	413,8	472,7	468,7	456,4	495,7	509,6	472,0	420,8	443,6	425,5	398,7	415,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	116,3	129,5	113,1	111,9	109,6	107,1	107,6	114,2	121,5	119,5	117,1	108,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
2008/2009												
NZD/szt. 15 kg	74,00	73,50	75,30	78,81	82,2	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99
2009/2010												
NZD/szt. 15 kg	70,30	66,30	66,86	65,94	66,69	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52	90,2	91,50
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,00	90,2	88,8	83,7	81,13	84,33	85,7	88,3	91,7	93,5	106,3	110,3

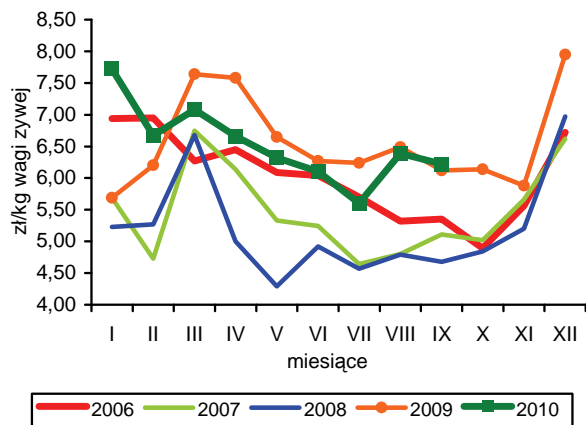
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

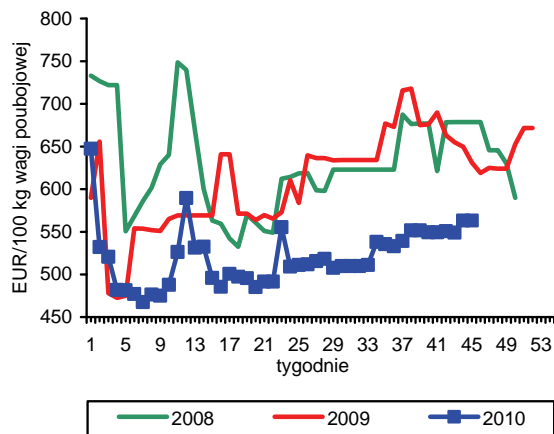
Wyszczególnienie	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
2008/2009												
AUD/100 kg cwe	350	365	406	439	395	391	398	385	372	384	394	381
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	393	437	446	447	445	461	491	447	495	489	454	497
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,0	119,7	109,9	101,8	112,7	117,9	123,4	116,1	133,1	127,3	115,2	130,4

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

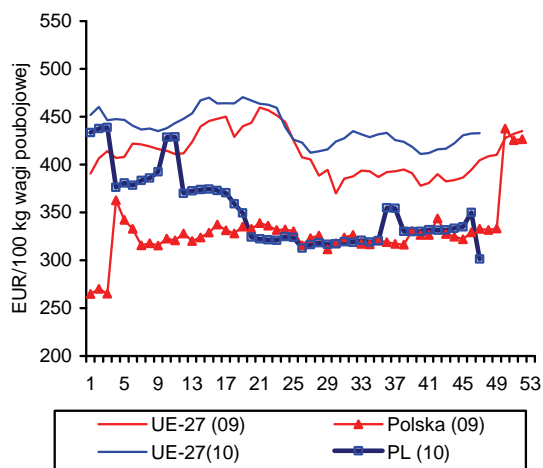
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

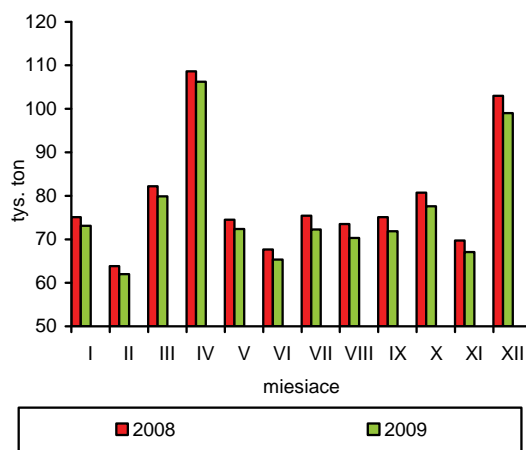
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

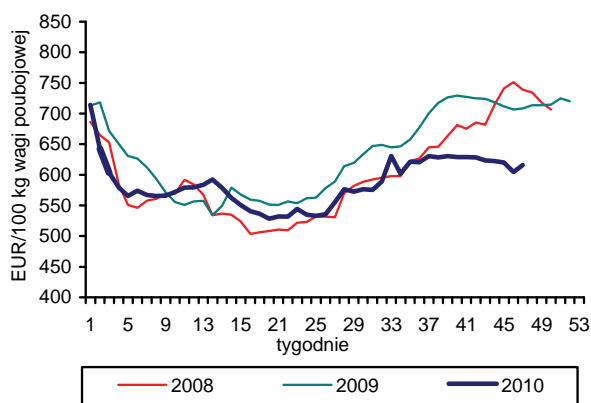
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

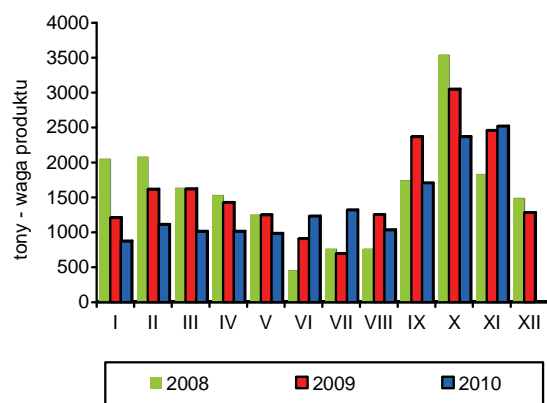
Rys. 4. Uboje owiec w UE-27

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowry ryb na Bałtyku wyniosły w okresie styczeń–październik 2010 r. 99,0 tys. ton i były o 9% niższe niż przed rokiem. Zdecydowało o tym przede wszystkim ograniczenie połowów szprotów (o 18%) i dorszy (o 5%), którego nie zdołały zrekomensować wyższe wyładunki ryb płaskich i śledzi (odpowiednio o 22 i 8%). W 2010 r. wyraźnie zwiększyły się połowy ryb liczonych w sztukach – łososi i troci. Po okresie głębokiego załamania na skutek wprowadzenia zakazu połowów sieciami dryfującymi (pławnicami) rybołówstwo to zaczyna powoli odbudowywać swoją pozycję. Od stycznia do października 2010 r. polscy rybacy złowili 79,4 tys. sztuk ryb, tj. o 16% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W okresie trzech kwartałów 2010 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przetwórstwa rybnego (zatrudniających powyżej 50 osób) zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 11,6% do 216,9 tys. ton. Wzrost produkcji odnotowano w przypadku większości ważniejszych grup produktów. Spośród wyrobów o niskim stopniu przetworzenia o 19% więcej niż przed rokiem wyprodukowano m.in. wędzonych łososi (30,8 tys. ton), o 30% ryb wędzonych pozostałych (24,2 tys. ton) i o 9% mrożonych filetów z ryb morskich (17,9 tys. ton). Z produktów o większej wartości dodanej skokowo rośnie przede wszystkim produkcja marynat i prezerw, przy stosunkowo niewielkim wzroście produkcji konserw rybnych. Najważniejszym surowcem do produkcji tych wyrobów pozostają śledzie, jednak ich znaczenie stopniowo maleje. W okresie styczeń–wrzesień przetwórstwo śledzi zwiększyło się tylko o 3% do 62,1 tys. ton. W strukturze produkcji pierwsze miejsce zajmują ryby wędzone z 26,7% udziałem, wyprzedzając marynaty (22,3%), prezerwy i konserwy (18,9%) oraz filety i ryby świeże bądź mrożone (17,3%). Hamująco na rynek w 2010 r. wpływa spadek popytu krajowego. Mimo, że w roku bieżącym ryby należą do najwolniej drożejących grup żywności, to po po-

nad 8% wzroście cen w roku ubiegłym konsumenci nadal nie wykazują wzrostu zainteresowania tym źródłem białka. O wzroście przetwórstwa decydują zatem możliwości zbytu ryb w eksporcie.

Handel zagraniczny sektora rybnego notuje w 2010 r. rekordowe obroty. Wysokie ceny łososi na rynkach światowych, przy blisko 50% ich udziale w wymianie przekładają się na znaczny wzrost wartości handlu. Dodatkowo, poprawa koniunktury gospodarczej na głównych rynkach zbytu pozwoliła na zwiększenie wywozu większości podstawowych grup produktów, przy zmniejszającej się na skutek aprecjacji złotego opłacalności eksportu. Relatywnie niższe są jednak ceny ryb importowanych. Eksport zwiększył się w okresie styczeń–wrzesień 2010 r. o 12% do 2,82 mld zł, a import o 18% do 2,95 mld zł. Obok łososi, których wywóz zwiększył się w analizowanym okresie o 40% (do 37,7 tys. ton). Więcej wyeksportowaliśmy także dorszy (o 13% do 12,8 tys. ton), przy niewielkim ograniczeniu sprzedaży śledzi (o 4,5% do 31,9 tys. ton). W imporcie największy wzrost przywozu odnotowano w przypadku tilapii, kolejnej ryby słodkowodnej hodowanej głównie w akwakulturach azjatyckich (Chiny). Zwiększył się on ponad 2,5-krotnie do 5,0 tys. ton, zastępując stopniowo na rynku pangii. Po ponad 40% spadku popytu na nie w 2009 r., w br. utrzymuje się silny trend spadkowy (o 14%). O ponad 40% więcej niż przed rokiem sprowadziliśmy tuńczyków, a o 25% łososi, dorszy i morszczuków. Niewielki wzrost wystąpił w imporcie śledzi (o 5%), przy spadku popytu na makrele i mintaje (o 2–5%).

Spadek cen surowców w imporcie widoczny jest przede wszystkim na poziomie producenta. Wartość wskaźnika cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego obniżyła się we wrześniu, w stosunku do sierpnia br. o 1,0%, a w porównaniu z grudniem ub. r. był on niższy o 4,3%. W detalu ryby i przetwory rybne podrożały od grudnia o 2,2%. Najmniejszy wzrost cen odnotowano w przypadku owoców morza i ryb solonych (0,4–0,6%), a najszyciej drożeją ryby słodkowodne (3,3–4,4%).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łososć bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2009 IX	938	2 932	674	733	428	5 705	2 929	101
X	1 628	1 941	1 078	766	297	5 710	2 447	172
XI	7 392	796	945	864	142	10 140	7 050	857
XII	8 451	1 068	983	772	81	11 355	20 217	4 593
2010 ^a I	4 483	1 666	715	1 198	49	8 111	17 181	802
II	7 301	2 225	947	1 828	62	12 363	27 752	1 251
III	12 355	1 182	1 185	1 136	28	15 886	16 834	688
IV	12 176	1 804	1 247	423	285	15 935	5 188	690
V	13 551	1 404	1 368	390	295	17 008	3 136	450
VI	3 452	3 102	1 178	978	254	8 872	207	.
VII	531	2 135	138	1 079	388	4 271	984	24
VIII	201	2 642	120	1 026	399	4 383	1 595	29
IX	816	2 518	661	949	255	5 027	1 881	106
X	1 115	3 552	1 266	815	99		562	50
Wskaźnik zmian (%)								
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	68,5	183,0	117,4	106,4	33,3	119,9	23,0	29,1
<u>I-X 2010</u> <u>I-X 2009</u>	81,9	107,6	95,4	122,5	77,0	90,8	117,9	92,1

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2008 I-XII	12 771	37 969	65 875	154 761	101 968	13 022	7 599	271 376
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2009 VIII	334	1 367	5 595	10 490	5 699	692	615	17 786
IX	700	3 339	6 106	13 420	7 965	930	618	23 565
X	903	2 971	8 420	13 405	7 582	671	808	25 699
XI	760	3 909	9 064	14 797	8 473	869	856	28 530
XII	737	4 751	11 110	16 283	10 795	791	693	32 881
2010 I	841	4 006	6 168	11 852	5 597	1 140	860	22 867
II	957	3 701	7 804	14 010	7 761	1 016	787	26 472
III	1 422	3 883	9 264	16 074	8 752	1 025	1 012	30 643
IV	768	3 369	6 127	11 557	5 644	811	885	21 821
V	774	2 565	5 912	11 394	6 308	735	721	20 645
VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
VIII	643	2 205	6 688	12 068	7 012	914	700	21 604
IX	1 081	3 323	10 114	19 912	8 887	1 064	759	31 260
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	154,4	99,5	165,6	148,4	111,6	114,4	122,8	132,7
<u>I-IX 2010</u> <u>I-IX 2009</u>	132,3	104,7	121,5	110,3	102,8	93,9	121,9	111,6

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2008 I-XII	252,0	90,9	43,0	31,9	33,6	425,0	191,6	77,7	45,2	84,1
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2009 VIII	14,4	6,2	3,1	1,6	2,4	27,2	11,6	5,1	2,8	5,5
IX	21,6	8,0	3,7	3,0	4,8	37,7	16,1	8,2	3,5	7,2
X	23,7	7,9	4,3	3,7	5,8	40,2	19,7	6,4	3,0	8,9
XI	31,9	8,9	5,2	4,4	7,0	51,3	25,0	8,1	3,8	11,7
XII	31,1	9,1	3,7	3,0	7,8	45,4	20,7	7,2	3,5	10,7
2010 ^{ab} I	25,7	7,4	3,9	2,5	8,3	36,3	15,7	6,1	3,2	9,0
II	22,8	8,0	4,6	2,6	1,5	39,9	16,0	7,1	3,5	10,6
III	32,7	9,5	6,4	3,8	5,0	48,1	19,9	9,2	3,6	10,5
IV	33,7	7,4	4,2	2,5	11,2	31,3	11,0	5,5	2,7	9,6
V	33,7	6,7	3,9	2,7	7,4	31,1	10,1	7,3	3,1	8,3
VI	23,9	7,1	5,2	2,7	3,6	28,4	10,8	4,8	2,6	7,5
VII	21,3	6,8	3,6	2,4	5,6	26,2	8,9	5,3	3,0	7,0
VIII	17,8	6,0	3,3	2,7	4,2	30,1	13,5	4,4	3,3	6,8
IX	19,9	7,2	3,7	2,5	4,8	37,2	18,0	6,3	3,9	6,4
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	92,1	90,0	100,0	83,3	100,0	98,7	111,8	76,8	111,4	88,9
<u>I-IX 2010</u> <u>I-IX 2009</u>	99,3	102,6	112,1	120,8	89,0	110,6	108,8	94,8	115,1	129,8

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne,
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b	Norwegia	Tajlandia
						Chiny	Wietnam	Argentyna		
2008 I-XII	3,63	3,40	4,09	4,24	3,94	5,07	-	8,84	12,02	10,01
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2009 VIII	4,23	3,70	5,14	3,53	4,26	6,24	-	8,20	15,11	9,53
IX	3,92	3,71	4,74	4,97	4,52	6,37	-	8,19	12,96	9,22
X	3,72	3,70	5,07	4,41	4,44	5,45	-	7,96	13,97	9,17
XI	3,89	3,79	4,30	4,12	4,25	5,48	-	7,76	13,81	9,28
XII	3,76	3,46	3,87	3,89	4,32	5,43	-	7,84	14,28	9,48
2010 ^a I	3,80	3,37	4,21	3,83	3,93	6,60	6,29	8,13	15,73	9,58
II	3,36	3,38	4,08	3,86	4,21	5,96	5,53	7,93	16,37	8,99
III	3,57	3,35	4,05	3,98	3,98	5,76	5,95	8,10	16,61	9,05
IV	3,39	3,22	3,80	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,15	8,49
V	3,44	3,17	3,98	4,11	3,95	7,41	6,25	9,60	20,87	8,74
VI	3,71	3,30	3,96	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,70	10,07
VII	3,85	3,25	3,62	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,24	11,02
VIII	3,79	3,46	3,76	5,64	4,38	6,46	6,23	10,41	19,71	10,72
IX	3,74	3,60	3,92	4,41	4,29	6,40	5,90	10,03	19,06	10,65
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	95,4	97,0	82,7	88,7	94,9	100,5	x	122,5	147,1	115,5
<u>I-IX 2010</u> <u>I-IX 2009</u>	85,7	91,0	75,2	82,6	92,6	84,2	x	92,1	121,6	89,5

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2008 I-XII	6,86	20,03	19,68	20,81	34,57	32,23	47,37	8,99	0,38
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	10,40	0,51
2009 VIII	8,50	14,27	19,17	21,63	45,70	35,95	44,08	9,93	-
IX	8,36	15,54	15,28	22,62	42,10	35,73	47,85	10,01	-
X	8,00	14,77	13,72	18,60	42,21	36,25	44,32	9,65	0,57
XI	8,26	15,62	17,70	21,59	37,53	35,56	39,96	9,99	0,57
XII	7,64	18,14	21,95	18,71	46,18	35,04	43,91	10,27	0,59
2010 ^a I	7,74	16,95	21,99	17,18	44,53	34,96	47,15	-	0,57
II	7,59	17,04	19,99	19,18	44,33	34,79	43,94	-	0,55
III	7,72	15,17	16,74	18,00	40,97	33,58	49,71	9,49	0,50
IV	6,88	16,46	17,48	19,31	42,51	33,58	49,51	-	0,51
V	7,51	17,16	17,38	11,62	45,47	35,41	47,46	-	0,49
VI	7,80	17,18	20,46	18,73	46,56	40,28	56,24	10,12	0,48
VII	7,43	18,48	20,26	22,07	46,83	35,79	38,69	-	-
VIII	8,51	15,87	17,54	22,24	45,64	35,07	40,58	-	-
IX	7,49	19,47	19,02	21,91	46,36	35,44	46,62	-	-
Wskaźnik zmian (%)									
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	89,6	125,3	124,5	96,9	110,1	99,2	97,4	x	x
<u>I-IX 2010</u> <u>I-IX 2009</u>	85,7	105,3	101,7	81,3	106,7	92,3	98,7	90,5	102,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2009 IX	9,34	-	10,39	59%	10,59	61%	8,50	54%	6,71	73%	7,90	71%
X	9,60	-	10,40	58%	10,64	61%	8,70	55%	6,69	73%	7,81	70%
XI	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
2010 I	.	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
VI	9,41	-	10,72	59%	.	x	6,69	43%	6,44	70%	7,24	65%
VII	9,44	-	10,81	59%	10,99	63%	6,70	44%	6,43	70%	7,20	65%
VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
IX	9,61	-	11,62	62%	11,49	65%	7,06	46%	6,37	69%	7,16	65%
X	9,41	-	11,96	64%	11,42	64%	7,18	47%	6,36	69%	7,18	64%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	98,0	x	115,0	x	107,3	x	82,5	x	95,1	x	91,9	x
<u>I-X 2010</u> <u>I-X 2009</u>	100,3	x	106,6	x	98,7	x	81,4	x	98,9	x	94,6	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w oleju.	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2009 IX	17,39	13,39	15,71	19,41	68,50	10,05	14,97	17,35	19,28	25,47	11,17	-
X	17,34	13,26	15,83	19,60	69,60	10,09	14,95	17,48	19,48	25,59	11,19	13,58
XI	17,38	13,12	15,89	19,96	70,60	10,12	14,96	17,55	19,84	25,65	11,22	13,36
XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	20,04	25,65	11,14	12,67
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
VI	17,18	12,56	15,45	21,17	71,10	10,24	14,70	18,26	20,60	26,24	11,15	-
VII	17,38	12,64	15,32	21,38	70,90	10,24	14,72	18,26	20,60	26,18	11,08	-
VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
IX	17,70	12,75	15,27	21,60	71,50	10,34	14,83	18,39	20,72	26,41	11,10	-
X	17,81	12,70	15,14	21,66	72,20	10,43	14,66	18,35	20,92	26,53	11,14	13,91
Wskaźnik zmian (%)												
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	102,7	95,8	95,6	110,5	103,7	103,4	98,1	105,0	107,4	103,7	99,6	102,4
<u>I-X 2010</u> <u>I-X 2009</u>	103,1	96,7	101,4	112,0	107,9	104,4	100,8	109,0	110,5	106,5	101,4	102,3

Źródło: Dane GUS.

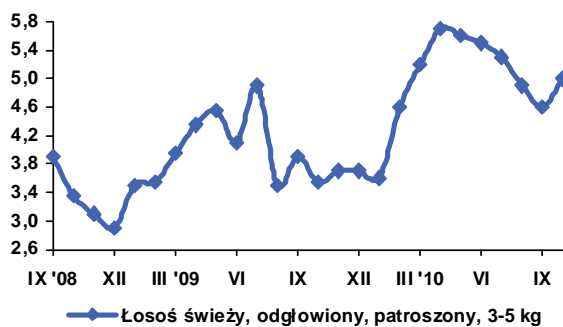
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
I-VI 2008	2,43	1,20	0,39	0,29	0,25	0,30
I-VI 2009	2,48	1,12	0,40	0,32	0,26	0,38
I-VI 2010	2,40	1,06	0,41	0,33	0,25	0,35
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-VI 2010</u> <u>I-VI 2009</u>	96,8	94,6	102,5	103,1	96,2	92,1

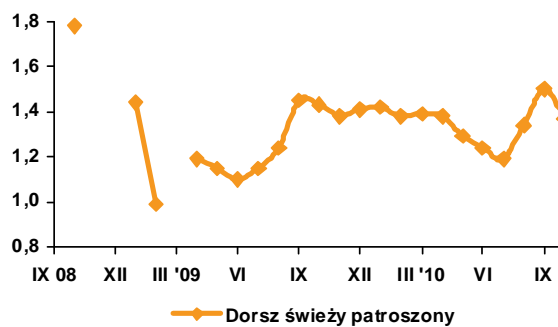
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

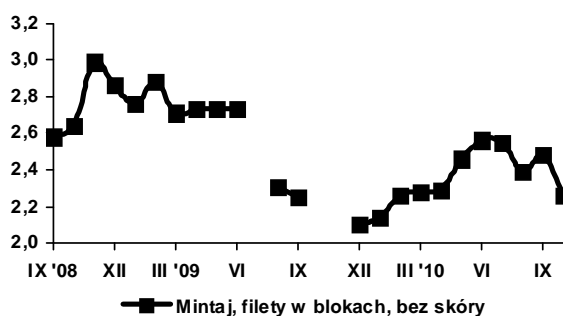
Rys. 1. Cena lososi w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

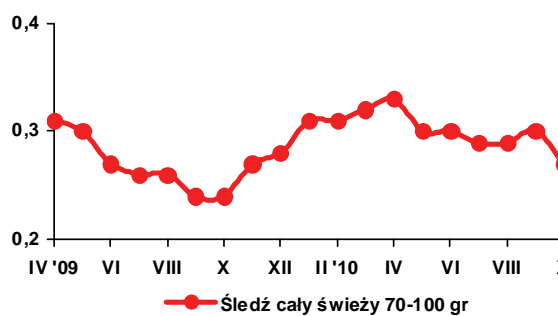
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski (EUR/kg)

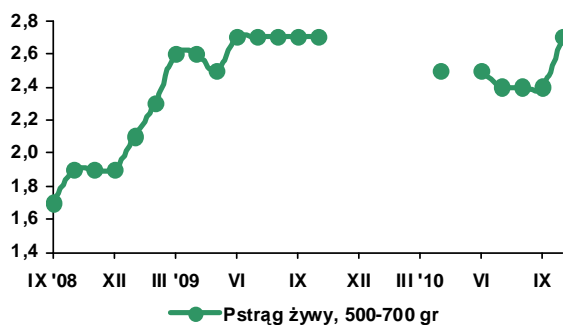
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec (poch. Chiny) EUR/kg

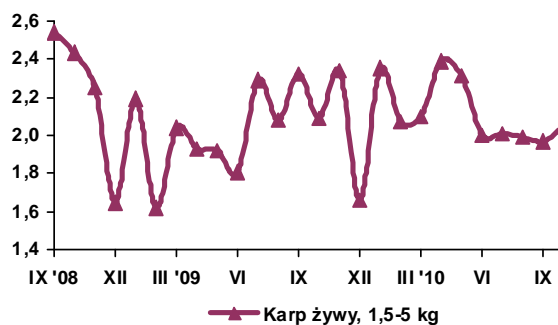
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski (EUR/kg)

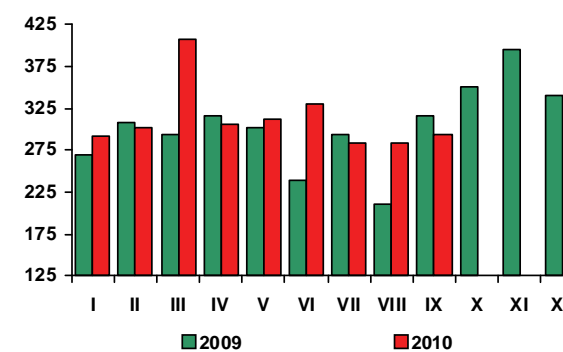
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

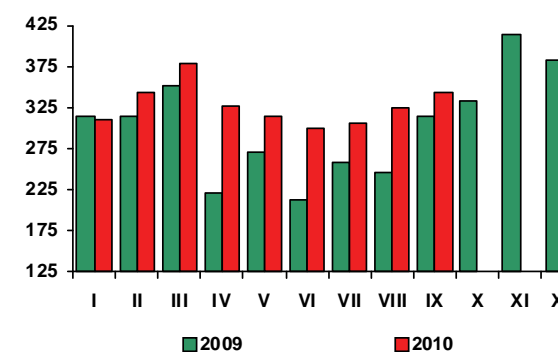
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W październiku 2010 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 1,0%, w tym żywności o 1,1%. Zdecydował o tym głównie wzrost cen warzyw (o 7,5%), owoców (o 3,0%), mąki (o 4,0%), pieczywa (o 2,3%), cukru (o 1,4%) i olejów roślinnych (o 1,1%). Zwiększyły się także ceny masła i margaryn (po 0,9%) oraz serów (o 0,8%) i jaj (o 0,6%). Nieznacznie podrożały makarony (o 0,5%) oraz ryby i przetwory rybne (o 0,2%). Obniżyły się ceny mięsa surowego (o 2,4%), w tym drobiowego o 4,8% a wieprzowego o 1,1%. Ceny mięsa wołowego i wędlin utrzymały się na podobnym, jak miesiąc wcześniej poziomie. W grupie warzyw zwykowały głównie ceny ogórków świeżych, pomidorów i sałaty, a w grupie owoców – ceny śliwek i owoców jagodowych, przy spadku cen owoców cytrusowych i bananów.

W październiku 2010 r., w porównaniu z październikiem 2009 r., wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 4,8%, w tym żywności 5,3% i był około dwukrotnie wyższy od stopy inflacji (2,8%). Spośród pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych znacząco podrożały towary i usługi związane z transportem (o 4,9%), w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 9,5%. W tempie przewyższającym stopę inflacji wzrosły także ceny towarów i usług związanych z utrzymaniem mieszkania i nośnikami energii (o 4,2%), ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 3,3%), opłat w zakresie zdrowia (o 3,0%) oraz restauracji i hoteli (o 2,9%). Spadły natomiast bezwzględne ceny odzieży i obuwia (o 3%), towarów i usług w zakresie łączności (o 1,6%) oraz rekreacji i kultury (o 1,0%).

W październiku br., z powodu mniejszych zbiorów, dużo droższe niż przed rokiem były warzywa (o 27,6%) i owoce (o 22,8%). Wzrostowi cen warzyw sprzyjał dynamiczny wzrost eksportu. W porównywanym okresie ceny ziemniaków wzrosły średnio o 55%, a warzyw świeżych o 33,3%, w tym kapusty o 65%, sałaty o 47%, pomidorów o 42%, cebuli o 26,5%, kalafiorów i ogórków po ok. 18%, buraków o 15,5% i marchwi o 10%. W październiku br. łączne ceny owoców drzew, krzewów i roślin jagodowych ukształtowały się na poziomie o 40,5% wyższym, niż rok wcześniej. Ceny śliwek zwiększyły się o 85%, gruszek o 55%, a jabłek o 51%. W grupie owoców południowych podrożały głównie owoce cytrusowe (o 11%), a potaniały banany (o 5,2%) i pozostałe owoce (o 10,5%).

Istotnie zwiększyły się ceny tłuszczów jadalnych (o 7,3%), głównie za sprawą znaczącego wzrostu cen masła (o 17,3%) i margaryn (o 4,9%), przy spadku cen tłuszczów wieprzowych (o 6,4%) i niewielkiej redukcji cen olejów (o 0,2%). W październiku br. za pieczywo i produkty zbożowe konsumenci musieli zapłacić średnio o 6,2% więcej niż przed rokiem, w tym za pieczywo o 9,5% więcej, a za mąkę o 8,3% więcej. Wzrost cen artykułów mleczarskich wyniósł 3,4%, w tym serów dojrzewających 8,1%. Ryby i przetwory rybne oraz wyroby cukiernicze i miód podrożały średnio o 2,3%, w tym miód o 8,7%. Ceny jaj zwiększyły się o 1,0%, a napojów bezalkoholowych o 0,5%. W październiku 2010 r. niższe niż przed rokiem były natomiast ceny mięsa i przetworów mięsnych (o 2,3%), w tym mięsa wieprzowego o 5,2% a mięsa drobiowego i wędlin po 1,5%.

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń–październik 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu przed rokiem, wyniósł 2,5% i był taki sam jak cen konsumpcyjnych ogółem. Wzrosły ceny wszystkich podstawowych grup produktów żywnościowych, z wyjątkiem mięsa i jego przetworów oraz cukru. Najbardziej zwiększyły się ceny warzyw (o 12,7%), owoców (o 8,5%) oraz tłuszczów jadalnych (o 6%), w tym masła o 17,1%.

Do końca br. możliwy jest dalszy, lecz niewielki wzrost cen żywności stymulowany głównie przez spodziewany wzrost cen surowców rolniczych oraz pozasurowcowych kosztów przetwórstwa i obrotu. Czynnikiem hamującym tempo wzrostu cen żywności będą ograniczenia popytowe, kreowane przez utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia, niskie tempo wzrostu płac i relatywnie wysoki poziom cen usług bytowych. Spadek krajowego popytu na żywność w br. potwierdzają statystyki sprzedaży. W okresie styczeń–październik br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zmalała o 2,5% (w cenach stałych), wobec wzrostu o 4,7% odpowiednio rok wcześniej.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w październiku 2010 r.

Wyszczególnienie	X 2010			I-X 2010
	IX 2010=100	X 2009=100	XII 2009=100	I-X 2009=100
O G Ó Ł E M	100,5	102,8	102,6	102,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,0	104,8	103,7	102,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	103,3	103,1	105,6
Odzież i obuwie	101,7	97,0	97,6	96,0
Mieszkanie	100,5	103,5	103,3	103,2
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,6	104,2	104,0	103,7
w tym nośniki energii	101,0	105,0	104,8	103,9
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	100,8	100,6	101,3
Zdrowie	100,1	103,0	102,7	103,0
Transport	100,3	104,9	104,4	106,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	100,6	109,5	108,5	112,1
Łączność	99,9	98,4	99,8	98,6
Rekreacja i kultura	99,4	99,0	100,8	99,7
Edukacja	100,6	102,4	102,3	102,7
Restauracje i hotele	100,2	102,9	102,5	103,3
Inne towary i usługi	100,2	101,6	101,4	102,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w październiku 2010 r.

Wyszczególnienie	X 2010			I-X 2010
	IX 2010=100	X 2009=100	XII 2009=100	I-X 2009=100
Żywność (bez napojów)	101,1	105,3	104,0	102,5
Pieczywo i produkty zbożowe	101,6	106,2	106,0	102,0
Pieczywo	102,3	109,5	109,0	102,3
Ryż	99,6	94,1	95,6	94,8
Makarony	100,5	101,4	100,5	103,2
Mięso i przetwory	99,0	97,7	100,0	98,6
Mięso wieprzowe	98,9	94,8	97,9	95,2
Mięso wołowe	99,9	100,4	100,4	104,2
Drób	95,2	98,5	104,2	95,3
Przetwory mięsne i wędliny	100,1	98,5	99,6	100,7
Ryby	100,2	102,3	102,2	104,1
Mleko, sery i jaja	100,5	103,1	101,7	102,3
Artykuły mleczarskie	100,5	103,4	102,5	101,6
Mleko	99,9	101,0	100,6	100,4
Sery twarogowe	100,7	103,3	103,3	101,1
Sery dojrzewające i topione	100,9	108,1	104,9	104,8
Jaja	100,6	101,0	97,2	106,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,8	107,3	101,7	106,0
Masło	100,9	117,3	103,9	117,1
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,3	93,6	95,2	96,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,9	104,9	101,7	102,9
Oleje roślinne	101,1	99,8	100,3	97,1
Owoce	103,0	122,8	117,6	108,5
Jabłka	99,0	151,4	158,9	107,9
Owoce cytrusowe	92,4	111,0	126,3	104,2
Banany	92,2	94,8	96,5	88,4
Warzywa	107,5	127,6	110,9	112,7
Ziemniaki	99,6	155,1	141,5	124,7
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,4	102,1	103,8	98,3
Cukier	101,4	101,4	107,7	86,4
Napoje bezalkoholowe	100,3	100,5	100,5	102,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	101,1	100,7	100,8	100,9	101,2	99,0	98,4	99,4	102,4	101,7	101,5	100,3
	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0		
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	100,4	100,8	100,4	100,2	100,2	100,3	100,2	100,3	104,2	102,6	100,9	100,7
	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6		
Mięso	2007	101,9	100,5	101,1	99,4	100,2	100,8	103,1	100,5	100,5	99,8	99,8	98,7
	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0		
Ryby	2007	100,2	100,2	100,1	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,2	100,2	100,4	100,2
	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2		
Mleko, sery, jaja	2007	100,4	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,5	101,2	103,4	103,4	102,5	101,2
	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5		
Tłuszcze	2007	100,4	100,0	99,9	99,8	100,2	100,1	101,5	101,8	104,2	103,5	102,6	100,6
	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8		
Owoce	2007	98,0	101,4	102,1	105,0	112,5	92,4	101,3	101,5	103,6	104,9	100,0	97,0
	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0		
Warzywa	2007	105,2	103,7	103,0	107,2	103,8	92,5	75,2	86,1	107,9	103,4	110,0	106,0
	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5		
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	99,8	99,7	99,7	99,8	100,1	99,6	99,7	99,7	100,3	100,6	100,5	100,2
	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4		
Cukier	2007	98,9	99,2	99,0	99,4	99,6	98,9	98,6	99,1	99,8	100,1	100,4	100,0
	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4		
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5		
III. Średnia płaca ^a	2007	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1		

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	102,8	103,2	104,3	104,6	104,3	104,4	104,4	102,8	105,1	106,6	107,6	107,9
	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8		
Pieczywo i produkty zbozowe	2007	105,2	105,9	106,4	106,7	106,9	107,1	107,2	107,4	109,0	106,9	111,0	111,8
	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2		
Mięso	2007	101,1	102,3	105,6	105,0	103,7	104,7	106,8	104,3	104,5	105,9	106,6	106,5
	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7		
Ryby	2007	101,5	101,6	101,6	101,6	101,7	101,6	101,6	101,6	101,4	101,6	101,8	102,1
	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3		
Mleko, sery, jaja	2007	100,8	100,8	100,9	101,3	101,5	102,2	102,9	104,3	107,4	110,7	113,1	114,4
	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1		
Tłuszcze	2007	99,5	99,8	100,0	100,3	100,4	100,7	102,1	103,6	107,8	111,4	114,3	115,3
	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3		
Owoce	2007	98,4	99,1	100,0	101,9	104,5	104,2	103,2	108,8	126,1	131,0	126,9	120,0
	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8		
Warzywa	2007	112,7	111,3	111,6	114,1	111,6	109,4	103,2	86,7	93,0	92,9	96,2	97,4
	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6		
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	102,1	101,9	101,6	101,3	101,1	100,5	99,6	97,5	96,9	97,3	98,4	99,7
	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1		
Cukier	2007	105,0	104,8	104,0	102,8	101,5	99,8	96,9	91,4	89,0	88,9	90,7	93,2
	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4		
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8		
III. Średnia płaca ^a	2007	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9		

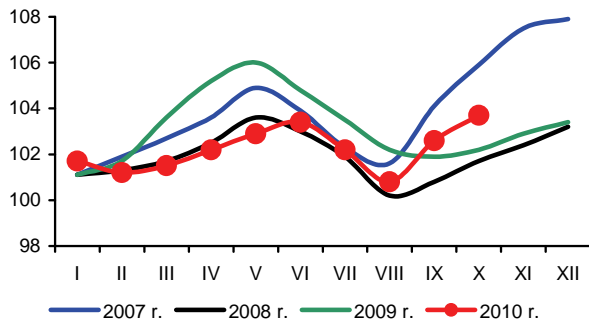
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

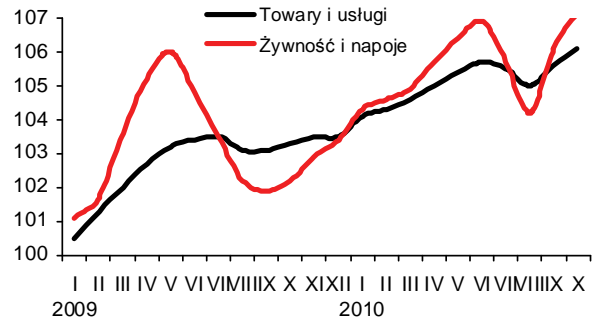
Wyszczególnienie a – 2009 r. b – 2010 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w złotych												
Ryż – 1 kg	a	4,58	4,60	4,62	4,71	4,74	4,72	4,72	4,70	4,66	4,56	4,48	4,41
	b	4,41	4,36	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13	4,07	4,02		
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	1,88	1,88	1,89	1,88	1,89	1,88	1,88
	b	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	2,01	2,07		
Makaron – 250 g	a	2,17	2,16	2,17	2,19	2,18	2,20	2,19	2,20	2,19	2,18	2,18	2,17
	b	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17	2,16	2,16		
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,00	1,99	1,97	1,95	1,95	1,93	1,94	1,92	1,92	1,90	1,89	1,88
	b	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84	1,96	2,05		
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	18,61	18,79	19,18	19,53	19,70	19,84	20,08	20,14	20,19	20,24	20,30	20,26
	b	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50	20,53	20,46		
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	24,42	24,59	25,24	25,68	26,00	26,15	26,45	26,55	26,65	26,64	26,74	26,59
	b	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64	26,50	26,54		
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,94	14,69	15,03	15,50	15,83	15,63	15,88	15,76	15,60	15,05	14,53	14,24
	b	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08	14,08	13,86		
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,91	6,72	7,12	7,28	6,95	7,39	7,33	7,22	6,90	6,47	6,11	5,93
	b	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04	6,86	6,31		
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,11	21,32	21,66	21,93	21,92	22,08	22,35	22,35	22,38	22,37	22,18	22,05
	b	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99	22,03	21,96		
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	13,13	13,15	13,41	13,49	13,78	13,83	14,11	14,16	14,23	14,31	14,27	14,11
	b	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70	13,87	14,01		
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	13,91	14,43	14,89	15,28	15,28	15,37	15,55	15,62	15,71	15,83	15,89	15,63
	b	15,68	15,60	15,47	15,38	15,37	15,45	15,32	15,33	15,27	15,14		
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,76	2,75	2,74	2,72	2,74	2,73	2,72	2,71	2,71	2,70	2,71	2,70
	b	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68	2,70	2,69		
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,00	0,99	0,98	0,96	0,96	0,96	0,95	0,96	0,96	0,97	0,96
	b	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96	0,95	0,96		
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,85	11,86	11,83	11,71	11,74	11,76	11,81	11,87	11,83	11,83	11,88	11,86
	b	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13	12,14	12,26		
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	16,32	16,25	16,14	16,15	16,14	16,02	15,83	15,80	15,57	15,86	16,48	16,90
	b	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34	17,62	17,81		
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,21	5,22	5,17	5,13	5,16	5,14	5,16	5,17	5,16	5,12	5,21	5,20
	b	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19	5,19	5,21		
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,40	0,41	0,42	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,44	0,44	0,45	0,46
	b	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45	0,45	0,45		
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,49	3,46	3,45	3,40	3,43	3,42	3,39	3,40	3,42	3,57	3,90	4,07
	b	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21	4,22	4,26		
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,81	3,81	3,79	3,75	3,75	3,72	3,68	3,66	3,67	3,66	3,66	3,68
	b	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68	3,72	3,68		
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,17	6,17	6,17	6,12	6,18	6,17	6,14	6,13	6,08	6,01	5,98	5,89
	b	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77	5,84	5,88		
Śłonina – 1 kg	a	4,88	4,98	5,23	5,28	5,27	5,31	5,43	5,39	5,38	5,31	5,18	5,09
	b	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73	4,71	4,66		
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,48	1,49	1,48	1,49	1,50	1,49	1,49	1,49	1,48	1,48	1,48	1,47
	b	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40	1,39	1,38		
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,80	2,91	3,31	3,46	3,44	3,36	3,25	3,17	3,06	3,01	2,89	2,82
	b	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65	2,95	2,99		
Jabłka – 1 kg	a	1,94	1,93	1,96	2,09	2,60	3,10	3,47	3,01	2,37	2,05	1,95	1,94
	b	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05	3,11	3,07		

Źródło: Dane GUS

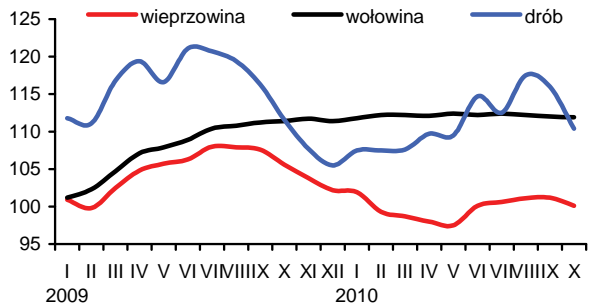
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

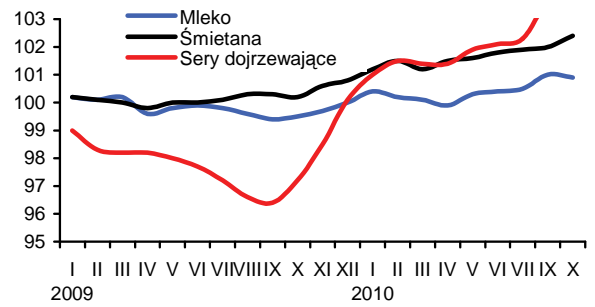
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2008 = 100) (w %)

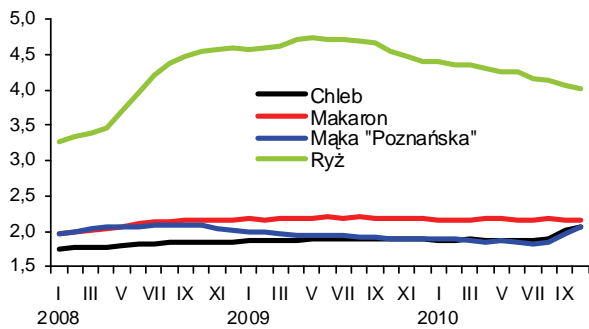
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2008 = 100) (w %)

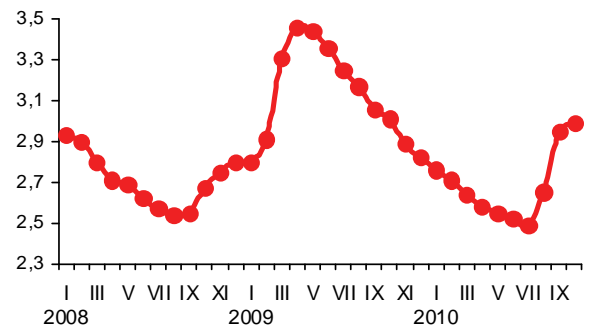
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2008 = 100) (w %)

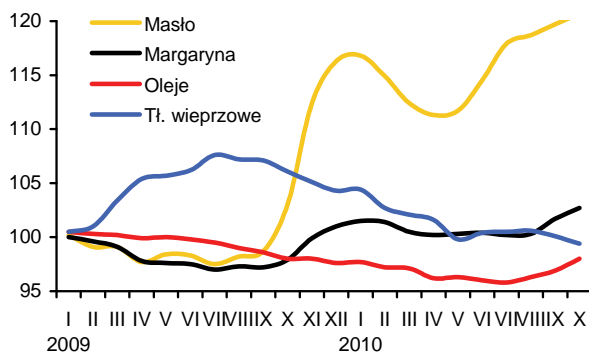
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

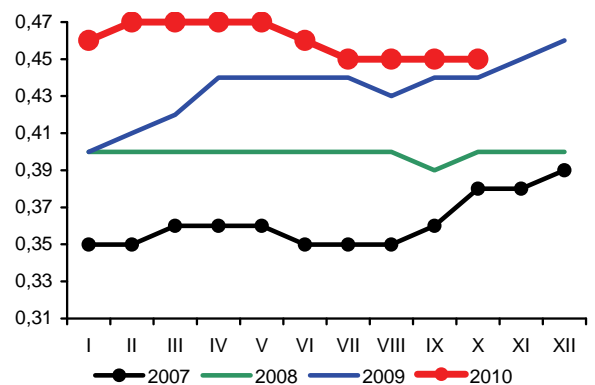
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Arkadiusz Zalewski

W październiku 2010 r. wzrosły ceny większości środków produkcji dla rolnictwa, a najwyższe wzrosty dotyczyły nawozów mineralnych i bezpośrednich nośników energii.

Zwiększa się dynamika wzrostu cen nawozów mineralnych. Wynika to przede wszystkim z poprawiającej się sytuacji na rynku zbóż oraz podwyżek cen nawozów na rynkach światowych. W październiku nawozy mineralne podrożały o 2,9%, w tym najbardziej nawozy azotowe: saletrzak o 6,4%, a saletra amonowa o 5,4%. Potaniała sól potasowa – o 0,7%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne potaniały średnio o 8,6%, w tym najsilniej superfosfat prosty (o 21,0%), podrożały natomiast nawozy azotowe, średnio o 0,9%. W październiku nieznacznie pogorszyły się relacje cen nawozów do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK należało wydatkować równowartość 4,9 kg pszenicy, o 0,1 kg więcej w porównaniu z miesiącem poprzednim, ale aż o 3,3 kg mniej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym była sól potasowa (równowartość 4,0 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,7 kg pszenicy).

Zwiększają się obroty handlu zagranicznego nawozami mineralnymi. Wartość eksportu w okresie styczeń-sierpień br. wyniosła 342 mln euro i była o 45% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. W tym czasie wartość importu nawozów zwiększyła się o 30% do 305 mln euro.

Nawozy wapniowe podrożały w październiku o 1,0% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Nadal są one jednak o ponad 7% droższe niż przed rokiem.

Silnie rosną ceny na światowych rynkach¹. W październiku średni wzrost światowych cen nawozów mineralnych wyniósł ponad 5%, w tym fosforan amonu² podrożał o 9,5%, superfosfat potrójny³ o 6,3%, mocznik⁴ o 4,6%, a sól potasowa⁵ potaniała o 0,7%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały o blisko 30%, w tym superfosfat potrójny o 85%, fosforan amonu o 92%, mocznik o 38%, ale sól potasowa potaniała o 24%. Rosnące w szybkim tempie ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach są przede wszystkim następstwem podwyżek cen zbóż, co przekłada się na wzrost popytu.

Stabilne są ceny środków ochrony roślin. W październiku średni spadek ich cen wyniósł zaledwie 0,1%, w tym Karate Zeon podrożało o 0,8%, a Chwastox potaniał o 0,3%. Od początku roku środki ochrony roślin podrożały o 2,9%, w tym preparaty owadobójcze o 8,0%, grzybobójcze o 3,8%, a herbicydy potaniały o 1,1%. Najsil-

niej drożącym środkiem ochrony roślin w tym okresie było Karate (13,9%), potaniał natomiast Roundup (o 6,3%).

Rosnące ceny paliw kopalnych wpłynęły na podwyżki średnich cen na rynku bezpośrednich nośników energii. Podrożał przede wszystkim gaz propan-butan (o 3,2%), koks opałowy (o 2,7%) oraz węgiel kamienny (o 2,3%). W ciągu 12 miesięcy nośniki energii podrożały o 8,5%, w tym najbardziej olej napędowy (o 18,5%).

Na światowych rynkach energii¹ w październiku dominowały podwyżki. Ropa Brent podrożała o 6,6%, węgiel kamienny o 1,9%, ale gaz ziemny potaniał o 4,0%.

Od kwietnia 2010 r. systematycznie drożeją materiały budowlane. Tym samym trwający od połowy 2007 r. trend obniżek cen został zahamowany. W październiku 2010 r. ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 0,4%, w tym najbardziej podrożała tarcica iglasta (o 2,7%) oraz blacha dachowa (o 1,2%). Od początku roku ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 3,2%, w tym płyty styropianowe podrożały o 10,9%, stal płaska o 10,6%, a dwuteowniki grube o 8,2%. W tym okresie potaniały cegły (o 4,0%) oraz cement (o 3,4%).

Powodem podwyżek cen stali w Polsce są wysokie ceny stali na światowych rynkach¹. Wprawdzie w październiku ceny stali pozostały na poziomie miesiąca poprzedniego, ale są o 14,5% wyższe w porównaniu z początkiem roku. Drożeje również miedź. W październiku jej ceny wzrosły o 7,6%, a od początku roku o 18,7%. Wzrosły także ceny aluminium, w październiku o 8,6%, a od początku roku o 7,7%.

Nadal względnie stabilny jest rynek maszyn rolniczych. W październiku maszyny podrożały średnio o 0,3%, w tym najbardziej rozrzutniki obornika (o 1,3%). Potaniały natomiast samochody dostawcze (o 0,8%). Od początku roku maszyny rolnicze podrożały o 3,0%, a w ciągu 12 miesięcy o 3,2%.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob US Gulf

3 Notowania fob Tunis

4 Notowania fob Yuzhnyy

5 Notowania fob Vancouver

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		X 2009	XII 2009	X 2010	X 2010 IX 2010	X 2010 XII 2009	X 2010 X 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	94,08	90,00	95,52	106,4	106,1	101,5	4,94	8,84
Saletra amonowa 34%N	„	103,40	98,80	102,28	105,4	103,5	98,9	4,35	7,79
Mocznik 46%N	„	127,92	122,32	131,20	104,2	107,3	102,6	4,13	7,39
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	116,96	110,36	92,44	101,0	83,8	79,0	6,69	11,97
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	„	198,40	191,76	168,00	100,5	87,6	84,7	6,08	10,88
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	199,04	182,00	191,60	104,4	105,3	96,3	4,33	7,76
Sól potasowa 60% K ₂ O	„	206,24	196,72	164,88	99,3	83,8	79,9	3,98	7,12
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	198,80	182,04	175,72	101,8	96,5	88,4	4,54	8,13
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	194,40	175,28	153,76	100,8	87,7	79,1	4,45	7,97
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	75,32	73,52	80,86	101,0	110,0	107,4	1,95	3,49

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		X 2009	XII 2009	X 2010	X 2010 IX 2010	X 2010 XII 2009	X 2010 X 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	91,06	91,12	94,72	99,9	104,0	104,0	13,71	24,54
Dursban 480 EC	1 l	47,71	47,63	50,51	100,3	106,0	105,9	7,31	13,09
Karate Zeon O50 CS	100 ml	23,09	23,09	26,3	100,8	113,9	113,9	3,81	6,81
Decis 2,5 EC	250 ml	28,46	28,32	29,52	100,2	104,2	103,7	4,27	7,65
Dithane M-45	1 kg	34,00	33,76	35,5	100,3	105,2	104,4	5,14	9,20
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	45,36	45,64	46,45	99,6	101,8	102,4	6,72	12,03
Bravo	1 l	51,04	51,14	53,21	99,6	104,0	104,3	7,70	13,78
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,11	54,14	54,56	99,8	100,8	100,8	7,90	14,13
Roundup	1 l	43,97	43,84	41,06	99,6	93,7	93,4	5,94	10,64
Granstar	8 g	21,07	21,16	20,86	99,8	98,6	99,0	3,02	5,40
Fusilade Forte	1 l	118,43	118,59	119,07	99,9	100,4	100,5	17,23	30,85
Chwastox extra	1 l	16,13	15,97	16,11	99,3	100,9	99,9	2,33	4,17
Kerb 50 WP	1 kg	167,84	167,95	174,76	100,1	104,1	104,1	25,29	45,27
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,50	28,58	29,67	100,2	103,8	104,1	4,29	7,69

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		X 2009	XII 2009	X 2010	X 2010 IX 2010	X 2010 XII 2009	X 2010 X 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	697,28	696,63	720,86	102,3	103,5	103,4	104,34	186,75
Koks opałowy	t	956,68	947,28	1074,84	102,7	113,5	112,4	155,57	278,46
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,30	4,29	4,58	100,0	106,8	106,5	0,66	1,19
Olej napędowy	1 l	3,73	3,80	4,42	101,1	116,3	118,5	0,64	1,15
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,53	2,58	2,96	101,0	114,7	117,0	0,43	0,77
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,95	2,06	2,28	103,2	110,7	116,9	0,33	0,59
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,19	33,20	33,38	100,2	100,5	100,6	4,83	8,65
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,13	13,14	14,13	101,7	107,5	107,6	2,05	3,66
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,35	12,54	12,73	101,0	101,5	103,1	1,84	3,30
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	10,76	10,72	10,93	100,8	102,0	101,6	1,58	2,83
Energia elektryczna	10 kWh	5,63	5,63	5,94	100,0	105,5	105,5	0,86	1,54

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		X 2009	XII 2009	X 2010	X 2010 IX 2010	X 2010 XII 2009	X 2010 X 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	23,30	23,04	22,26	99,4	96,6	95,5	3,22	5,77
Wapno	1 t	488,77	488,07	489,88	100,1	100,4	100,2	70,90	126,91
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	121,18	119,55	132,59	99,9	110,9	109,4	19,19	34,35
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3052,44	3003,45	3322,61	99,7	110,6	108,9	480,91	860,78
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,78	11,73	12,23	100,7	104,3	103,8	1,77	3,17
Dwuteownik gruby	1 t	3304,46	3249,21	3516,91	99,9	108,2	106,4	509,03	911,12
Blacha dachowa	1 m ²	29,36	28,94	29,48	101,2	101,9	100,4	4,27	7,64
Tynk „Atlas”	25 kg	48,02	48,16	50,75	100,1	105,4	105,7	7,35	13,15
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,28	1,26	1,21	99,2	96,0	94,5	0,18	0,31
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	698,24	695,05	679,32	99,9	97,7	97,3	98,32	175,99
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	582,55	581,95	606,18	102,7	104,2	104,1	87,74	157,04
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,55	27,47	28,13	100,4	102,4	102,1	4,07	7,29
Okno drewniane szklane	1 szt.	1494,35	1517,19	1536,72	100,6	101,3	102,8	222,42	398,11
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1336,16	1353,99	1427,84	101,1	105,5	106,9	206,66	369,91

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

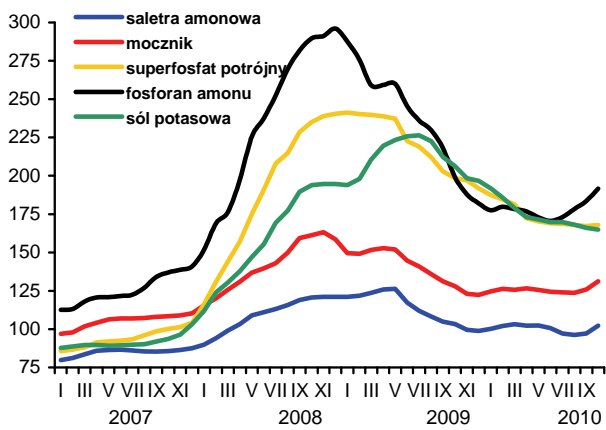
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	X 2009	XII 2009	X 2010	X 2010 IX 2010	X 2010 XII 2009	X 2010 X 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	330392,89	331564,95	349872,02	101,0	105,5	105,9	506,40	906,40
Kombajn do ziemniaków	64678,87	64864,11	67913,88	100,1	104,7	105,0	98,30	175,94
Samochód dostawczy „Iveco”	102586,48	103645,83	106545,14	99,2	102,8	103,9	154,21	276,02
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	35867,84	36243,08	39953,54	101,3	110,2	111,4	57,83	103,51
Siewnik zbożowy 25 redlic	16564,13	16621,12	17272,50	100,5	103,9	104,3	25,00	44,75
Ciągnik „Ursus” 3512	77720,24	77766,56	77543,56	100,3	99,7	99,8	112,24	200,89
Ciągnik 90 kW	160228,65	159138,47	164555,67	99,4	103,4	102,7	238,18	426,31
Przyczepa do ciągnika samowładowca	30166,82	30384,34	32486,59	100,2	106,9	107,7	47,02	84,16
Kopaczka elewatorowa	12202,62	12292,85	12792,15	100,8	104,1	104,8	18,52	33,14
Agregat uprawowy do siewnika	13978,78	13971,10	15014,97	100,9	107,5	107,4	21,73	38,90
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5953,8	5941,67	6076,91	100,2	102,3	102,1	8,80	15,74
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	4964,31	4963,53	5038,12	100,1	101,5	101,5	7,29	13,05
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	39096,5	39094,73	39667,40	100,1	101,5	101,5	57,41	102,77
Opryskiwacz 400 l	3659,86	3743,50	3705,15	100,1	99,0	101,2	5,36	9,60
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5531,95	5509,93	5394,28	100,2	97,9	97,5	7,81	13,97
Rozsiewacz nawozów	1758,78	1739,46	1755,65	100,6	100,9	99,8	2,54	4,55
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11026,33	11078,72	11574,60	100,2	104,5	105,0	16,75	29,99
Pług 4 skibowy	9554,72	9741,91	10104,60	99,7	103,7	105,8	14,63	26,18
Kultywator 2,1-2,8 m	2050,34	2050,22	1939,96	100,2	94,6	94,6	2,81	5,03
Dojarka 2 konwie ^a	8187,89	8159,30	8488,78	100,7	104,0	103,7	12,29	75,92
Dojarka z rurociągiem ^a	37548,51	37571,57	39629,45	100,0	105,5	105,5	57,36	354,44
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17843,06	17650,31	17879,00	100,0	101,3	100,2	25,88	159,91

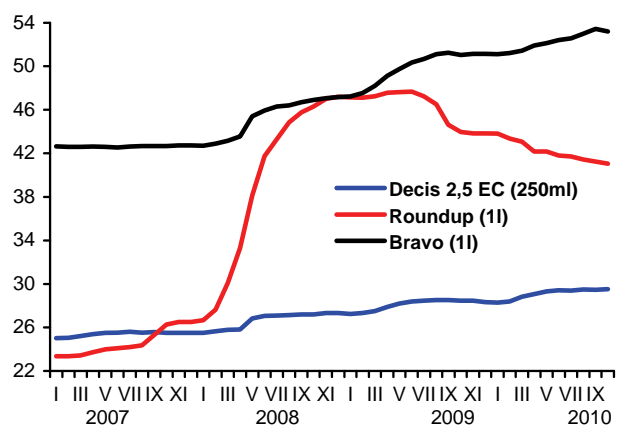
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

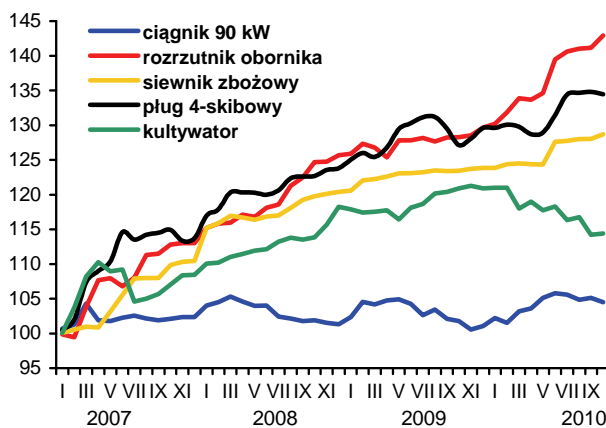
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

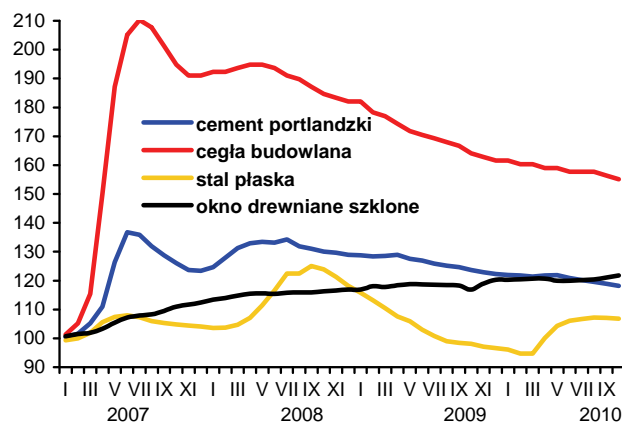
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

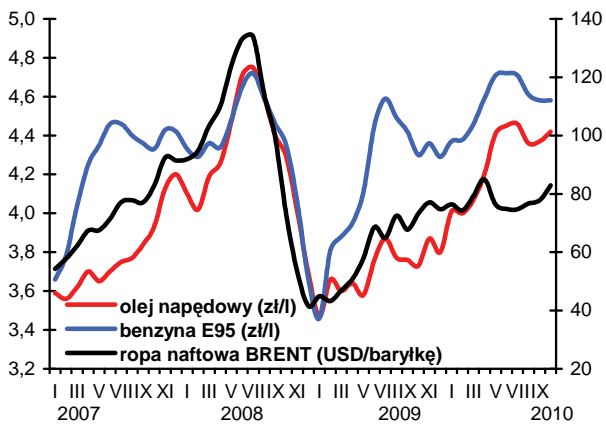
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 5. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

